

Plenum

Tisdag 20.12.2016 kl. 10.06—22.18

8.8. Huvudtitel 35 Miljöministeriets förvaltningsområde

Andre vice talman Arto Satonen: Nu presenteras huvudtitel 35 gällande miljöministeriets förvaltningsområde. Delegationens ordförande, ledamot Heinonen.

Debatt

16.05 **Timo Heinonen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat! Aivan alkuun haluan kiittää asunto- ja ympäristöjaoston jäseniä erittäin hyvästä ja rakentavasta työstä ja yhteistyöstä hallitus- ja oppositiorajoista välittämättä ja myös meidän erinomaista neuvostamme Mari Nuutilaa, jonka kanssa olemme työtä jälleen tänäkin syksynä tehneet. Kiitoksen sana kuuluu myös ympäristöministeriön virkamiehille ja kaikille asiantuntijoille, joita olemme kuulleet, ja myös ympäristövaliokunnalle, joka on tehnyt samojen asioiden parissa työtä. Aivan viimeiseksi ehkä isoin kiitos meidän ministerillemme Kimmo Tiilikaiselle työstä ympäristöasioiden parissa.

Ympäristön hallinnonalalle esitetään yhteensä reilu 184 miljoonaa euroa, mikä on vajaa 18 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa. Lisäksi Valtion asuntorahastosta rahoitetaan pääosa asuntotoimen avustuksista ja korkotuista. Ympäristötehtävien toimeenpanon edellyttämät toimintamenot on budjetoitu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle elyjen osalta ja valtiovarainministeriön hallinnonalalle avien osalta. Kaiken kaikkiaan hallinnonalan resurssit ovat hyvin niukat.

Valtiovarainvaliokunta jaoston esityksestä teki muutamia korjaus- ja lisäysehdotuksia tähän budjettiesitykseen, ja käyn ne tässä esittelypuheenvuorossa läpi.

Ensimmäisenä Metso-ohjelma, jonka määrärahaa esitettiin leikattavaksi 30 miljoonalla eurolla tänä vuonna, ja sopeutustoimet jatkuvat aina vuoteen 2019 asti, minkä vuoksi määrärahan käyttöä on jouduttu linjaamaan uudelleen: Kun erityisesti puun käyttö merkittävästi lisääntyy, on myös metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseen kiinnitettävä vastaavasti yhä enemmän huomiota. Myös ympäristövaliokunta on korostanut Metso-ohjelman merkitystä metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisessa, ja vuonna 2014 hyväksytyn valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan tavoitteena on suojella 96 000 hehtaaria arvokkaita metsäalueita vuoteen 2025 mennessä. Tätä varten valtiovarainvaliokunta esittää 2 miljoonan euron lisäystä Metso-ohjelman toteuttamiseen, mutta haluan alleviivata sitä, että nuo kehysäästöt ovat niin suuria, että eduskunnassa ei näitä korjauksia tuleviina vuosina ole mahdollista tehdä edes tässä mittaluokassa kuin nyt pystymme tekemään.

Toisena lisäyksenä lisäämme 250 000 euroa Metsähallituksen luontopalveluiden toimenpiteisiin, ennen muuta kansallispuistojen ylläpitämiseen. Siellä on siirtynyt merkittävästi kulttuurihistoriallisesti merkittäviäkin kohteita ja kiinteistöjä näiden piiriin esimerkiksi Örön saarella Kemiönsaaren kunnassa ja Vallisaareissa Helsingin edustalla, ja tämän takia tuo lisäys.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Lisäksi valiokunta lisää 200 000 euroa uuden asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuslain mukaisten tehtävien hoitamiseen, jotka siis siirtyvät kunnilta ARAlle.

Viimeisenä lisäyksenä valtiovarainvaliokunta esittää 50 000 euroa osoitettavaksi Suomen Metsästäjäliitolle, jonka piirissä tehtävä ympäristötyö on laajuudeltaan ja vaikutavuudeltaan merkittävää muun muassa kosteikkojen rakentamisessa. Aiemmin on linjattu niin, että järjestön nimi on ollut esteenä ympäristötyörahain saamiselle. Kun työ on ollut merkittävää, niin valiokunta toteaa, että ei ole mitään syytä vain nimen takia olla tukematta sitä työtä. Kosteikkoja on rakennettu merkittävällä tavalla.

Arvoisa puhemies! Tämä riittää tässä vaiheessa esittelyksi. Ehkä sellainen, jonka ihan lopuksi nostan esille, on tuo Pidä Saaristo Siistinä -alushankinta, johon jo hallituksen esityksessä määrärahaa osoitetaan. Tarve siellä kuitenkin on jatkossa myös vastaaville alushankinnoille, eli koko aluskanta on uusimisikään tulossa, ja se on niin merkittävä uudistus, että se on vaikea rahoittaa ehkä tällä tavalla kuin nyt tämä ensimmäinen alus on rahoitettu, ja siihen ministeriössä on syytä etsiä ehkä muitakin rahoituskeinoja.

Arvoisa puhemies! Tässä ympäristöministeriön hallinnonala ja siihen valtiovarainvaliokunnassa tehdyt muutokset.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ministeri Tiilikainen, 5 minuuttia.

16.11 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Jaoston puheenjohtaja esitteli valtiovarainvaliokunnan mietintöä siltä osin kuin se koskee tätä ympäristöministeriön hallinnonala, ja hyvin esittelikin. Siellä tuli nuo keskeiset kipupisteet löydettyä, ja oikeastaan kiitän jo tässä kohtaa eduskuntaa ja valtiovarainvaliokuntaa ja asianomaista jaostoa siitä, että myös näitä muutamia määrärahalisäyksiä pystyttiin tekemään. Erityisen tärkeä on tietysti Etelä-Suomen metsien monimuotoisuushjelman Metson lisärahoitus. Siinä jokainen euro, ja nyt nämä peräti 2 miljoonaa, on hyvä apu tässä kohtaa. (Sosialidemokraattien ryhmästä: 30 miljoonaa leikattiin!)

Kun kaiken kaikkiaan mietitään ympäristöministeriön toimialaa, niin meillä on oikeastaan määrärahoilla mitaten todella pieni ministeriö, mutta Suomen kaltaisessa maassa ympäristöministeriön vaikuttavuus perustuu siihen, että se tekee erittäin hyvää yhteistyötä muitten ministeriöitten kanssa. Jos ajattelen vaikka sitä, että pari viikkoa sitten olin Meksikossa YK:n luonnon monimuotoisuus -kokouksessa, missä teemana oli monimuotoisuuden valtavirtaistaminen — ja perushavainto maailmalta on se, että esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden suojelussa pelkästään se, että perustetaan suojelualueita, ei kerta kaikkiaan riitä, vaan tarvitaan sitä ajattelua, että siinä taloudellisessa toiminnassa, olkoonpa kyse metsätaloudesta, maataloudesta, kalastuksesta, turismista, täytyy ottaa luontoarvot huomioon — niin juuri tähän perustuu Suomen menestys, että me olemme osanneet ottaa luontoarvot huomioon monenlaisessa toiminnassa. Kiitos siitä myös kuuluu sille, että ympäristöministeriö muitten ministeriöitten kanssa tekee huomattavan hyvää yhteistyötä. Se näkyy myös hallituksen politiikassa: kun tavoitellaan sitä, että Suomi on biotalouden, kiertotalouden ja puhtaitten ratkaisujen mallimaa, niin erittäin ison selkänojan sille antaa toisaalta meidän ympäristölainsäädäntömme ja toisaalta esimerkiksi näitten kärkihankkeitten myötä tulevat panostukset, millä kehitetään uusia ratkaisuja, millä on varmasti käyttöä paitsi meillä niin maailmalla, ja samalla autetaan Suomea nousemaan kestäväällä tavalla parempaan taloudelliseen ja työllisyystilanteeseen.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Mitä tulee näihin ensi vuoden määrärahoihin, niin täällä on tuntuja satsauksia asuntorakentamiseen. Helsingissä meillä on asuntopula, ja en ryhdy yksityiskohtaisesti käymään läpi niitä toimia, mutta tuntuja, tuntuja satsauksia asuntorakentamiseen tuon asuntopulan helpottamiseksi ensi vuoden budjetti sisältää.

Luonnonsuojelun saralta, totta kai, kun Suomi täyttää 100 vuotta, on hieno juttu, että pystytään Hossan kansallispuisto kesäkuussa avaamaan, ja se tullaan nyt sitten tulevana vuonna viimeistelemään. Sitä koskeva lakiesitys on hallituksesta annettu, ja uskon, että eduskunta sen sitten pikatahtia tai riittävällä vauhdilla käsittelee, jotta avajaiset kesäkuussa on mahdollista tehdä.

Jos muutaman poiminnan vielä ottaa ensi vuoden budjetista, niin ravinteitten kierrätys ja sillä puolella tapahtuvat kärkihankkeet ovat tuiki tarpeellista toimintaa meidän ympäristömme ja vesistöjemme tilan hyväksi, samaten Pidä Saaristo Siistinä. Vaikka kyseessä on pieni määräraha, niin se on todella tärkeä, kun se kohdistuu tämänkaltaista arvokasta tekeväälle järjestölle ja pystytään se alushankinta tekemään. Hyvä näin.

Edelleen jos miettii tällaisia pieniä, hyviä asioita, niin kun pohditaan sitä, missä tilassa Suomen ympäristö ja luonto ovat, meillä on tämä yksi erinomaisen uhanalainen laji, mitä ei missään muualla maailmassa esiinny, eli saimaannorppa. Kiitos määrätietaisen suojelutyön sen kanta on vahvempi kuin vuosikymmeniin, ja nyt alkaa taas olla kohta pessimääjat käsillä ja jäätäkin näyttää Saimaalle tulevan.

Kaiken kaikkiaan Suomessa voidaan olla varsin ylpeitä siitä luonnon ja ympäristön tilasta, mikä meillä on, ja siitä meidän täytyy pitää yhteisvoimin hyvää huolta. Oman osansa ympäristöministeriö antaa, totta kai, käynnissä oleviin kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin (Puhemies koputtaa) ja muihin neuvotteluihin, missä vaikutetaan sitten pitkälle ihmiskunnan tulevaisuuteen. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt on mahdollisuus pyytää minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja V-painiketta painamalla, ja ne aloittaa edustaja Hassi.

16.16 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että valtiovarainvaliokunta on osittain ottanut huomioon ympäristövaliokunnan lausunnossaan esittämiä määrärahanlisäystoiveita. Ympäristövaliokuntahan esitti 3:a miljoonaa euroa Metso-ohjelman toteuttamiseen, jotta sitä voitaisiin jatkaa ilman viiveitä. Tästä valtiovarainvaliokunta on hyväksynyt mietintöönsä 2 miljoonaa. Ympäristövaliokunta esitti 1:tä miljoonaa lisää Metsähallituksen luontopalveluille, koska sen tehtävämäärä on kasvanut aika huomattavasti — kansallispuistojen määrä on kasvanut, ja lisäksi on tullut kulttuurihistoriallisia kohteita Museovirastolta. Kuitenkin haluan nyt tässä yhteydessä huomauttaa, että ympäristön- ja luonnonsuojeluun tämä hallitus on kohdistanut suhteellisesti aivan kaikkien suurimmat leikkaukset, joista suurimman todella metsäluonnonsuojeluun Metsoon.

16.17 Kalle Jokinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kaupungistuminen asettaa suuria haasteita asuntorakentamiselle, ja se asettaa haastetta myös tyhjenevälle maaseudulle. Haluan kuulla ministerin näkemyksen kasvukäytäväajatteluun. Se ajatteluhan perustuu siihen, että kehittyvien kaupunkiseutujen välillä on toimivat liikenneyhteydet ja kasvukäytävä, joka on yhtenäinen työmarkkina-alue, liiketoiminta-alue ja yhteistoiminta-alue myös mahdollisten palveluiden kautta, ja se myös sitten houkuttelee yrityksiä ja osaajia, kansainvälisiä sijoittajia ja antaa myös mahdollisuuden sille ympäröivälle

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

maaseudulle kytkeytyä tähän kasvukäytävään, joka toimii kaupunkiseutuja yhdistävänä väylänä. Miten hallitus aikoo edistää tätä kasvukäytävääjattelua asuntorakentamisen tai kaavoituksen keinoin? Onko tähän suunnitelmia olemassa?

16.18 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meidän päättäjien tehtävä on varmistaa se, että luonnon monimuotoisuus säilyy myös tuleville sukupolville. Suomalaisessa luonnonsuojelussa tämä Metso-ohjelma on ollut yksi kulmakivi. Kun katsoo, miten hallitus on tähän Metso-ohjelmaan suhtautunut, niin täytyy sanoa, että Pertti Salolaisen hengenheimolaiset ovat kyllä todella vähissä. Heidän äänensä ei kyllä kuulu — 30 miljoonaa leikkauksia. On hyvä, että valtiovarainvaliokunta edes 2 miljoonaa palautti, mutta tälläkin rahoitustasolla tämä saattaa johtaa siihen — kun siellä on määräaikaista sopimuksia — että suojeltu ala pienenee. Sen takia SDP ehdottaa nyt, että harkitkaa tätä vielä uudelleen ja perustetaan parlamentaarinen työryhmä, joka kartoittaa metsäalan tulevaisuutta yli hallituskausien, että päästään tempoilevuudesta pois.

Ja, arvoisa puhemies, haluan toivottaa kaikki edustajat tervetulleiksi: puoli tuntia tämän debatin jälkeen on kahvit tarjolla tuossa kuppilassa. Vaikka tämä nyt kalliiksi tulee, niin on hienoa päästä Ilkka Kanervan kaltaisten legendojen joukkoon tässä kahviasiassa.

16.19 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Lämpimät kiitokset ympäristöministerille ja myöskin asunto- ja ympäristöjaostolle ja sen puheenjohtajalle pitämistänne esittelypuheenvuoroista. Täten kun jaostoa kiittelee, niin kiittelee myöskin osin itseään. (Naurua)

Tahdon tässä yhteydessä kiinnittää huomiota kahteen yksityiskohtaan. Ensinnäkin on tärkeää, että tähän Pidä Saaristo Siistinä -alushankintaan saadaan rahoitusta ja näin ollen ympäristötietoisuutta saaristomatkailijoiden keskuudessa lisättyä. Mutta erityisen tärkeää olisi se, että nämä risteilijäalukset saataisiin ympäristötietoisemmiksi, että Itämereen ei enää puskettaisi. Pitää muistaa, että se on lähes yhden pitäjän verran ihmisiä, joidenka jätteet ovat siellä laivassa mukana, ja ne pusketaan tuonne Itämereen. Kyllä tämä asia pitää saada kuriin.

Sitten toisena kiitoksen kohteena on se, että Suomen Metsästäjäliitolle osoitetaan 50 000 euroa (Puhemies koputtaa) ympäristötöihin, mitä se tekee. Se on erittäin tärkeää ja ansiokasta työtä.

16.21 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime vuonna Suomen merialueilla pesi 24 000 merimetsoa, ja lintujen yksilömääräksi on arvioitu yli 120 000. Ympäristöministeri lupasi keväällä, että merimetso-ongelmaan perehtyneen työryhmän ehdotukset otetaan heti käyttöön. Työryhmä ei kuitenkaan silloin linjannut, millaisia keinoja merimetsojen häätämiseen saa käyttää, vaan ongelma pitää paikallisesti katsoa. Keinovalikoimassa piti olla esimerkiksi munien puhkominen, jäädyttäminen, öljyminen, ja joissakin tapauksissa kysymykseen voisi tulla suojelumetsästäys. Syksyllä ministeriöllä oli tarkoitus arvioida viime kesän kokemusten perusteella, miten tämä toimii ja missä on parannettavaa. Kysyn ministeriltä: onko tilanne hallinnassa, ja onko ministeri tietoinen, kuinka suurta tuhoa kasvava merimetsokanta aiheuttaa erityisesti länsirannikolla asuville ihmisille?

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

16.22 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näihin kahteen edellä käytettyyn puheenvuoroon on sanottava, että ministeri on merimetsoasioissa ollut aktiivinen. Näin satakuntalaisen silmin täytyy sanoa, että ne kokemukset, mitä Merikarvialla on ollut, ovat olleet tehokkaita ja siitä on pakko kiittää, (Peter Östmanin välihuuto) että ainakin seudullisesti... — Voi olla, että edustaja Östmanilla on vähän erilainen näkemys asiasta, mutta joka tapauksessa ministeri on ottanut siihen hyvän ja pontevan kannan ja asiaa on viety eteenpäin, ja uskon, että tällä tiellä on hyvä jatkaa.

Mitä edustaja Hautala toi, niin haluaisin vielä ponnekkaammin ehdottaa sitä, että ministerin ja Suomen pitäisi olla erittäin vastuullisia ja ennakkoluulottomia koko Itämeren osalta niin, että matkustajaristeilijöitten jätteiden purkaminen merialueille pitää ehdottomasti kieltää. (Puhemies koputtaa) Kysynkin ministeriltä: mihinkä toimiin aiotte ryhtyä?

16.23 **Rami Lehto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa linjataan tavoitteeksi, että Suomessa olisi vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa. Sähköautojen määrä tulee lähivuosina kasvamaan voimakkaasti, ja jo seuraavan viiden vuoden kuluessa vähintään joka toisessa uudessa autossa on latausmahdollisuus ja sähköön käyttö ainakin toisena käyttövoimana. Kuitenkin yleisiä latauspisteitä on yhä melko harvassa, ja sähköautoilijat asuvatkin nykyisin pääsääntöisesti omakotitaloissa, joihin latauspisteen saa asennettua kätevästi myös jälkiasennuksena, toisin kuin kerrostalojen vanhoille asukaspysäköintipaikoille. Sähköautojen lataustarpeeseen onkin siis perusteltua varautua niin, että sähköautoilijoilla olisi mahdollisuus ladata akut öisin omalla asukaspysäköintipaikalla, myös kerrostalossa asuvilla. Kysyn ministeriltä: aikooko hallitus ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin, joilla velvoitettaisiin jo rakennuttaja varustelemaan osa kerrostalojen asukaspaikoista (Puhemies koputtaa) sähköautojen latauspisteellä uudisrakentamisen yhteydessä?

16.24 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toisin kuin ministeri sanoi, niin on ns. pakko tunnustaa ääneen, että tämän hallituksen aikana Suomen luonnonsuojelun toimien tila on surkea. Te olette leikanneet Etelä-Suomen metsiensuojeluohjelmasta ja muista luonnonsuojeluohjelmien hankintamäärärahoista kaksi kolmasosaa eli noin 30 miljoonaa euroa, ja siellä on alle 20 miljoonaa euroa vuositasolla käytettävissä. Elikkä valtaosa aluehankinnoista jää tekemättä, ja siinä tämä 2 miljoonan euron lisäys valtiokunnassa on hyvä lisä mutta ei tietenkään korvaa sitä suurta tappiota.

Erityinen huoli nyt alan asiantuntijoilla on soidensuojelun tilasta. Sitäkin rahoitetaan näistä rahoista. Lakisääteinen suojeluohjelma, jota oltiin monta vuotta valmisteltu, kaatui viime hallituskauden lopulla opetusministeri Grahn-Laasosen toimesta, ja sen jälkeen tämän hallituskauden aikana vietiin vielä rahat, niin että käytännössä vain viidesosa suojelupinta-alasta saavutettiin. Nyt ainoa suoja Etelä-Suomessa on tämä ympäristösuojelulain luonnonarvoja suojeleva pykälä. Monissa maakuntakaavoissa (Puhemies koputtaa) ollaan nyt poistamassa suojeluvarauksia. Tietääkö ministeri tämän uhan Suomen arvosoille?

16.25 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindtman lupasi tarjota kahvit. Minä puolestani lupaan tarjota nokipannukahvit Hossan kansallispuiston laavulla Julmalla-Ölkylä ensi kesäkuussa — tervetuloa kansallispuiston avajaisiin! (Vasemmalta: Kiuru nokittaa!) Kansallispuisto Suomussalmen ja Kuusamon alueella on

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

ympäristöteko tältä hallitukselta. Se on hieno alue, ja se on todella merkittävä teko nimenomaan Suomen 100-vuotisjuhlavuonna.

Kysymys, minkä haluaisin ministerille esittää, liittyy Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin. Vähän byrokraattinen sana, mutta konkretiaa: Meillä on yksi hienoimmista autiotupaverkoista maailmassa. Se on aivan ainutlaatuinen, ja sen ylläpito on todella tärkeätä. Onko ministerillä käsitystä siitä, miten tämän autiotupaverkoston kunto ja määrä ovat kehittyneet, riittävätkö rahat sen ylläpitoon?

16.26 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää myöskin valtiovarainvaliokuntaa siitä, että tämä Metso-ohjelman lisäys pystyttiin tekemään. Olen itsekin huolestunut tästä Metso-ohjelman tilanteesta, Etelä-Suomen metsiensuojelun tilanteesta, samalla tavalla kuin muun muassa MTK, Metsäteollisuus ja ympäristönsuojelujärjestöt ovat lausuneet, jotta pystyttäisiin luomaan sitä tasapainoa nyt, kun hakkuut aivan selvästi lisääntyvät ja tuovat myöskin taloudellista toimeliaisuutta suomalaiselle maaseudulle — tarvittaisiin tätä tasapainoa sitten myöskin näiden metsien suojelun osalta.

Olisinkin kysynyt ministeriltä: kuinka suhtaudutte MTK:n piiristä tehtyyn esitykseen, jossa perustettaisiin tällainen suojelurahasto, jossa voitaisiin ikään kuin, samaan tapaan kuin yliopistojen pääomitus tapahtuu, ottaa myös yksityisiä tahoja tähän järjestelmään mukaan rahoittamaan metsien vapaaehtoista suojelua, samoin kuin Metso-ohjelmassa tehdään?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Myönnän vielä kaksi vastauspuheenvuoroa ennen ministerin vastausta, ja ne saavat edustaja Myller ja edustaja Heinonen.

16.28 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todella tärkeää, että täällä on kiinnitetty huomiota siihen, että Metso-ohjelman pitäisi saada lisää rahoitusta. 2 miljoonaa tulee nyt valiokunnan työn tuloksena, mutta tämä ero siihen, mitä tarvitaan, on edelleen hyvin suuri, ja täällä on aivan oikein sanottu, että on hyvin monia tahoja Metsäteollisuudesta luonnonsuojelujärjestöihin, jotka ovat tätä edellyttäneet, että rahoitusta saadaan.

Sosialidemokraatit ovat omassa vaihtoehtobudjetissaan ja vastalauseessaan tämän lisäksi kiinnittäneet voimakkaasti huomiota siihen, miten saisimme ympäristötoita tällä hetkellä liikkeelle. Olemme esittäneet vesien- ja ympäristönhoidon edistämiseen 5 miljoonaa euroa ja Metsähallituksen luontopalveluihin 2 miljoonaa euroa lisää, ja näillä pitäisi saada aikaan nimenomaan sellaista ympäristönhoidon työtä, (Puhemies koputtaa) jolla päästään esimerkiksi retkeilemään ja jolla on antaa matkailulle mahdollisuuksia.

16.29 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Laitetaan nyt tätä Metso-keskustelua hivenen oikeisiin mittasuhteisiin. Siis nyt ensi vuoden gäppi, vajeus, on 1 miljoona, (Riitta Myllerin välihuuto) joka tässä jää tämän valtiovarainvaliokunnan lisäyksen jälkeen. Eli jos puhutaan siitä tavoitteesta, mikä on vuodelle 2025 — 96 000 hehtaaria — se saavutetaan 18 miljoonan euron panostuksella vuodessa, ja tästä jäämmme nyt 1 miljoonan. Sen takia toin esille tuon, että tulevien vuosien kehysleikkaus on niin raju, että sitä emme pysty enää eduskunnassa korjaamaan (Susanna Huovisen välihuuto) edes tällä tavalla kuin tätä, ja sen takia toivon, että etsitään hallituksen toimesta

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

muuta ratkaisua siihen. Ei tietysti pelkästään pidä tuijottaa hehtaareja vaan myös sitä laadullista suojelua. Pidän tätä erittäin myönteisenä, että pystymme ensi vuonna pysymään tässä tahdissa mukana.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt ministeri Tiilikainen, 3 minuuttia, ja sen jälkeen jatkamme debattia.

16.30 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Arvoisa puhemies! Kiitoksia näistä kommentteista, palautteista.

Tähän Metso-juttuun: Oikeastaan on juuri näin kuin Heinonen kuvasi, että nyt tämä ensi vuodelle eduskunnan myöntämä lisäraha on tuiki tarpeellinen ja tervetullut, mutta sitten myöhemmin vuosina tilanne on problemaattinen, niin kuin se on laajasti metsäteollisuuden, metsänomistajien, ympäristöjärjestöjenkin kesken huomattu. Ja vetoomuksia poliittisen järjestelmän suuntaan on siitä, että pystytään näitä Metso-rahoja lisäämään.

Siitä, onko meidän luonnonsuojelun tila muuttunut ykskaks surkeaksi, olen edustaja Niinistön kanssa jyrkästi eri mieltä. (Ville Niinistö: Toimet ovat surkeat!) Olin itse onnellisena ministerinä päättämässä Metso-ohjelman käyttöönotosta aikoinaan ja luomassa sille pitkäjänteiset tavoitteet ja rahoituskehyksen, ja niitä muun muassa Niinistö ministerinä on ollut ansiokkaasti viemässä eteenpäin, ja niin niitä viedään eteenpäin nytkin. Metso on erinomainen työkalu, ja sitä tarvitaan tulevaisuudessa. Nyt on vain se tilanne, että on jouduttu säästöjä tekemään myös sinne, ja katsotaan nyt sitten eteenpäin, pystytäänkö tätä työkalua jatkossa vahvistamaan.

Risteilijäaluksista ja niitten jätevesistä täällä tuli huolta ja kysymyksiä. Itse asiassa nyt meillä on se tilanne, että käytännössä nämä eurooppalaiset firmat, jotka liikennöivät vaikkapa nyt Suomen ja naapurimaitten väliä, eivät päästä jätevesiä suinkaan mereen — että ei tule semmoista kuvaa — vaan ne tyhjentävät asianmukaisesti jätteensä satamissa oleviin tyhjennyspaikkoihin. Sen sijaan nuo kansainväliset risteilijät, joita tulee Itämerelle muualta, eivät näin valitettavasti kovinkaan usein tee, vaikka ne mahdollisuudet ovat tarjolla kaikissa satamissa. Nyt kuitenkin tässä on Kansainvälisen merenkulkujärjestön puitteissa sopu saavutettu, että viimeistään vuonna 2021 tämä loppuu ja jo 2019 uusien alusten kohdalta. Se, mitä voimme tehdä, on viestiä sitä informaatiota, että ennen kuin tämä pakko tulee, niin järkeväähän olisi, että kun ne purkumahdollisuudet kaikkialla satamissa ovat, niin risteilijät niitä myös käyttäisivät. Ja tässä myös tietysti matkustajien valppaus on aina paikallaan.

Merimetsoista tuli vähän kahdenlaista ilmaa. Karkotustoimet on otettu käyttöön. Josain ne ovat tepsineet. No, jossain muualla merimetsoyhdyskunnat ovat saattaneet lisääntyä. Tärkeintä on kuitenkin, että näitä keinoja on käytettävissä.

Autiotupien kunto. Totta kai Metsähallitus tarvitsisi julkisiin tehtäviin lisää rahoitusta pitääkseen yllä kaikkea sitä varustetasoa, mitä meillä on. Niin tarvitsee moni muukin taho tässä yhteiskunnassa, (Riitta Myller: Se olisi työllistävää!) vaan nyt elämme niukkuuden aikoja. — Kyllä, ja siinä mielessä on hyvä, että valtiovarainvaliokunta tunnisti tämän (Puhemies koputtaa) ja lisäsi määrärahoja.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: No niin, sitten on mahdollisuus pyytää lisää vastauspuheenvuoroja.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

16.33 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan ensiksi kiittää ministeriä: Ei minulla ole epäilystä siitä, etteikö ministeri Tiilikainen pyri tekemään parhaansa ympäristön tilan puolesta. Hän on monissa asioissa tehnyt oikeita päätöksiä niillä resursseilla, mitä on käytettävissä.

Mutta Etelä-Suomen soidensuojelun kannalta tilanne on kriittinen. Me valmistelimme jo ministeri Lehtomäen käynnistämän, siis keskustalaisen ministerin käynnistämän, laaja-alaisen ohjelman, jossa kartoitettiin soidensuojelun tarvetta. Suomen parhaat asiantuntijat käyttivät siihen vuosia aikaa, ja se ohjelma kaatui, niin että käytännössä lähes yhtään yksityisiä maita ei ole suojeltu, ainoastaan Metsähallituksen maita noin 20 000 hehtaaria, ja suojelutavoite oli 100 000 hehtaaria. Erityinen huoli on Etelä-Suomen viimeisistä arvosoiden rippeistä, ja siellä suojelua on tehty tosi vähän. Metsähallituksen alue painottuu pohjoiseen. Tämä on se huoli, että nyt kun soidensuojeluhankintarahat ovat tästä samasta luonnonsuojelualueiden hankintapotista, joka on supistunut viime hallituskauden 50 miljoonan euron keskiarvosta alle 20 miljoonaan euroon, niin Etelä-Suomen viimeiset arvosuot ovat lähdessä. Jos nämä suojeluvaraukset vielä maakuntakaavoista poistetaan, niin kuin Etelä-Pohjanmaalla on käymässä (Puhemies koputtaa) — tiedätekö te siitä?

16.34 Jari Leppä kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Tietysti voidaan myöskin kysyä, mihinkä ne suot ovat häviämässä. Se on aika monen mutkan takana, ennen kuin niitä käyttää voi. Muutoinkin pitää sanoa, että luonnon ja ympäristön kanssa toimiminen on äärimmäisen pitkäjänteistä toimintaa. Siinä ei yksi budjettikausi eikä yksi vaalikausi kovin paljoa merkitse. Siksi on hyvä katsoa sitä pitkää linjaa eikä yhtä vuotta. Se on aivan selvä asia.

On erinomainen asia tämä koko Metso-järjestelmä, se vapaaehtoisuuteen perustuva. Silloin, kun siihen saadaan kaikki mahdolliset tahot sitoutumaan, se on kaikkein parasta ja tehokkainta ja tuloksellisinta suojelutoimintaa, niin kuin nyt on osoittautunut. Siksi on erittäin hyvä, että valtiovarainvaliokunta lisäsi Metso-rahoitusta.

Samoin pitää sanoa, että kyllähän puurakentamisen edistäminen on yksi niitä merkittäviä asioita, joita myöskin ministeri Tiilikainen ja koko hallitus ovat lähteneet ponnekkaasti viemään eteenpäin, jopa niin ponnekkaasti, että on tullut vastalauseita muiden materiaalien toimittajilta ja käyttäjiltä, että nyt jo liikaa puurakentamista edistetään. (Puhemies koputtaa) Mutta hyvällä linjalla ollaan.

16.36 Susanna Huovinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä keskustelusta saattaa saada hieman erikoisen kuvan, aivan kuin kaikki ympäristöasiat olisivat nyt jollakin tavalla hyvässä hoidossa. Näinhän asian laita ei ole. Niin kuin valiokunnan puheenjohtaja täällä mielestäni aivan oikein totesi, tällä hallituskaudella suhteellisesti kaikkein suurimmat säästöt kohdistuvat nimenomaan ympäristöministeriön pääluokkaan. Kyllä ainakin itselleni syntyy vaikutelma, että tällä hallituskaudella on meneillään erinomaisen suuri ympäristöministeriön näivettämisooperaatio, jota pidän erittäin hankalana tähän kansainväliseen tilanteeseen ja myös suomalaiseen luonnonsuojeluun liittyvänä asiana.

Samanaikaisesti suomalainen luonto ja ympäristö ovat lujilla tämän hallituksen norminpurkutalkoitten osalta, viimeisimpinä esimerkkeinä MRL:n uusin muutos, joka on tuotu tänne, ja myös haja-asutusalueita koskeva vesiasetuksen muutos. Ne kaikki heikentävät suomalaisen luonnon ja ympäristön tilaa, tuovat lisää vaaroja ja riskejä. Minun kysymyk-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

seni ministerille on se, (Puhemies koputtaa) miten te aiotte puolustaa puoliväliriihessä suomalaista ympäristöä ja luontoa.

16.37 Anne Louhelainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa on käyty keskustelua maksuhäiriöiden lisääntymisestä ja niiden vaikutuksesta kotivakuutukseen ja sitä kautta asumisen turvaan. Nopeasti yleistyneet maksuhäiriömerkinnät heikentävät kotitalouksien asumisen turvaa. Vuokranantajatahot edellyttävät lähes poikkeuksetta kotivakuutusta ehtona vuokrasopimukselle. Kotivakuutus kuuluu kuitenkin vapaaehtoisten vakuutusten ryhmään, joita vakuutusyhtiöt voivat myöntää oman harkintansa mukaisesti. Näin ollen yleinen käytäntö onkin, ettei maksuhäiriömerkinnän saaneelle kotivakuutusta myönnetä.

Arvoisa puhemies! Hallitus tekee hallitusohjelman mukaisesti työtä asunnottomuuden vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi. Haluankin kiittää ministeri Tiilikasta erityisesti riskivakuutushankkeesta, jossa luottotietonsa menettäneelle henkilölle mahdollistetaan kotivakuutuksen kaltainen vakuutusturva. Arvoisa ministeri, miten näette tämän hankkeen tuloksen? Olisiko tässä edellytyksiä uudennaiselle vakuutustuotteelle, huoneistoturvavakuutukselle, jolla asunnottomuutta voitaisiin ennalta ehkäistä ja poistaa asunnon saannin esteitä?

16.38 Saara-Sofia Sirén kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä oikein mieltä lämmittää, miten näin hienosti ollaan saatu Pidä Saaristo Siistinä ry:lle alushankintaan tämä puolen miljoonan määräraha. Kysymys on, niin kuin ministerikin sanoi, ehkä pienestä yksityiskohdasta, mutta tällä päätöksellä turvataan saariston jätehuolto, ei enempää eikä vähempää. Senpä takia tämä asia pitää pidemmällä tähtäimellä ratkaista niin, että ei tällaisten yksittäisten avustusten kautta tätä jätehuoltoa jouduttaisi turvaamaan. Nyt kun esimerkiksi veneverosta on puhuttu, niin tällä hetkellähän pitkälti vapaaehtoiseen jäsenmaksuun pohjautuu veneilijöiden osalta tämä jätehuollon osuus. Tämä voisi olla pohdittava paikka myöskin tämän maksun kannalta.

Mutta haluaisin laajemmassa kaavassa kysyä ministeriltä kestävä kehityksen selonteosta, jota olen ehdottanut. Nyt kun tällä momentilla nämä määrärahat ovat pääluokassa pienet, niin ympäristöpolitiikkaahan pitää tehdä ihan kaikilla politiikan sektoreilla, ja kestävä kehityksen selonteko antaisi siihen hyvän mahdollisuuden.

16.39 Eeva-Maria Maijala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ympäristöministeriön kautta meidän ympäristövaliokunnan määrärahat ovat pienet, mutta ympäristöpuolen asiat ovat tällä hallituskaudella todella merkittäviä ja isoja asioita. Todennäköisesti isommat kuin koskaan ennen, minkään muun hallituksen aikana, ovat ympäristöasiat nyt, sillä ne ympäristöasiat otetaan nyt huomioon kaikilla osa-alueilla, erityisesti maa- ja metsätalousministeriön puolella, työ- ja elinkeinoministeriön puolella, (Ville Niinistön välihuuto) sosiaalipuolella. Muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön puolella on hyvin paljon isoja uusiutuvan energian ratkaisuja, biotalouden ratkaisuja. Elikkä nyt koko hallitus työstää ympäristöpuolen asioita. Se ei todellakaan ole enää pieni ympäristöministeriö, joka näitä asioita hoitaa vaan koko hallituskokonaisuus — koko meidän budjetissa on laadasta laitaa huomioitu ympäristöpuolen asiat — joten lähdetäänpä miettimään tältä laajuudelta tätä asiaa. Teemme todella isoja ja merkittäviä asioita tällä hallituskaudella ympäristöasioidemme puolesta.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

16.40 **Mika Kari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Lehto teki tuossa aikaisemmin hyvän kysymyksen, joka varmasti ansaitsee myös vastauksen. Kysymys oli sähköautojen latauspistokkeiden saamisesta myös uudisrakennuskohteisiin lakien ja asetusten kautta. Olen eduskunnan autokerhon puheenjohtajana keskustellut paljon sähköautoilijoiden kanssa, henkilöiden, joilla tähän mennessä on ollut varaa ostaa sähköautoja — sähköautojen hankintahinnat ovat tavanomaisia autoja huomattavasti kalliimmat. Heiltä viesti on se, että älkää, edustajat ja ministerit, keskittykö verohelpotuksen tekemiseen auton hankkimiseen vaan nimenomaan tähän sähköautojen latausverkoston rakentamiseen. Sitä kautta pystytään laajentamaan sähköautojen käyttämisen mahdollisuuksia pitkien etäisyyksien Suomessa. Kysynkin ministeriltä: tuletteko tekemään töitä sen eteen, että sähköautoilun käyttömahdollisuudet lisääntyisivät laajemman latausverkoston kautta?

16.41 **Emma Kari vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä niihin puheenvuoroihin, joissa painotettiin sitä, että meidän vastuumme täällä on olla säilyttämässä meidän kaunista, upeaa luontoamme niille, jotka tulevat tänne meidän jälkeemme. Täytyy kyllä sanoa, että kun kuuntelee joitain hallituspuolueitten edustajien puheenvuoroja, niin kyllä se monien luontotoimijoiden huoli Suomen monimuotoisuuden tulevaisuudesta näyttää olevan oikein aiheellinen. Kun tässä systemaattisesti lisätään meidän ympäristöömme kohdistuvaa painetta esimerkiksi näillä kasvavilla hakkuumäärillä ja samaan aikaan hallituksen suhteessa kaikista suurimmat leikkaukset kohdistuvat nimenomaan luonnonsuojeluun ja näitten alueitten hankintaan, niin kyllä tämä on todella huolestuttavaa. Suomi on kuitenkin sitoutunut YK:n biodiversiteettisopimukseen, jossa me olemme luvanneet, että me olemme pysäyttämässä luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä vuoteen 2020 mennessä, ja kun näillä toimilla tämä ei tule toteutumaan, niin onko Suomi päättänyt, että näistä sitoumuksista ei pidetä enää kiinni?

16.42 **Ari Torniainen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Tiilikainen otti ensimmäisessä puheenvuorossaan esille, että ensi vuonna saadaan tuntuvia satsauksia asuntorakentamiseen. Se on todella tärkeä asia, sillä etenkin tänne pääkaupunkiseudulle ja lähialueille tarvitaan uusia ja kohtuuhintaisia asuntoja huomattavasti lisää, ja siihen myöskin on hallitus satsannut jo tänä vuonna ja viime vuonna. On muun muassa valtion tukemaa asuntotuotantoa lisätty, on tullut kymmenen vuoden uusi välimalli, johon tuli muuten erittäin paljon hakemuksia, se on hyvä asia, ja sitä pitkää mallia ollaan myöskin kehittämässä. On yleishyödyllisyyttä koskevia rajoituksia muutettu, on maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukset solmittu, on poikkeamisvalta siirretty kuntiin ja niin edespäin. Niitä hyviä asioita on jo tehty, ja toivon, että nämä asiat etenevät myös pidemmälle aikajaksolle. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus on tärkeä tänne pääkaupunkiseudulle, ja toivon, että ministeri vie sitä asiaa eteenpäin, että se uudistus saadaan käyntiin.

16.43 **Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! EU:n puhtaan liikenteen tavoitteisiin kuuluu sähköautojen infrastruktuurin rakentaminen. Meillä Suomessa velvoite latauspisteille on 71 000 kappaletta ja julkisten osuus on 7 000, ja tämä tulisi täyttää vuoteen 2020 mennessä. Kysyisin, ministeri: millä tavalla tässä asiassa ollaan edistytty?

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Toinen kysymykseni liittyy Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelman 2013—2017 toteuttamiseen. Se on hieno asia, ja kiitän siitä. Siinä huomioidaan ikääntyneet ja muun muassa kehitysvammaiset, asunnottomat ynnä muut heikommassa ryhmässä olevat henkilöt. Millä tavalla teknologia on mukana tässä hankkeessa?

Kolmas kysymys liittyy muoviin. Yhä useampi merilintu kuolee muoviin. Millainen uhka muovi on meille Suomelle? Ja kysyisin: onko muovin kierrätystä tarkoitus tulevaisuuden Suomessa edistää? Meiltä puuttuu muovin kierrätysjärjestelmä mielestäni kunnista ja kaupungeista.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Myönnän vielä vastauspuheenvuorot edustajille Vehkaperä ja Lindtman, ja sen jälkeen ministerin vastauspuheenvuoro, ja sen jälkeen kolmas kierros.

16.45 **Mirja Vehkaperä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan itse iloita siitä, että Suomen satavuotisen historian juhlapäätöksenä on perustaa uusi kansallispuisto Suomeen, Suomussalmelle Hossaan ja Kuusamon Julman-Ölkyn alueelle. Tämä on niitä parhaimpia luonnonsuojelun puolelta tulevia asioita.

Metsähallituksen luontopalvelut on saamassa rahaa, ja jos oikein tarkasti kuuntelin ministerin puheenvuoroa, niin puhuitte kansallispuistojen ylläpitämiseen tulevasta rahapotista. Mutta erityisesti muitakin alueita on Luontopalveluitten alla, etenkin retkeilyalueet saaristossa ja mantereellakin, luonnonpuistot ja myöskin erämaa-alueet, jotka on rakennettu ja jotka tarvitsisivat nyt kipeästi rahaa. Ihmiset ovat ottaneet nämä omikseen ja käyvät näissä paljon, mutta valitettavasti siellä vain infra rapistuu.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Edustaja Lindtman ei näemmä halua käyttää puheenvuoroaan, joten edustaja Myller.

16.46 **Riitta Myller sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri sanoi, että asuntopolitiikkaan, asuntotuotantoon on tehty paljon satsauksia. Valitettavasti sosiaalidemokraattien näkökulmasta ja asunnontarvitsijoitten näkökulmasta nämä satsaukset eivät ole osuneet oikeaan. Nyt on satsattu lyhyeen kymmenen vuoden korkotukeen vuokra-asuntokäytössä oleviin asuntoihin, joiden hintataso kipuaa neliömetriltä sinne 20 euroon. Nämä eivät ole niitä asuntoja, joita tällä hetkellä tarvitaan. Meillä on pienipalkkaisia hoitotyöntekijöitä ja liike-elämässä kauppojen kassoilla olevia henkilöitä, joitten tulot eivät riitä näihin asuntoihin. Eli tarvitsemme nyt hallitukselta nimenomaan sitä, mitä eduskunta on vaatinut omassa ponnessaan, eli tämän pitkän korkotuen, 40-vuotisen korkotuen, korjausta. Milloin saamme sen?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ministeri Tiilikainen, 5 minuuttia.

16.47 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen:** Puhemies! Jälleen oiva patteristo kysymyksiä. Lähdetään purkamaan jostain suunnasta. Aloitetaan vaikkapa edustaja Juvosen esille ottamasta muovikysymyksestä. Suomi panee toimeen muovijätteen vähentämisdirektiiviä, muovikassien käytön vähentämisdirektiiviä, uudella tavalla. Meillä on tehty kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus ympäristöministeriön ja kaupan alan yritysten välillä, jotka sitoutuvat vähentämään muovikassien määrää siinä tahdissa kuin

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

EU edellyttää. Myös lähtötaso meillä on huomattavan hyvä. Suomi on liittynyt erilaisiin kansainvälisiin aloitteisiin merten muovirokkan vähentämiseksi, ja toimimme itse aktiivisesti sen puolesta.

Edustaja Vehkaperä, täytyy täsmentää, eli nimenomaan kaikilla Metsähallituksen luontopalveluitten hallussa olevilla alueilla, mitkä on tarkoitettu virkistykseen ja retkeilyyn, on sama tilanne, eli kyse ei ole pelkästään kansallispuistoista. Meillä ilahduttavasti matkailu kasvaa, niin myös luontomatkailu, eli entistä enemmän on painetta näille alueille, ja toki huoleni on, että pystytään myös se palveluvarustus säilyttämään kunnossa.

Sitten tästä asuntotuotannosta. Edustaja Torniainen sanoi aivan oikein, luetteli näitä asioita: uusi lyhyt korkotukimalli, pitkään korkotukeen valmisteilla olevat parannukset, MAL-sopimukset kaupunkiseutujen ja hallituksen välillä. Kaikki ne edesauttavat sitä käännettä, että asuntotuotanto on lisääntynyt, ja esimerkiksi pääkaupunkiseudun MAL-sopimuksissa parikymmentä prosenttia muistaakseni tuosta tonttivarannosta on nimenomaan pitkälle korkotuella korvamerkitty, joten kyllä se edullinen tuotanto sijansa löytää. Mitä tulee ylipäänsä rakentamisen volyymiin, niin edellisen hallituksen kaudella valitettavasti asuntotuotantoa kuvaava indeksi meni alamäkeen, nyt se menee ylämäkeen. (Välihuutoja)

Sitten mitä tulee tähän luonnon monimuotoisuuteen, niin Suomi pitää kiinni luonnon monimuotoisuuden sitoumuksistaan, ja toivottavasti niistä pitävät kiinni myös kaikki suomalaiset toimijat. Olen huolissani idänuunilinnun ja pikkusiepon Keskuspuiston-reviireistä, jotka jäävät Helsingin kaavan alle. (Ville Niinistö: Mites se soidensuojelu?)

Sitten tuo soidensuojelu. Edustaja Niinistö, teillä on väärät hehtaarit: 36 000 hehtaaria valtion maita tulee tähän ohjelmaan. Koko ohjelman tavoite, 100 000 hehtaaria, olisi tietenkin hieno juttu, mutta aivan kuten edustaja Leppä totesi, niin ei niitä soita nyt ihan hirveästi mikään uhkaa. Se oikea uhka on puustoisilla soilla, ja niihin pyritään Metson rahoitusta myös suuntaamaan. Sitten taas avosuot, joilla on mahdollisesti ehkä muutakin käyttöä: aivan kuten tiedätte, se muu käyttö ohjataan semmoisille alueille, mitkä eivät ole luontoarvoiltaan niin tärkeitä. En jaksa muistaa, varasitteko jo kehyksiin tämän soidensuojeluohjelman toteuttamiseen määrärahoja. Ehkä, ehkä ette, siitä meidän on turha kiistellä.

Edustaja Louhelainen otti tärkeän asian esiin liittyen asunnottomuuteen ja siihen, että yksi syy siihen on luottotietojen puute ja mahdollisuus saada vuokra-asuntoa, ellei pysty saamaan kotivakuutusta. Tässä todellakin on käynnissä tämä mainitsemanne riskivakuutuskokeilu, ja toivon todella, että tuo kokeilu tuo niin hyviä tuloksia, että uusia vakuutusyhtiöitä ja uusia kaupunkia uskaltaa lähteä tätä hommaa eteenpäin viemään, koska se on asunnottomuuden torjumisessa tärkeää. Tässä asunnottomuudessa meillä riittää tekemistä, ja myös tulokset ovat varsin hyviä, koska viime vuonna, kuluvana vuonna Suomi on ainoa Euroopan unionin jäsenmaa, jossa asunnottomuus on vähentynyt. Siis jossain olemme menestyneet, tiedoksi kaikille.

Puurakentaminen, edustaja Leppä otti sen esille. Sen eteen todellakin tehdään töitä, koska se jos mikä on ilmastoteko, jossa pitkäksi ajaksi pannaan talteen se puun kasvaessaan sitoma hiili, ja hyvä näin.

Sähköautojen latauspisteistä. Siinä, millä tavoin tuota sähköautotavoitetta kohti mennään, jätetään nyt ne yksityiskohdat — ne ajallaan selviävät — mutta tämä on ihan selvä juttu, että tarvitaan niitä autoja, jotta kannattaa tehdä latauspisteitä, ja tarvitaan latauspisteitä, jotta kannattaa hankkia autoja. Nyt tavoitteet on asetettu, ja niitä kohti (Susanna Huovinen: Riiheen!) etenemme.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Miten aion pitää (Puhemies koputtaa) suomalaisen ympäristön puolta tuolla riihessä? Ponnekkaasti, edustaja Huovinen, ponnekkaasti.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Sitten otamme vielä yhden vastauspuheenvuorokierroksen, ja sen aloittaa edustaja Hakanen.

16.52 Pertti Hakanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Honkonen otti tuossa hetki sitten esille tämän yksityisen suojelurahaston, jota on esitetty tämän talon ulkopuolelta. Millä tavalla ministeri näkee tämän mahdollisuuden lähteä keräämään varoja myöskin yksityiseltä sektorilta?

Edustaja Huoviselle: Norminpurku uhkaa luontoa, mutta siitä huolimattakin kysyn ministeriltä pari norminpurkuasiaa. Ja kyllä minä myöskin haastan opposition siitä, että ei säätelyn purkaminen, normien purku, millään tavalla kyllä uhkaa luontoa. Jokainen työ tehdään harkitusti.

Jätevesiasetuksen järkevöittäminen tuli nyt, ja se on tervetullut asia. Mutta sitten kemikaalilaista, joka pitkälti aiheuttaa päänvaivaa maatalouden puolella: onko siellä nyt tehty loppuun asti ne ratkaisut, jotka ovat tehtävissä, jotta saadaan myöskin kasvinsuojeluaineiden käyttö ilman kovempia rajoituksia viljelijöille? Ja millä tavalla muuten ympäristöministeriön osalta normien purku, sääntelyn keventäminen, etenee?

16.53 Susanna Huovinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On aivan totta, että suomalaisessa yhteiskunnassa on olemassa normeja, joita täytyykin purkaa. Mutta ovatko ne kaikki sellaisia, että normin purkaminen nimenomaan nyt ympäristön kannalta on järkevää? Itse olen sitä mieltä, että hallitus on tässä menossa aivan liian pitkälle ja tullaan tekemään ratkaisuja, jotka paitsi vaarantavat meidän kansainvälisiä sitoumuksiamme, (Hannu Hoskonen: Höpö höpö!) joita täällä ministerikin aivan oikein puolusti, myöskin tulevat olemaan kansalaisten terveyden kannalta hyvin haastavia — tässä viitataan nyt tähän haja-asutusalueitten jätevesikysymykseen, joka täällä on ollut keskustelussa. (Välihuutoja keskustan ryhmästä) Meillä on ollut asiantuntijoita valiokunnassa, jos saa huomauttaa kollegoita tästä asiasta. Ja lisäksi haluan sanoa, että minusta on hyvin iso haaste se, että hallitus purkaa sitä lainsäädäntöä, jota vaivalla on vuosikymmenten ajan rakennettu Suomeen, esimerkiksi tällä uusimmalla MRL-uudistusesityksellä, jota minä en pidä uudistuksena (Puhemies koputtaa) vaan takapakkina.

16.55 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kaikkea sitä kuulee, kun vanhaksi elää. Tässä käsiteltiin tätä maaseudun jätevesiasiaa, ja nyt sitten olemme saaneet kuulla, että suuret laivaristeilijät laskevat kaikki jätöksensä suoraan Itämereen, ja siitä ei vihervasemmisto ole ollenkaan ollut huolissaan. Mutta Naarvan mummon pissa on kyllä todella atomivoimalaa pyörittävää ainetta, kun kerta kaikkiaan tuntuu Itämeri saastuvan. Mutta 6 000 matkustajan risteilijä ei haittaa yhtään mitään. Putki auki ja suoraan sonnat Itämereen, ja te katsotte kädet levällään sitä asiaa. Missä teidän moraalinne on, hyvä viheroppositio? Eikö teillä ole tolkkua tässä hommassa sitä vertaa, kun sitä itseään voi laskea suoraan Itämereen ja Naarvan mummon pissa pilaa Itämeren — kyllähän nämä teidän puheenne ovat joulupuheita. Unohtakaa koko juttu.

Ja toinen asia on tämä soidensuojelu. Minkä takia me laitamme rahaa soidensuojeluun? Ville Niinistö työntää valtion rahaa soihin, joille ei saa tehdä mitään. Olisi kyllä pikkuisen

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tärkeämpiäkin kohteita tässä maassa kuin teidän hömpötyksiinne työntää rahaa, niin kuin (Puhemies koputtaa) Itämereen. Teidän Itämeri-puheenne ovat ihan pelkkää potaskaa. (Hälinää — Puhemies koputtaa)

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Kaikki saavat puheenvuoron aikanaan.

16.56 Johanna Karimäki vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se niin on, että ympäristönormit suojaavat meidän yhteistä arvokasta luontoamme. Nyt juuri elämme kuudetta sukupoltoaaltoja, ja minä olen huolissani lahoppuudesta ja kuukkelimetsistä.

Ministeri Tiilikainen, sanoitte, että Suomi noudattaa luonnon monimuotoisuuden sitoumuksia, mutta siitä huolimatta olette leikanneet luonnonsuojelun määrärahoista reippaasti yli puolet pois.

Tämä Metso-ohjelma on erittäin laajasti hyväksytty ja arvostettu vapaaehtoisuuteen perustuva ohjelma. Sekin on leikattu lähestulkoon minimiin.

Totesitte, että saimaannorpan kanta on nyt vahvempi kuin vuosiin, mikä tietysti on iloinen asia, mutta kanta ei vielä ole sellaisella tasolla, että se olisi täysin turvassa. Kysyisin, onko nyt verkkokalastuskieltoja laajennettu riittävästi Saimaan alueelle, niin että kuutit ovat turvassa.

16.57 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itämeren tila on noussut monessa puheenvuorossa esiin ja aivan aiheesta ja siinä yhteydessä tämä risteilyalusten vastuuton käyttäytyminen siltä osin kuin ne eivät ole reittiliikenteessä. Se on todellakin käsittelemättömä toimintaa. Nyt olisin tässä ehdottamassa lähestulkoon uutta normia, tai en ehkä niinkään normia vaan hintaohjailua, ja kysyn ministeriltä: onko ministeriöllä ja ministerillä halua ja mahdollisuutta selvittää sitä asiaa, voisiko sellaisille risteilyaluksille määrätä suuremman satamamaksun, jotka eivät tyhjennä asiallisesti jätevesiään satamaan? (Saara-Sofia Sirén: Kokoomus on tätä ehdottanut!) — Kokoomus on tätä ehdottanut ja ehdottaa jälleen. Minun mielestäni tämä ei ole mikään kokoomuksen asia vaan tämä on nimenomaan ympäristön asia ja Itämeren asia. — Eli hintaohjauksella saataisiin semmoinen kannustavuus, että se asia kannattaa taloudellisessakin mielessä hoitaa niin, että jätteet menevät sinne, minne ne kuuluvat.

16.58 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän vielä ministeriä näistä Pariisin ilmastokokouksen saavutuksista, joilla Suomi sai paljon paremman lähtökohdan nyt tälle ilmastokuviolle kuin Durbanissa tai Kiotossa konsanaan. Myös talvipaketissa me pärjäsimme kohtuu hyvin, mutta toivon ministerille voimia ja kestävyyttä myös sitten, kun tulee ensi kesä: siihen mennessä täytyy saada LULUCF ja myös sitten hiilinielut kohdalleen.

Näistä tavoitteista, mitä ympäristöministeriön toimialalla on, nämä hyvinvointia ja kilpailukykyä tukevat asumisolot miellyttävät minua kovasti ja varsinkin tämä tekstiosa, että alueidenkäytön suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään enemmän huomiota alueiden erilaisuuteen, erilaisten asuin ympäristöjen vahvuuksiin ja maaseudun tarpeisiin. Meillä on ihan riittävästi sitä byrokratian hallintaa ollut ja hallitsevia virkamiehiä, jotka ovat estäneet tällä hetkellä maaseutu-asumisen ja maalle rakentamisen, jotenka tämä kaavoituksen ja rakentamisen byrokratian kevennys on hyvä asia, ja toivon todellakin, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen etenee myös ensi vuoden aikana mukavasti.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

16.59 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kari ja jotkut muut kollegat jo puhuivat siitä, että samanaikaisesti, kun hallitus on asettanut hyvin isot hakkuidenlisäystavoitteet, toisaalta sitten suhteellisesti ottaen kaikkein rajuimmin ollaan leikkaamassa metsäluonnon suojelurahoja. Rinnastaisin tämän siihen, mitä monet ovat puhuneet puurakentamisesta. Puurakentaminenhan on taloudellisesti hyvä siinä mielessä, että siinä saadaan puulle paljon parempi kilohinta kuin esimerkiksi biopoltonesteessä tai paperissa, ja lisäksi puurakennukset ovat hiilivarastoja. Puiden ilmasta sitoma hiili säilyy niissä pitkään. Vihreät ovat esittäneet — hallituspuolueet eivät sitä ole vielä hyväksyneet, mutta toivon, että jatkossa hyväksytään se ajatus — että asuntorakentamisen käynnistysavustukset annetaan korotettuina silloin, kun talo ollaan tekemässä puusta.

17.00 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Luonnonsuojelu on tärkeä asia, ja Metso-ohjelma on hyvä asia, mutta siitä huolimatta merimetso on ongelma, ainakin Pohjanmaalla. Edustaja Myllykoski kertoi, että ministeriön keinovalikoima on purrut tehokkaasti merimetso-ongelmaan ainakin Satakunnan rannikolla, ja siitä minäkin iloitsen. Mutta vaikka joulukuu on ovelta, en kuitenkaan jaksa innostua siitä, että samanaikaisesti, kun Pohjanmaalta vähenee palveluja, tilalle tulee Satakunnasta muuttaneita merimetsöjä.

Ministeri, mainitsitte, että on hienoa, että on sovittu erilaisista toimenpiteistä silloin, kun siihen on ollut tarvetta. Kysyn vielä kerran ja toivon, että ministeri vastaa: voitteko luvata, että Rannikko-Pohjanmaan kasvavaan merimetso-ongelmaan puututaan yhtä tehokkaalla tavalla kuin Satakunnan seudulla tehtiin?

17.01 **Katri Kulmuni kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on keskusteltu näistä Metso-rahoista, ja on aivan totta, että kun metsien monimuotoinen käyttökin lisääntyy, niin silloin myös metsien monimuotoisuudesta täytyy huolehtia. Kyllähän se, että me pystymme biomassasta, puun sivuvirroista tekemään nykypäivänä lähes mitä tahansa — taloja, rakennuksia, bensa, energiaa, muovaa, kankaita — on Suomelle hurja, hurja mahdollisuus.

Se heikennys, mikä Metso-rahoihin on kohdentunut, ja kohdentunut etenkin tänne Etelä-Suomen alueelle, on tietenkin mittava. Pohjoisessaan tämmöistä ongelmaa ei ole, kun osassa kunnista on jopa 80 prosenttia suojeltu. Se kansallinen hakkuutavoite, kestävä hakkuutavoite, on määritelty itse asiassa jo aikaisemmin, edellisen hallituksen toimesta. Meillä on ihan hyvät mahdollisuudet — myös Syke ja Luke ovat sitä mieltä — että se kestävä hakkuutavoite pystytään saavuttamaan, jos Metso-rahoista huolehditaan. Luuletko, että kehysriihessä tai puolivälitarkastelussa tähän saadaan balanssi?

17.02 **Anne Louhelainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vesien- ja ympäristöhoidon edistämisen momentille myönnettiin määrärahoja tutkimus- ja hankeavustuksiin, joilla edistetään uusien tekniikoiden testausta, käyttöönottoa sekä hyvien käytäntöjen soveltamista. Valtiovarainvaliokunta pitääkin mietinnössään tarpeellisena, että määrärahoja osoitetaan vesienhoidon käytännön toimenpiteisiin kärkihankkeen "Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon" mukaisesti.

Arvoisa puhemies! Olen erittäin iloinen, että ympäristöministeriön kärkihankerahoitus on myönnetty kolmelle Lahden seudun vesistöjen tilaa parantavalle hankkeelle. Vesijärvisäätiö ja Säskylässä sijaitseva Pyhäjärvi-instituutti saivat 200 000 euroa ympäristöminis-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

teriöltä vesien tilan parantamista tukeviin toimenpiteisiin. Vesijärvi ja sen vesistöjen kunto ovat meille päijätämäläisille erityisen tärkeä asia. Sen eteen on jo vuosia tehty suojelutyötä.

Kiitos ministeri Tiilikaiselle. Työ jatkuu.

17.03 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olin ihan tyytyväinen tuohon ministerin vastaukseen siitä, että hallitus on huomannut tämän sähköautojen positiivisen vaikutuksen CO₂-päästöjen laskutavoitteeseen ja niin edelleen. Meillä on tällä hetkellä 2,5 miljoonaa polttomoottorilla käyvää autoa, joidenka osalta päästöjä ollaan eri keinoin pyritty laskemaan, ja hyvä niin. Mutta kuitenkin haluan nostaa edelleenkin esiin tämän latausverkostojen tarpeellisuuden. Se on kuin vanhalle Rooman valtakunnalle teiden ja tieverkon rakentaminen. Näille sähköautoille latauspisteiden verkosto on äärimmäisen tärkeä, jotta autolla päästään liikkumaan työpaikan, kodin, harrastusten ja muiden matkakohhteiden välillä. Sen kautta haluankin kannustaa hallitusta rakentamaan mahdollisimman joutuisalla aikataululla selkeän, ymmärrettävän, sähköautoilua edistävän strategian tai ohjelman, jolla määriteltäisiin niin sähköautojen käyttäjille, mahdollisille hankkijoille kuin autojen maahantuojuillekin ymmärrettävä kokonaisuus, jonka päälle voidaan luoda CO₂-vaapaata liikennettä.

17.04 Saara-Sofia Sirén kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä sivuttiin saimaannorpan tilannetta ja niitä toimia, joita sen osalta on käynnissä. Haluaisin kysyä ministeriltä, minkälaisiin toimiin hallitus on ryhtymässä uhanalaisen järvilohen osalta. Tämä ei ole ollut juurikaan esillä, vaikka järvilohi on vielä huomattavasti kriittisemmässä tilanteessa kuin saimaannorppa, joka on ollut enemmän esillä. Järvilohen elinympäristöä ovat kovasti ahdistaneet tietenkin padot mutta myös erittäin huolestuttava salakalastus, joka on erittäin yleistä. Minkälaisia toimia on suunnitteilla, että salakalastukseen voidaan puuttua nykyistä paremmin ja uhanalaisen järvilohen tilannetta parantaa?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Myönnän vielä vastauspuheenvuorot edustajille Jarva, Ville Niinistö ja Heinonen. Sen jälkeen ministerin vastaus ja sen jälkeen puhujalistaan.

17.05 Marisanna Jarva kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä onkin puhuttu puurakentamisesta ja puun käytön lisäämisestä, ja on todella hyvä asia, että hallitus etenee myös tässä. Meillä voidaan kestävällä tavalla hakata noin 20 miljoonaa mottia enemmän vuodessa, nimenomaan kestävä kasvun suunnitelman mukaisesti, ja jos metsät saadaan parempaan hoitoon kuin missä ne nykyään ovat, niin tämä määrä voisi olla enemmän.

Mutta vielä tähän suojeluun liittyen: Metso-ohjelmahan aloitettiin keskustan aloitteesta 2000-luvun lopulla erään edustaja Tiilikaisen ja vielä tällä viikolla Suomen pitkäaikaisimman naisparlamentaarikon Sirkka-Liisa Anttilan aloitteesta. Ohjelma on ollut meille tärkeä. Toki siihen tarvitaan lisärahoitusta myöhemmin, mutta haluamme, että tämä ohjelma ehdottomasti jatkuu.

Mikä on ollut hienoa, niin Suomen satavuotisjuhlavuoden kunniaksi on hyvä, että valtio lähtee nyt kannustamaan yksityisiä metsänomistajia ja yrityksiä suojelemaan omia metsäalueitaan tai suoalueitaan ja valtio sitoutuu sitten omilta alueiltaan vastaavan määrän suo-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

jelemaan tietyn rajan mukaisesti. (Puhemies koputtaa) Nämä ovat hyviä aloitteita. Tiedustelisinkin, onko tämä etenemässä suunnitelman mukaan.

17.06 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Joillakin edustajilla on vähän vaikeuksia perustaa puheenvuorojaan tietoon. Kestävässä kehityksessä kaikki tavoitteet siitä, että ihmisen koko toiminta, taloudellinen toiminta ja muu toiminta, on ympäristön kantokyvyn rajoissa, on olennaista korjata kuntoon kaikissa kysymyksissä, oli kysymys sitten teollisuudesta, maataloudesta, yhdyskuntien päästöistä, muusta vesiensuojelusta, ja tässä ei asetella eri päästöjä vastakkain, toisiaan vastaan, että tuo on paha päästö, tämä on kiva päästö, koska meidän kannattajamme aiheuttavat sen. Saisivat katsoa peiliin ne edustajat, jotka asettavat tällaista epäreilua vastakkainasettelua tässä keskustelussa.

Mutta ympäristönsuojelussa tarvitaan normeja, koska normit luovat myös markkinoita kestäville, uusille tuotteille ja se on vähäpäästöisten ratkaisujen käyttöönoton edellytys. Keskustan kannattama sekoitevelvoite biopolttoaineille on myös normi. Kysymys on vain siitä, että meillä on eteenpäin katsovia normeja.

Olen huolissani kuntien kyvystä kaavoittaa, jos ely-keskusten valitusoikeus lähtee pois esimerkiksi pohjavesien suojelusta, (Puhemies koputtaa) koska ely-keskukset, ympäristöviranomaiset ovat aina nämä tapaukset myös oikeudessa voittaneet, lähes aina, eli osaamistaso on heikkoa kaavoituksessa.

17.07 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Metso-huoli on yhteinen, niin kuin tässä on tullut esille. Olemme kuitenkin näiden valintakriteereiden kautta pystyneet suojelemaan arvokkaita metsiä sen kautta.

Omassa esittelypuheenvuorossani jätin pienelle huomiolle tai itse asiassa kokonaan pois tämän asuntorakentamisen ARAn lisärahoitusta lukuun ottamatta. Me emme siihen jaostossa sen kummemmin kiinnittäneet huomiota, ja se on osoitus siitä, että sillä saralla on tehty hyvää työtä. Eli meillä rakentaminen tällä hetkellä kannattelee meidän hienoista talouskasvuamme.

Yksi huolenaihe sieltä jaostosta nousi esille, ja se on tämä alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten laitosasuminen, jonka tavoitteet eivät tule näillä toimenpiteillä täyttymään, että laitoshoidosta pystyttäisiin luopumaan. Se oli oikeastaan ainoa tällainen kriittinen asia, joka siellä esille nousi.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi haluan toivottaa meidän ministerillemme hyvää joulua ja onnellista uuttavuotta, ja kiitos erinomaisesta yhteistyöstä.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ministeri Tiilikainen, 5 minuuttia.

17.09 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Kiitos, puhemies! Ennen kuin asiat vievät mennessään, niin haluan myös kiittää eduskuntaa ja asianomaisia valiokuntia hyvästä yhteistyöstä omasta puolestani. On ollut ilo viedä Suomen ympäristösioita eteenpäin.

Tässä Hakanen, Honkonen ja Jarva kyselivät vapaaehtoisen metsänsuojelun eteenpäinviennistä. Meillä on tulossa tämä Suomi 100 -kampanja, missä metsänomistajat voivat antaa lahjan isänmaalle, suojella palan metsää, valtio tulee siihen vastaavalla panoksella mukaan. Ja sitten tämä ajatus siitä, että meillä olisi suojelurahasto, mihin kansalaiset, joilla ei

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

satu sitä metsää olemaan, voisivat lahjoittaa rahoja, joita voitaisiin käyttää monimuotoisuuden suojelun edistämiseen, on tutkimisen arvoinen idea.

Edustaja Niinistö, joka jo poistui, puhui lopussa asiaa kestävästä kehityksestä, että se on meidän kaikkien asia ja siitä täytyy laajasti kantaa huolta. Sitä joskus normit vievät eteenpäin, mutta sitä vie myös moni muu asia eteenpäin.

Tässä jotkut teistä kantoivat huolta maankäyttö- ja rakennuslain muutoksista, että meneekö nyt huonoon suuntaan. (Riitta Myller: Menee!) Oikeastaan nuo muutokset, mitä siellä tapahtuu, paljolti koskettavat maaseutua, maakuntia, haja-asutusalueita ja rantoja, ja kun itse olen tätä maata ja maailmaa katsonut, niin käsittääkseni Suomessa maaseudulla ongelma ei ole se, että siellä rakennettaisiin liikaa, (Jari Leppä: Aivan, juuri näin!) vaan siellä rakennetaan tällä hetkellä liian vähän. Eli jos puhutaan siitä, että maakuntien täytyy pystyä omia vahvuuksiaan hyödyntämään, niin meidän täytyy myös antaa välineitä heille, ja siitä on kyse tässä maankäyttö- ja rakennuslain muutoksessa, (Välihuutoja sosialidemokraattien ryhmästä) missä ei ympäristöä eikä mitään muitakaan asioita nyt uhrata.

Mitä tulee siihen, rakennetaanko nyt sitten maalle vai taajamaan ja kummassa se hiilijalanjälki on iso, niin aika monta kertaa käy näin, että haja-asutusalueille rakennettaessa on helppo hoitaa esimerkiksi se suuri hiilijalanjäljen aihe eli lämmitys uusiutuvilla ja välttyä siltä hiilijalanjäljeltä. Sitä mukaa kuin sähköautoilu ja biopolttonesteitten käyttö etenevät — mitkä tavoitteet siis tukevat toisiaan: mitä enemmän meillä on sähköautoja, sen korkeammalle meillä on mahdollisuus nostaa se jäävien polttomoottoriautojen biopolttonesteosuus, eli molempia kannattaa edistää — niin myös liikkumisen tuoma hiilijalanjälki siitä kautta pienenee. Sen sijaan meillä on ollut suurilla kaupungeilla todella paljon vaikeuksia päästä eroon siitä ilmaston kannalta kaikkein raskaimmasta polttoaineesta eli hiilestä. Eli kestävä kehitys on myös se, että osataan elää luonnon kanssa riippumatta siitä, ollaanko kaupungeissa vai maalla. — Ja nyt, kun edustaja Niinistö palasi saliin, toistan kiitokseni puheenvuorosta koskien kestävä kehitystä ja sen monia ulottuvuuksia.

Saimaannorppa ja järvilohi. Saimaannorpan suojelu etenee hyvin, nuo rajoitukset ovat osoittaneet tehonsa. Jos uusia pesimäalueita ilmenee, niin totta kai pesän ympärille kuutiin suojaksi sitten tulee verkkokieltoalue. Järvilohen suojelussa puolestaan hallituksen kärkihankkeessa uhanalaisten vaelluskalakantojen elvyttämiseksi, missä on useita pilotti-kohteita, moni niistä palvelee itse asiassa tätä järvilohen tulevaisuutta. En tiedä, kuinka iso ongelma salakalastus on. Mielestäni vielä suurempi ongelma on siinä, että saadaan niitä lisääntymisalueita kuntoon ja saadaan mahdollisuus järvilohelle lisääntyä. Mutta totta kai kalastussäännöt on tehty noudatettaviksi.

Vielä sananen energiasta, tai otetaan oikeastaan tuo puurakentaminen. Siinä se esitys siitä, voiko valtiovalta myös antaa kannusteita, minkä edustaja Hassi otti esille, on niin ikään tutkimisen arvoinen, että voidaanko puurakentaminen asettaa sillä tavalla etusijalle. Nyt se, mitä on tehty, ja viimeisin asetusmuutos, mikä lähti lausunnoille, koskee tätä, että palomääräykset viimein muutetaan sillä tavalla, että ei tarvitse kaksinkertaista paloturvaa olla puurakenteellakaan, että jos kerrostaloissa on sprinklerit, ei tarvitse kipsilevyllä peittää puurakenteita tulipalon pelosta, koska siihen pelkoon ei ole mitään aihetta. Tämä norminpurku varmasti edistää puurakentamista ja olkoon esimerkki siitä hyvin hyödyllisestä normien purkamisesta.

Edustaja Karimäen puheenvuoroa vielä kommentoin. Lahopuuta paitsi Metson kautta myös käytännön metsätaloustoimin edistetään, ja tämä pyöreän pöydän prosessi, missä ympäristöjärjestöt, maanomistajat ja metsäteollisuus ovat yhdessä pohtimassa niitä käy-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tännön keinoja, millä pystytään lahoppuuta edistämään, on sitä oikeaa ja tervetullutta työtä, ja sitä aion omalta osaltani viedä eteenpäin niin paljon kuin ennätän.

Lopuksi haluan toivottaa hyvää joulua kaikille. (Eduskunnasta: Kiitos!)

Toinen varapuhemies Arto Satonen: No niin, sitten menemme puhujalistaan.

17.14 Emma Kari vihr: Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri, täytyy kyllä sanoa, että hieman erikoiselta tuntuu erityisesti keskustan ministereiltä toistuvasti kuulla tämän tyyppistä Helsinki-asenteellisuutta kuin taas tänään kuultiin. Kun me aikaisemmin puhuimme täällä ilmasto- ja energiastrategiasta, jo silloin ministeri Rehn kieltäytyi vastaamasta vaikeisiin kysymyksiin keskittymällä naljailemaan Helsingin energiapolitiikalle. Ja nyt, kun hyvin aiheellisesti nostetaan esiin se, että jos tämä hallitus tekee historialliset leikkaukset luonnonsuojelun määrärahoihin, mitä tämä tekee meidän luonnon monimuotoisuudelle, (Välihuutoja keskustan ryhmästä) niin sitten keskitytään vastaamaan Helsingin kaavoitus päätöksillä. Jos ministeri on aiheeseen tutustunut, niin tietää, että siellä on hyvin tiukat linjaukset siitä, miten luonnon monimuotoisuuden turvaaminen pitää ottaa huomioon. Tämä on minusta hyvin erikoista, että vältellään kantamasta vastuuta omasta politiikasta niin, että naljaillaan toistuvasti Helsingille. (Jari Leppä: Jaaha, kuka täällä naljailee?) Ministeriltä toivoisi asiallista vastuunkantoa näissä tilanteissa. (Hälinää — Puhemies koputtaa)

Ehkä kuitenkin pitäisi mennä takaisin siihen, mitä alun perin piti sanoa.

Arvoisa puhemies! Minä itse kuitenkin ajattelen, että meidän tehtävämme täällä on varmistaa, että meidän upea, arvokas luonto säilyy niille, jotka tulevat tänne meidän jälkeemme. Kuten aikaisemmin debattipuheenvuorossani totesin, Suomi on sitoutunut noudattamaan YK:n biodiversiteettisopimusta, jonka mukaan meidän on pysäytettävä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen vuoteen 2020 mennessä. Se tarkoittaa, että meidän metsistä olisi suojeltava vähintään 17 prosenttia. Tähän tavoitteeseen on vielä todella pitkä matka, sillä puustoiltaan hyväkasvuisista metsistä on vain 5 prosenttia suojeltu, ja Etelä-Suomessa suojelutilanne on vielä huomattavasti heikompi. Täällä vain 2 prosenttia metsistä on suojeltu. Luonnonsuojelusta leikkaaminen, nämä massiiviset leikkaamiset, samaan aikaan hallituksen biotaloustavoitteiden ja kasvavien hakkuutavoitteiden kanssa vaarantaa meidän luonnon tulevaisuuden, ja se vie Suomea entistä kauemmas näistä monimuotoisuustavoitteista, joihin me olemme sitoutuneet.

Arvoisa puhemies! Kaksi kolmasosaa meidän maan metsäluontotyypeistä ja puustoisista suoluontotyypeistä on uhanalaisia. Uhanalaisista lajeista yli kolmannes elää ensisijaisesti metsissä, ja juuri sen takia näistä metsistä puhuminen on niin tärkeää. Luonnonsuojelualueiden hankintaan on lähes 40 prosenttia vähemmän rahaa kuin vuonna 2015. Näin valtava leikkaus saa aikaan sen, ettei meidän suojeluohjelman tavoitteita tulla saavuttamaan edes niihin uusiin määräaikatavoitteisiin mennessä.

Minusta on hyvä, että Metso-ohjelmaan lisättiin rahaa, koska Metsohan on juuri se ohjelma, joka on saanut kaikista laajinta kannatusta niin metsäteollisuuden riveistä kuin luonnonsuojelijoiden riveistä. On hienoa, että tämän tärkeän, hyvän ohjelman arvo tässä eduskunnassa tunnustetaan puoluerajojen yli. Mutta meidän pitää pitää huolta siitä, että me pidämme meidän arvokkaasta luonnostamme huolta, koska ei luonto ole semmoinen asia, että me voimme vain käyttää ja käyttää ja käyttää sitä, purkaa normeja, lisätä hakkuutavoitteita ja silti se aina jotenkin vain selviää. Meidän uhanalaisuuslukemat kertovat sen, että ei,

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

ei se vain aina selviä. Kyllä vastuu on meillä tehdä sellaista politiikkaa, että meidän ympäristö, meidän kaunis luonto säilyy myös niille, jotka tulevat tänne meidän jälkeen.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Debattia emme käynnistä uudelleen, mutta lienee kohtuullista, että ministeri Tiilikainen saa minuutin vastauspuheenvuoron.

17.18 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Arvoisa puhemies! Koska täällä tulee muutama kymmentä puheenvuoroa ja sitten niihin täytyy muutamassa minuutissa vastata, niin joskus joutuu tiivistämään. Mielestäni se ei ole, edustaja Kari, naljailua. Te äsken puhuitte vetoavasti täältä, että meidän täytyy suojella luonnon monimuotoisuutta. Niin meidän täytyy. Jos minulla omalla maatilallani on Ruokolahdella idänuunilinnun reviiri, niin ilman mitään Metso-ohjelmia olen jättänyt sen kyseisen alueen käsittelemättä, omaksi ilokseni, koska nautin siitä, jos tällainen indikaattorilaji, mikä kertoo luonnon monimuotoisuudesta ja metsän tietyistä rakennepiirteistä, on siinä. Mutta jos se sama idänuunilintu, sama laji, laulaa Maunulassa, pitää reviiriä Keskuspuistossa, niin eikö Helsingin kaupungin tehtävä ole omassa kaavoituksessaan varmistaa, että se idänuunilinnun reviiri pysyy siinä eikä siihen rakenneta kerrostaloja päälle? Tämä ei ole naljailua. Meillä molemmilla on vastuu. Me molemmat voimme tehdä sen, mitä voimme.

Mitä tulee uusiutuvan energian tavoitteisiin, niin ei naljailla nyt yhtään siitä, missä päin maailmaa on helppo muuttaa hiilestä uusiutuvalla. Tukholmassa 90-prosenttisesti kaukolämpö toimii uusiutuvilla. Toivon, että Helsinki pääsee siihen samaan mahdollisimman nopeasti. Monessa Suomen maakuntakaupungissa tämä muutos on tehty, ja uskon, että Helsinki pystyy siihen. (Emma Karin välihuuto — Välihuutoja vihreiden ryhmästä) Haluan kannustaa Helsinkiä siihen.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Kuten sanoin, mitään laajempaa debattia tästä ei aloiteta, mutta edustaja Karille myönnän vielä vastauspuheenvuoron, ja sen jälkeen puhujalistaan.

17.20 Emma Kari vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten ministerille totesin aikaisemmin, Keskuspuiston kaavoituksessa on tehty todella tiukkoja luontorajauksia nimenomaan näiden uhanalaisten lajien perusteella, ja nämä rajaukset ovat vihreät vie-neet läpi. Jos puhutaan tästä Helsingin energiaratkaisusta, joka on keskustan lempilapsi, koska tuntuu, että se on se asia, josta te mielellään täällä puhutte, niin nimenomaan vihreät on vienyt läpi Hanasaaren hiilivoimalan sulkemisen, ja jos hallituspuolueet olisivat tuke-neet, niin me Helsingissä olisimme sulkeneet jo tänä päivänä myös Salmisaaren hiilivoi-malan, (Hannu Hoskonen: Voi hyvänen aika!) mutta, ikävä kyllä, hallituspuolueilta ei ole tähän tukea tullut.

Mutta on se vähän erikoista, että aina kun täällä puhutaan maanlaajuisista ratkaisuksista, niin huomio viedään Helsingin kysymyksiin, kun vastuulla on koko maa.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Sitten palaamme puhujalistaan.

17.21 Mirja Vehkaperä kesk: Arvoisa herra puhemies! Suomen luonto kiittää. Maan hal-litus on päättänyt historiallisena Suomen satavuotisjuhlapäätöksensä perustaa kansallis-puiston Suomussalmelle Hossaan ja Kuusamon Julman-Ölkyn alueelle. Tämä on yksi nii-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

stä parhaimmista luonnonsuojelupäätöksistä, joita tämä hallitus on nyt alkumetreillensä tehnyt.

Ministeri Tiilikaisella on erittäin iso rooli ollut ilmasto- ja energianeuvotteluissa. Pariisi, Marrakech Marokossa juuri vastikään osoittivat sen, että koko maailma, kaikki maat ovat sitoutuneet siihen, että ilmaston lämpenemiselle on tehtävä jotain. Olemme siis maailmanlaajuisten asioitten ääressä, vakavien asioitten ääressä. Päästöjen vähentäminen koskee meitä kaikkia niin henkilökohtaisesti kuin myöskin kansallisesti. Olemme siis sitoutuneet näihin tavoitteisiin, ja se tarkoittaa sitä, että maan hallituksen, tämän istuvan hallituksen, on näytettävä, esitettävä kansalliset toimet, mihin me ryhdymme, jotta päästöjä saataisiin vähemmäksi.

Eduskunnan salissa on tänään puhuttu sähköautoista. Se on yksi sektori, jolla liikenteen erilaiset vaihtoehtoiset polttoaineet tulevat kyseeseen. Liikenteelle on kasaantunut todella iso päästövähennystavoite, ja sähkö on yksi niistä, vety ja kaasua myöskin mukana, jotka tulevat mullistamaan nykyisten polttomoottoreitten aikaa.

Ministeri Berner otti vastikään vastaan työryhmän ehdotuksen siitä, miten sähkö-, vety- ja kaasuautojen lataus- ja jakeluverkosto Suomessa tulisi toteuttaa, ja ministeri vastasi siihen, että kysyntään vastataan varmaan, kun tarjonta lisääntyy elikkä kun autoja tulee lisää, mutta työryhmän ehdotus oli, että markkinaehtoisesti näitä latauspisteitä tulisi rakentamaan ympäri Suomen, joten yksityiset varmaan niihin alkavat sijoittamaan, mutta että voitaisiin käyttää kuitenkin julkisia varoja EU- ja kansallisten tukien myötä. Pidän tärkeänä, että tämä Suomen laajuinen latausverkosto tulee, jotta pystymme edistämään sähkö-, vety- ja kaasuautojen yleisyyttä koko Suomen alueella.

Yksi ilmastopolitiikan tärkeimmistä asioista on päästöjen vähentämisen rinnalla myöskin se, että biotalous, kiertotalous otetaan tosissaan. Teknologiaa on paljon Suomessa vietävissä jo nyt maailmalle, meidän metsämme kasvavat enemmän kuin niitä käytämme ja hakkaamme, ja siksi puusta on moneksi. Puun sivutuotteita kannattaa polttaa, mutta ennen kaikkea puun jalostusarvo on Suomelle tulevaisuudessa tärkeä.

Ministeri Tiilikainen on erittäin tiitтеріästy käyttänyt puheenvuoroja Suomen metsien merkityksestä nielukysymyksessä. Vain kasvava puun osa sitoo päästöjä, joten meidän on erityisen tärkeää pitää huolta siitä, että meidän metsämme kasvavat ja voivat hyvin. Siksi jokaisen metsänomistajan henkilökohtainen luontoteko on se, että tehdään ja hoidetaan Suomen metsiä hyvin.

Arvoisa puhemies! Otinkin esille jo debatissa sen, että Metsähallituksen luontopalveluille tulleet lisämäärärahat tulevat tarpeeseen. Kansallispuistot, retkeilyalueet, luonnonpuistot ja erämaa-alueet, siis olemassa olevat alueet, tarvitsevat erittäin paljon nyt varaa siihen, että ne pidetään hyvässä kunnossa. Perämerellä on yksi helmistä, Iin Röyttä, jonka laiturialueet ovat käyttökiellossa. Se on yksi parhaimmista Oulun seudun alueen retkeilykohdista, -saarista, ja toivon, että esimerkiksi tämä matkailu-, retkeilykohde saa tulevina vuosina Metsähallituksen luontopalveluilta kunnostusmäärärahaa ja pääsemme nauttimaan taas ja jälleen, kesäisin erityisesti, tämän saaren luonnosta.

17.26 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Tässä debatissa jo keskusteltiin metsien talouskäytön suhteesta luonnon monimuotoisuuteen. Haluaisin muistuttaa kollegoita siitä, että pitkään olemme olleet tilanteessa ja edelleen olemme tilanteessa, jossa Suomen alueella elävien uhanalaisten lajien ylivoimaisesti suurin ryhmä on metsäluonnon lajit — lajit, jotka asuvat metsissä — ja tämä korostaa sen merkitystä, mikä vastuu meillä on metsien lu-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

onnon monimuotoisuuden suojelusta. Tässähän ei ole kysymys pelkästään ikään kuin ihan-teellisesta asiasta, jota hyvät ihmiset ja hyvät yhteiskunnat tekevät, vaan meidän on hyvä ymmärtää, että ilman luonnon monimuotoisuutta, koko sitä elämän hyvin moninaista kudosta, jota mekin olemme osa, meitäkään ei olisi. Ja kun me tätä luonnon monimuotoisuuden kudosta heikennämme, heikennämme myös ihmislajin tulevaisuuden selviämismahdollisuuksia.

Toistan sen, mitä debatissa jo totesin, että kun hakkuutavoitteita kasvatetaan, niin vastaavasti pitäisi tehostaa myöskin metsäluonnon monimuotoisuuden suojelua, mutta hallitus on tekemässä ihan toisinpäin eli leikkaamassa juuri metsäluonnon suojelurahoja suhteellisesti enemmän kuin mitään muuta kohtaa budjetissa, jopa rajummin kuin kehitysyhteistyötä, suhteellisesti.

Taloudellisesti mielestäni olisi järkevää se, että meidän metsien taloudellisessa hyödyntämisessä ottaisimme pääsuunnan siihen, että koettaisimme saada käytetystä puusta paremman hinnan kuutiometriä tai kiloa kohti. Ja kuten debatissa sanoin, puurakennukset ovat siinä mielessä paljon parempi asia kuin paperi tai puun energiakäyttö. Ja vielä parempiahan ovat monet uudet puutuotteet — sellaiset, mitä käytetään kemianteollisuudessa ja jopa lääketeollisuudessa — ja uudet materiaalit, kuten esimerkiksi biomuovit.

Toinen pointti on suhtautuminen ympäristöjärjestöihin. Nythän tämä hallitus on purkamassa ympäristöviranomaisten, ympäristöhallinnon toimivaltaa. Sitä on osittain jo tehty ympäristöministeriön osalta, ja eduskunnassa käsitellyssä oleva maankäyttö- ja rakennuslain muutos jatkaa tätä purkamista alueellisten ympäristöviranomaisten osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi kaavojen laillisuusvalvonta paljon suuremmassa määrin kuin aikaisemmin jää kansalaisten ja ympäristöjärjestöjen harteille. Kuitenkin hallitus on leikkannut ympäristöjärjestöjen määrärahoja 270 000 eurolla. Vihreät esittävät tämän leikkauksen peruuttamista eli samansuuruista lisäystä näihin rahoihin.

Valtiovarainvaliokunta esittää lisäystä Metsästäjäliitolle. En tätä lisäystä mitenkään vastusta enkä mitenkään kyseenalaista sitä, etteikö Metsästäjäliitto tekisi myös merkittävää ympäristötyötä. Mutta jos ajatellaan ympäristöjärjestöjen roolia ympäristöä koskevien lakien toteutumisen valvojana, niin tässä yhteydessä Metsästäjäliitto ei kyllä ole mikään paras esimerkki tässä maassa, vaan esimerkiksi Luonnonsuojeluliitto ja monet muut ympäristöjärjestöt ovat siinä paljon ansioituneempia.

Metsähallituksesta sananen. Tuossa keskustelussa jo tuli esille se, että kansallispuistojen määrä on lisääntynyt, ja on tervetullutta, että saamme Hossaan Suomen satavuotisjuhlakansallispuiston. Kolmessa vuodessa, eli vuodesta 2012 vuoteen 2015, kansallispuistojen kävijämäärä on noussut peräti neljänneksellä. Tutkimusten mukaan viime vuonna kansallispuistossa kävijöiden rahankäytön tulovaikutukset alueilla olivat yli 140 miljoonaa. Eli toisin sanoen se raha, mitä Metsähallitukselle annetaan kansallispuistojen ja niiden erilaisten palvelurakenteiden hoitoon, on aluepoliittisesti (Puhemies koputtaa) erittäin hyvin käytettyä rahaa.

Ja lopuksi, arvoisa puhemies, olen iloinen kaikista niistä puheenvuoroista, joita tässä keskustelussa on käytetty siitä, että meidän pitää saada kunnollinen latausverkosto sähköautoille.

17.31 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Näin ensinnä haluan kiittää vihreää eduskuntaryhmää ja samoin oppositiota siitä suuresta, ansiokkaasta paljastuksesta, minkä te tämän keskustelun aikana olette tehneet, kun te hyökkäsitte tässä maaseudun jä-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tevesiasetusasiassa maaseudun ihmisten kimppuun ja uhkasitte ja pelottelitte ihmisiä — edustaja Hassi kunnostautui tässä asiassa ympäristövaliokunnan puheenjohtajana — että koko Itämeri pilaantuu, kun ne maaseudun jätevedet valuvat tuonne Itämereen ja pilaavat koko maailman. Kyllä, niin kuin sanoin tuossa aikaisemmin, Naarvan mummon pissa kamalaa myrkkyä on, sillä varmaan ydinvoimalakin viikkotolkulla pyörisi, kun se tuntuu vaikuttavan tänne Itämereen asti, mutta silmät te ummistatte aivan sokeasti siltä, että valtavat jätiristeilijät, joita Helsinkiin toivotaan koko ajan lisää, laskevat kaikki tavaransa suoraan Itämereen. Samaan aikaan te hyväksytte hiljaa sen, että Pukinmäen vedenpuhdistamosta joka kevät satojatuhansia kuutioita sitä ihteään lasketaan Vantaanjoen kautta Suomenlahteen ja Itämereen — se ei teitä häiritse yhtään.

Minä kiitän teitä tästä erinomaisesta paljastuksesta, minkä te teitte siitä, mikä teidän motivaationne on. Tehän paljastitte juuri tälle salille ja koko Suomen kansalle, että teidän tehtävännehän on käyttää ympäristöpolitiikkaa maaseudun tappamiseen. Hyvin selkeä homma. (Riitta Myller: Jotain tolkkua!) Pannaan sellaiset säännöt pystyyn, että maaseudulla asuminen kerta kaikkiaan tehdään mahdottomaksi, ja keskitetään kaikki tänne. Kuinka monta miljardia euroa edustaja Myller vielä haluaa maksaa asumistukea tähänkin kaupunkiin? Meillä menee 7 miljardia euroa tänä päivänä työttömyyteen ja 2 miljardia euroa asumistukeen. Jatkuvasti nousevat hinnat, ja jos keskitetään, niin yhä enemmän nousevat hinnat ja yhä enemmän maksetaan asumistukea. Ympäristöministeriön pääluokan kauttahan ne rahat tulevat, sama ministeriö, josta puhutaan edelleen. Kuinka monta miljardia edustaja Myller vielä haluaa keskittää tässä maassa? Minä kysyn nyt teiltä. (Riitta Myller: Nyt te taidatte keskittää tässä hallituksessa!) Se on juuri näin, että sitten kun mennään asiaan, niin teillä vaihtuu levy, niin kuin on vaihtunut jätevesiasetuksessa 28 kertaa. Te ette muista enää itsekään, mitä olette puhunut. Onko teiltä muisti mennyt, vai onko omassatunnossanne varsinkin jätevesiasetuksen kokoinen reikä? Edustaja Hassi tästä on loistava esimerkki. Minä kiitän teitä, että te toitte tässä keskustelussa esille, mitä te maaseudun ihmisistä ajattelette ja mikä on teidän poliittinen tavoitteenne. Lämmin kiitos siitä. (Satu Hassi: Onko teillä joku asia-argumentti?)

Toinen asia, arvoisa puhemies, on sitten tietenkin tämä kaavoitusasia, joka kuuluu ympäristöministeriölle siltä osin kuin se vielä kuuluu. Katsokaapa ympärillenne, mitä tässä maassa tapahtuu. Nyt kun maakuntakaavoituksen hyväksyminen on siirretty maakuntavaltuustoille, ympäristöministeriö on ajamassa, sinne ujuttamassa tällaista käsitettä kuin vihervyöhyke, viheryhteys. Siitä ollaan nyt tekemässä tapaus Kontiolahti, ja kaikki tietävät sen tapauksen, edustaja Myller ainakin. Siellä on nyt asemakaava pantu jumiin sen tautta, että luotiin tällainen käsite kuin viheryhteys, ja sillä perusteella valittavat luontojärjestöt nyt, että kaavaa ei saa hyväksyä. Saatiin rakentaminen pysäytettyä, että saadaan maakuntakeskus kasvamaan vieläkin suuremmaksi. Nouskaapa lentokoneeseen, rakkaat ystävät, ensi kesänä ja katsokaa, missä se viheryhteys on: Kontiolahden taajaman yli melkein lentää huomaamattaan, näkemättä ollenkaan mitään muuta kuin vihreää metsää. Viheryhteys on olemassa, ja te siellä niitä ihmisiä pelottelette, että kohta viheryhteys katkeaa. Se ainut yhteys, mikä katkeaa, on loogisen ajattelun kyky, kun te maaseudun ihmisiä ajattelette. Toivoisin, että jonain päivänä järki voittaisi teidänkin ajatusmaailmassanne.

Kolmas asia: Saimaannorppa on tässä talossa puhuttu paljon, joten katsokaapa ympärillenne. Saimaannorppa on aivan uniikki laji, ja se tulee säilyttää. Olen sata prosenttia samaa mieltä. Mutta mitä tämä nykyinen ympäristöpolitiikka tekee? Meillä on metsäpeura, joka on todella uhanalainen ja joka varmasti tulee kuolemaan sukupuuttoon seura-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

vien viiden vuoden aikana. Susia te suojelette hirmuisella innolla. Niitä on niin valtavasti, että metsäpeurat kuolevat Suomessa sukupuuttoon. Suomenselän alueella oleva populaatio ja Kuhmossa oleva populaatio, kaksi porukkaa, on kohta syöty loppuun, ja teitä se ei häiritse ollenkaan, mutta valtavaa määrää susia pitää suojella. Kyllä tässä logiikka on jossakin kaukana, jos en näe edes horisontissa, missä se teidän logiikkanne on.

Joka tapauksessa, arvoisa herra puhemies, lopuksi, kun tässä tuntuu, että näitä suojelualueita pitää taas lisätä, kansallispuisto tai luonnonsuojelualue tai joku suojelualue sinne tai tänne: Eihän me sataa prosenttia voida suojella. Ei Suomen metsien käyttö uhkaa Suomen metsiä. Sitä uhkaa tuo teidän vihervasemmistolainen asenteenne, jolla olette tuhoamassa suomalaisen metsienkäytön ja sitä kautta olette aiheuttamassa sen, että tämän maan elintaso laskee, ja mitäs sitten tehdään? Pyöritelläänkö sitten peukaloita ja pyydetäänkö apua noilta suurilta rahalaitoksilta? Epäilenpä, että me emme ole kovin houkutteleva kohde sinä päivänä.

Olisi kyllä pikkuhiljaa viimein syytä huomata, että meillä Suomessa on asiat hyvin, metsätalous osaltaan ja monta muuta asiaa osaltaan, mutta te joka paikassa olette lyömässä kapulaa rattaisiin, milloin jätevesiasetuksella, milloin kaavoituksella, milloin erilaisilla suojeluohjelmilla ja uhanalaisilla lajeilla, vaikka te ette näköjään itsekään tiedä, (Puhemies koputtaa) missä se uhanalainen laji on. Suojelkaa nyt edes se metsäpeura. Aloitetaan siitä. (Riitta Myller: Kyllä oli tormakka puhe!)

17.37 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Pahoittelen kuulijoille, että tässä mennään nyt vähän matalammalla profiililla, (Naurua) mutta teen parhaani. Me puhumme ympäristöasioista. Ne ovat tärkeitä asioita, ja niihin liittyy monta näkökulmaa.

Ensinnäkin tästä Metso-hankkeesta vielä. Ympäristövaliokunnassa tehtiin hyvin yhte-neväisessä hengessä töitä asian eteen. Valitettavasti ihan se 3 miljoonaa euroa, mitä esitettiin, ei mennyt lävitse — hyvä, että kuitenkin 2. Me teimme siinä niin tarkkaa työtä, että me pyysimme lisäselvityksiä ministeriöltä. Haluttiin tietää tarkalleen, mikä on se summa, jotta pysymme sillä uralla, että se vuoteen 2025 asetettu tavoite toteutuu, ja se summa oli 3 miljoonaa euroa. No, paineet kasvavat tulevaisuudessa. Metso-ohjelma on hieno ohjelma. Siihen sisältyvät metsä, suojelu ja vapaaehtoisuus. Tässä salissa on ehkä yksi ihminen, joka ei ihan täysin rinnoin sitä kannata, mutta hänkin toivottavasti ehkä myöhemmin.

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät nousivat myös esiin. Suojeltavien alueitten pinta-alat, hehtaarit, nousevat, mikä on sinänsä hyvä asia. Harmillista on se, että kun näitä alueita pitäisi hoitaa, niin siihen tarvitaan tietysti lisää rahaa. Nyt tilanne on se, että hehtaaria kohti eurot laskevat, ja niin ei tietysti voi kovin pitkään olla. Saimme valtiovarainvaliokunnassa sinne pienen lisäyksen, 250 000 euroa, joka on tällainen henkinen kädenojennus.

Tuossa repliikissä aikaisemmin puhuin autiotupaverkostosta. Meillä on karkeasti noin 500 autiotupaa, ja merkittävä osa niistä 500:sta on veloituksettomia, siis ne ovat kansalaisten vapaassa käytössä. Tämä on aivan poikkeuksellista, että jossain maassa on luonnossa valtion ylläpitämä majoitusmahdollisuus, jota voi käyttää veloituksetta. Se on todella hienoa, ja niin kuin sanoin, jos Lindtman lupasi tarjota kahvit tuolla, minä tarjoan kahvit Julman-Ölkyn päässä ensi kesäkuussa Hossan kansallispuistossa.

Ja sitten siirrynkäin tästä Hossan kansallispuistoon. Se on meidän 40. kansallispuisto, todella upea alue. Täällä on puhuttu luonnon taloudellisista vaikutuksista. Kansallispuistot joidenkin tutkimusten mukaan tuottavat yhtä euroa vasten 10 euroa rahaa takaisin alueelle.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Se on merkittävä lisä työllisyydelle ja alueen elinvoimalle, ja nyt, jos ajatellaan esimerkiksi Hossaa, Suomussalmi—Kuusamo-alueella näitä työpaikkoja todellakin tarvitaan. Hossan kansallispuistoa kannattivat oikeastaan kaikki — yrittäjät, kunta, kuntalaiset — eli siinä suhteessa oikein hyvä. Porkkalaan saatiin 500 000 euroa aikaisemmin, joten myös se on kyllä hyvä asia.

Sitten viimeisenä nostan esiin asian hieman kaukaa, ehkä tuntuu siltä, mutta meillä on tämä sote- ja maakuntauudistus työn alla, ja siihen liittyy semmoinen merkittävä näkökulma, nimenomaan asumisen näkökulma. Eli kun sote-kulut, sosiaali- ja terveyskulut, ovat aikaisemmin kohdistuneet kuntaan, niin jatkossa tämä yhteys katkeaa ja kulut siirtyvät maakunnan vastuulle. Kunnat ovat houkutelleet uusia asukkaita. Varsinkin sellaiset kunnat, jotka ovat kärsineet muuttotappioista, väestökadosta, ovat houkutelleet uusia asukkaita, mutta se ei ole helppo tehtävä. Nyt tämä tehtävä helpottuu, ja nimenomaan kannattaa kiinnittää huomiota siihen, mikä on mahdollisuus hankkia entisiä kunnan asukkaita, jotka ovat eläköitymässä. Ennen heitä ei sinne kuntaan takaisin haluttu, koska pelättiin niitä sosiaali- ja terveydenhoitokuluja, joita nämä eläköityvät ihmiset sitten tuovat mukanaan, mutta jatkossa he eivät tuo sinne kuntaansa niitä kuluja, vaan he tuovat eläkkeensä ja lisäävät ostovoimaa ja väkilukua ja toiminnallisuutta ja yhteisöllisyyttä siellä kunnassa. Tämä on semmoinen asia, jota kuntien kannattaa miettiä. Ja jos tämä jollakin tapaa lähtee toimimaan, niin samallahan se tietysti helpottaa pääkaupunkiseudun hintapainetta ja asuntopulaa. Jos pääkaupunkiseudulta muuttaa syrjemmälle, niin saa siitä vapautuvasta asunnon hinnasta eläkkeen jatkoksi merkittävän summan, (Puhemies koputtaa) jota voi sitten käyttää omaksi hyväkseen.

17.42 Katri Kulmuni kesk: Arvoisa puhemies! Ajattelin tässä toisessa puheenvuorossani jatkaa vielä hieman suomalaisista metsistä. Nimittäin ympäristöministeriön hallinnonalalla on ensi vuonna tulossa paitsi erittäin tärkeitä budjettikirjauksia myös erittäin isoja toiminnallisia asioita, jotka liittyvät myös kansainväliseen lainsäädäntöön ja siihen, miten pohjoiset metsät huomioidaan sitten eurooppalaisissa pöydissä myös hiilinieluna. Valitettavasti meillä on siellä vähän kirittävää takamatkalta, esimerkiksi Durbanin ilmastokokouksesta, mutta olen kyllä luottavainen, että ympäristöministeri pystyy muiden metsäisten maiden kanssa myös nämä laskentakriteerit kääntämään Suomelle senkaltaiseksi, että meidän metsämme sitovat hiiltä sen sijaan, että päästäisivät sitä.

Suomessahan on metsiä hoidettu erittäin järjestelmällisesti jo lähemmäs sata vuotta. Ei tietääkseni juuri missään maassa ole tällaista perinnettä. Metsämme kasvavat jatkuvasti enemmän kuin niitä käytetään, ja pystymme käyttämään niitä erittäin kestävästi erilaisissa asioissa. Viime vaalikaudella hyväksyttiin kansallinen metsästrategia, jossa määriteltiin, että metsien kestävä hakkuutaso on siellä noin 80 miljoonan kuution luokkaa. Tällä hetkellä metsiä hyödynnetään 65 miljoonaa kuutiota, niin että siinä on noin parikymmentä miljoonaa kuutiota vielä kasvunvaraa myös kestävästi. Myös Suomen ympäristökeskus ja Luonnonvarakeskus ovat todenneet, että tämä on aivan kestävä tavoite, kunhan sitten huolehditaan myös metsien monimuotoisuudesta nimenomaan näiden Metso-rahojen kautta, ja tämä koskettaa ennen kaikkea Etelä-Suomen alueita. Siksi olisi tärkeää, että ensi vuoden aikana hallitus löytäisi ratkaisun, mitä Metso-rahoille tehdään pidemmällä tähtäimellä. Keskusteluissahan tuli esille monenlaisia malleja myös esimerkiksi rahastosta.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

17.44 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskonen piti täällä pöntössä melko railakkaan puheen, ja haluan vain vastata hänelle lyhyesti, että minähän rakastan maaseutua, sen ahkeraa väestöä ja työtä Suomen asuttamiseksi, mutta kyllä rakastan myös isänmaan luontoa.

Luonnontilaisten soiden osuus maamme soista on olemattoman pieni, sillä valtaosa soistamme on ojitettuja. Vapaasti ja luonnontilaisena virtaavia vesistöjä on todella vähän, ja monet ympäristöjärjestöt ovatkin ottaneet sydämenasiakseen virtavesien ennallistamisen. Luonnontilaisen ja monimuotoisen metsän osuus kaikista Suomen metsistä on hälyttävän pieni, sillä valtaosa metsistämme on talousmetsiä. Suojelun tasoa on onnistuttu parantamaan hankkimalla uusia suojelualueita muun muassa Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuuden Metso-ohjelmalla. On vastuutonta, että hallitus on leikannut tämän vapaaehtoisen suojelun ohjelman määrärahasta yli puolet pois. Se vaarantaa laajojen yhtenäisten suojelualueiden toteuttamista ja kiihdyttää kuudetta sukupuuttoaaltoa.

Asiantuntijoiden mukaan hallituksen bioenergian edistämissuunnitelmat ovat ylimitoitettuja ja uhkaavat luonnon monimuotoisuutta. Suomen luontotyyppien suojelua pitää oleellisesti parantaa, sillä puolet Suomen eri luontotyypeistä on luokiteltu uhanalaisiksi. Moni eliölaji on vaarassa kadota sukupuuttoon. On keskeistä valmistella ja toteuttaa uhanalaisten lajien luonnonsuojelulain mukaisia suojeluohjelmia. Kun lajia suojellaan, suojellaan myös sen elinympäristöä.

Arvoisa puhemies! Hyvä asia on päätös uuden kansallispuiston perustamiseksi Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi. Nyt perustetaan pohjoisen Hossa, ja myös etelän Porkkala on saanut rahoitusta retkeilymahdollisuuksien kehittämiseen 500 000 euroa. Työ Porkkalan puolesta jatkuu, sillä monet seikat puoltavat Porkkalamäkeä kansallispuistoksi. Porkkala on pääkaupunkiseudun viherkehän läntinen, merellinen helmi. Se on suosittu retkeilyalue, jossa voi kulkea rantakallioilla, uida uimapaikoilla ja veneillä saaristossa. Merellinen luonto, lintuluodot, kalliot, rantaniityt ja vedenalaiset harjut on säästettävä jälkipolville. Porkkalan kansallispuiston perustaminen turvaisi parhaalla mahdollisella tavalla alueen luontoarvot. Koska alueella on nyt pieniä, vaikkakin upeita, erillisiä virkistysalueita, se on rikkonainen ja kaipaa kokonaisvaltaista kehittämistä, muun muassa laajempia ulkoilureittejä.

Arvoisa puhemies! Itämeren suojelua on jatkettava määrätietoisesti. Itämeressä on rikivedyn valtaamia hapettomia syvänteitä, joista elämä on hävinnyt kokonaan. Huolestuttavaa on se, että näiden hapettomien aavikoiden laajuus on kasvanut nopeasti ja hapettomia alueita löytyy myös yhä lähempänä rannikkoa. Uudenmaan ely-keskuksen vuoden 2012 raportin mukaan huomattava osa Uudenmaan saariston vesistä on elinkelvotonta kaloille ja pohjaeläimille. Happikadosta kärsiviä alueita löytyy pitkin rannikkoa muun muassa Hangon, Tammisaaren, Sipoon ja Porvoon edustoilta.

Saaristovesien ongelmat ovat pitkään olleet esillä Varsinais-Suomessa. Siellä ravinnepäästöjä vähentäneet Teho- ja Teho Plus -hankkeet ovat auttaneet tilannetta. Hallituksen budjettiehdotuksesta ensi vuodelle ilmenee, että Itämeren suojelun edistämiseen ja ravinteiden kierrätysohjelman toteuttamiseen varattuja määrärahoja kohdennetaan erityisesti Saaristomeren ja Selkämeren valuma-alueille.

Jokaisella alueella on omat haasteensa. Siksi on tärkeää, että myös Uudellamaalla on hanke, jossa haetaan täsmätoimia maatalouden valumien vähentämiseksi yhteistyössä maataloustuottajien kanssa. Uudenmaan Ravinteet hallintaan -hanke toimikin vuosina 2009—2014, ja tässä hankkeessa on selvitetty alus- ja kerääjäkasvien käyttöä ravinteiden sitojina ja maan kuohkeuttajina. Kiinnostus tähän hankkeeseen on ollut todella suurta. Iso

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

joukko viljelijöitä on halunnut mukaan hankkeeseen, jossa haetaan ratkaisuja Uudenmaan alueen haasteisiin maatalouden ravinnepäästöjen vähentämiseksi. Neuvontaa parhaista käytänteistä tulee olla jatkossakin Uudenmaan viljelijöiden käytettävissä, ja toivon aloitteelle määrärahan osoittamisesta Itämeren suojeluun Uudellamaalla tässä salissa laajaa tukea.

17.49 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Pariisin ilmast sopimus oli kään teentekevä hetki koko maailmalle, myös Suomelle. Päästöjen vähennystarve maailman laajuisesti hyväksyttiin ja todettiin. Suomessa on energia- ja ilmastostrategia jo tuossa muutama viikko sitten julkaistu, ja hallitus on erittäin hyvällä tiellä ilmastonmuutoksen torjunnassa. Ympäristöministeriön hallinnonalalla on esimerkiksi puurakentamisen ohjelma, joka on erinomainen esimerkki ilmastonmuutoksen torjunnasta. Siinä hiilen varastointi toteutuu mitä parhaimmalla tavalla. Puurakennukset ovat terveellisiä, kauniita ja vieläpä ilmastolle ystävällisiä. Puurakentamisen ohjelmassa paloturvallisuusmääräykset käydään tarkasti läpi ja sitten muun muassa edistetään julkisten vihreiden rakennushankkeiden valmistelua.

Ehkäpä vähän vähemmälle huomiolle ilmastonmuutoksen torjunnassa ovat jääneet kiertotalouden mahdollisuudet, mutta ympäristöministeriö on yhteistyössä Sitran kanssa laatinut Suomelle tämän vuoden aikana kiertotalouden tiekartan, jota ensi vuonna lähdetään todella toteuttamaan. Ja tämä on todella olennainen osa ilmastonmuutoksen torjuntaa, nimenomaan materiaalien säästön merkeissä. Tämän täytyisi olla kaikessa oleellisena ja kiinteänä osana ajateltunakin.

Tässä jo edustaja Karimäkikin kävi tätä ravinnekierrätyksen pakettia läpi, ravinteiden talteenottoa ja niitä projekteja ja pilotteja, joita on lähdössä käyntiin ja jo valmistunut. Muuten kiertotalouden tiekartassa Suomella on tavoitteena edelläkävijyys. Ja jos mietitään, niin se on myös taloudellisesti erittäin kannattava hanke: on ajateltu, että vuoteen 2030 mennessä vuotuinen arvo voi olla 2—3 miljardia euroa, ja tämä pelkästään konepaja- ja metsäteollisuuden, ruokahävikin, kiinteistöjen käyttötarkoituksen muutoksen, yksityisen kulutuksen ja secondhand-kaupan ja ravinnekierron osalta, eli kun siihen lisätään muut, koko kansantalouden muutokset — jos mennään kiertotalouden piiriin — niin edut ovat huomattavasti suuremmat sen jälkeen.

Meidän koko taloutemme — ja myös ilmastonmuutoksen torjunta — on jo pitkään perustunut muun muassa metsäteollisuudelle ja metsän kestäväälle käytölle. Ensi vuonna yksi tärkeimpiä asioita edunvalvonnassa on ehdottomasti komission viime kesänä antama asetusehdotus maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloussektorin energia- ja ilmastopakettien muuttamisesta eli tämä LULUCF-esitys. Jos vielä käydään läpi niitä asioita, mitkä siinä ovat Suomen kannalta pielessä, niin ensimmäinen ero arviossa on puuston kasvunusteissa, eli komissio arvioi Suomen vuotuisen puustonkasvun selkeästi alhaisemmiksi kuin esimerkiksi Luke arvioi. Ja toinen ero on eroavaisuuksissa maankäytön luokituksessa. Komissio luokittelee muun muassa kivennäismaat, kalliot, hietikot ja tunturitkin sellaisiksi alueiksi, joilla voisi muka kasvattaa hyvin metsää. Kolmas iso ero on metsitys- ja metsäkatoennusteissa. Jos ajatellaan, että komission mukaan Suomi pystyisi metsittämään kolminkertaisen määrän ei-metsämaata vuoteen 2050 mennessä, niin tähän ei voi pitää paikkaansa, koska koko Suomi on aika lailla yksi metsä. Tämä eroaa valtavasti Euroopan jo kaadetuista metsävaltioista. Tämä on siis Suomen kannalta äärimmäisen tär-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

keä hanke, joka täytyy huolella viedä loppuun asti, jotta nämä laskentakriteerit saadaan muutettua oikealle tolalle.

17.55 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Ministeri Tiilikainen tuossa debatissa sanoi, että asuntoja rakennetaan Suomessa nyt ennätystahtia. Mutta kysymys kuuluu, millaisia asuntoja rakennetaan: Rakennetaanko sellaisia asuntoja, joita ihmiset tarvitsevat tällä hetkellä? Rakennetaanko kohtuuhintaisia asuntoja? Rakennetaanko sellaisia asuntoja, joita perheet tarvitsevat? Tässä keskustelussa ei lainkaan kiinnitetä tähän puoleen huomiota.

Tällä hetkellä todellakin asuntoja rakennetaan. Rakennetaan hyvin pieniä asuntoja, rakennetaan hyvin kalliita asuntoja. Täällä pääkaupunkiseudulla on jo paljon näitä kalliita pieniä — ehkä ei niitä pienimpiä, mutta sitten hieman isompia — asuntoja tyhjänä, nimenomaan kalliita vuokra-asuntoja tyhjillään. Me tiedämme kaikki sen keskustelun, mitä viime päivinä on käyty esimerkiksi näistä uusista asuntorahastoista. Siellä on mahdollisesti syntymässä kupla, ja tähän meidän on myöskin varauduttava. Tästä syystä juuri asuntopolitiikkaa ei voi jättää yksistään markkinavoimille. Me tarvitsemme yhteiskunnan ohjausta: sekä kaavallista ohjausta että määrällistä ohjausta sekä laadullista ohjausta ja erityisesti sitä, että meillä on monimuotoisia asuntoja tarjolla ja meillä on erityisesti koko maassa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja myös kohtuuhintaisia omistusasuntoja.

Tätä kohtuuhintaisuutta ei voi liiaksi korostaa, koska se on myöskin meidän kasvun este Suomessa, että ihmisillä ei ole varaa asua siellä, missä on työpaikkoja. Sosialidemokratien mielestä tämä kymmenvuotinen lyhyt korkotuki ei ratkaise tätä kysymystä, koska se tuottaa suurin piirtein kovan rahan vuokra-asunnon hintaista asuntotuotantoa. Sen sijaan todellakin kiirehdimme sitä, että hallitus tuo sen esityksen, jota myös eduskunta kokonaisuudessaan on edellyttänyt, että tämä pitkä korkotuki korjataan niin, että sen avulla voidaan tuottaa asuntoja, jotka ovat kohtuuhintaisia, ovat omakustannehintaisia eli eivät tuota voittoa kenellekään. Kaikki tuki, mikä yhteiskunnalta tulee, menee suoraan asukkaalle. Tämän pitää olla se ehdoton edellytys myös tässä asuntotuotannossa.

Täällä on paljon puhuttu Metso-ohjelmasta. Tärkeää on ollut huomata, että laajasti ollaan sitä mieltä, että tämä rahoitus pitää saada sellaiselle uralle, että tämä ohjelma toteutuu. Itse haluan vielä painottaa niitä asioita, joita sosialidemokraatit ovat omassa vaihtoehtobudjetissaan tuoneet esille, ja kysymys on siitä, miten yhdistämme ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun ja työllisyyden. Ja tämä tapahtuu kaikkein parhaiten niin, että pidämme todellakin huolta meidän luonnosta, lisäämme varoja ympäristönhoitotyöhön. Silloin myös nämä autiotuvat ovat paremmassa hoidossa kuin tällä hetkellä. Meillä Suomessa on ääretömän hyvät ulkoiluverkostot, liikuntaverkostot, patikointiverkostot, mutta ne tarvitsevat huolenpitoa. Meillä on myöskin hyvät mahdollisuudet kalastaa. Nämä järvet ja joet tarvitsevat hoitoa. Tätä varten tarvitaan työvoimaa.

On todellakin järkevää työllistää nuoria, pitkäaikaistyöttömiä, maahanmuuttajia sellaisiin tehtäviin, joista on kaikille iloa ja hyötyä. Tästä syystä olemme painottaneet sitä, että tänne vesien- ja ympäristönhoidon edistämiseen ja Metsähallituksen luontopalveluihin tulee saada lisää varoja ja tätä kautta todellakin yhdistää se, että on järkeviä työkohteita ja näillä järkevillä työkohteilla saadaan sitten myöskin ympäristönsuojelua parannettua.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Mitään laajempaa debattia emme aloita, mutta annan vastauspuheenvuoron edustaja Heinoselle ja sitten vastauspuheenvuoron edustaja Myllerille sen jälkeen, jos hän haluaa.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

18.00 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Myller nosti esille asuntopulan. Meillä on krooninen asuntopula tietyillä alueilla, ja itse asiassa pula on kaikenlaisista asunnoista, ja se nostaa hintoja. Sen takia on hyvä, että tämä kymmenen vuoden välimalli, korkotukimalli, otetaan nyt käyttöön. Me saimme jaostossa selvityksen siitä, että tämä uusi kymmenen vuoden välimalli on herättänyt runsaasti kiinnostusta ja alustavat vuokrat kertovat siitä, että tällä syntyy kohtuuhintaista. Edullisimmat vuokratasot, joita näissä hakemuksissa oli, olivat noin 10 euron paikkeilla ja siitä ylöspäin. Se kertoo siitä, että tämä toimii. Tyytyväinen olen myös siihen, että nyt ensimmäistä kertaa näitä taloja rakennetaan myös kasvukäytävälle eli Helsingistä esimerkiksi pääradan varteen Riihimäelle kohti Tamperetta eli sellaiselle alueelle, missä jo liikkumis- ja kulkuyhteydet ovat kunnossa.

18.01 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Meillä ei todellakaan ole kaikenlaisista asunnoista puutetta. Meillä ei ole kalliista vuokra-asunnoista eikä myöskään ylikalliista omistusasunnoista puutetta. Niitä on rakennettu, koska on oletettu, että ihmisten ostovoima kasvaa tai sellaisia perheitä on enemmän kuin niitä onkaan. Sanoitte, että tässä kymmenen vuoden korkotukimallissa on jopa 10 euron neliövuokria. ARAstahan on todettu, että tämä on virhelaskelma, mitä siellä yrityksissä on tehty, kun tällainen tarjous tehtiin. Kukaan ei usko, että niillä ehdoilla saadaan tämän 40-vuotisen ARAn hinnan mukaista asuntotuotantoa. Todellakin kyse on siitä, että me tarvitsemme pysyvässä vuokra-asuntokäytössä olevia asuntoja.

Puhemies Maria Lohela: Vielä yksi vastauspuheenvuoro edustaja Torniaiselle.

18.02 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomeen tarvitaan kaikenlaisia asuntoja lisää. Ihmiset myöskin haluavat asua omakotitaloissa, ja myöskin omakotiasumista tulee lisätä. Mutta kerrostaloista kun puhutaan, niin me tarvitsemme todellakin kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa. Sitä ei ratkaista pelkästään joillain korkotukimalleilla. Kymmenvuotisvälimalli on hyvä malli, siihen tuli paljon hakemuksia, ja sen kautta käynnistyy myöskin uusia hankkeita paljon. Mutta hallitus on myöskin sitoutunut, kuten ministeri Tiilikainen sanoi, tutkimaan tätä 40 vuoden mallia ja kehittämään sitä. Se on tärkeä. Mutta itse haluan painottaa sitä, että kaikkein suurin asia, jolla me saamme parannettua kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuotantoa, on se, että kunnissa kaavoituksen yhteydessä huomioidaan asia ja ei tehdä liian kireitä kaavoitusnormeja sinne kaavoitukseen vaan otetaan niissä huomioon, miten pystytään edullisesti myöskin rakentamaan.

18.03 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssämme oleva hallinnonala, ympäristöministeriön pääluokka on todellakin määrärahoiltaan varsin pieni, ja lähinnä niukkuutta on tältäkin osin jaettavissa. Mutta haluaisinkin nähdä, että tätä ympäristöpolitiikkaa ajateltaisiin nyt laajemmin kuin ainoastaan ympäristöministeriön hallinnonalan osalta.

Kestävä kehitys on ollut sellainen sanapari, mitä täälläkin on salissa tänään kuultu, ja se on minusta oikein mukava kuulla, että kestävä kehitys halutaan yhdessä edistää. Tuossa taannoin käytiin ajankohtaiskeskustelu kestävästä kehityksestä, ja sen yhteydessä ehdotinkin, että annettaisiin selonteko kestävä kehityksen edistämisestä. Haluan mainita tämän

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tässäkin yhteydessä, koska tämä olisi hyvinkin tarpeellista, jotta kestävä kehityksen tavoitteet näkyisivät kansallisesti, ihan kaikissa ministeriöissä ja myöskin kaikissa valiokunnissa tässä talossa. Ympäristöpolitiikka ei siis ole yhtä kuin nämä pienet määrärahat, jotka ympäristöministeriön hallinnonalalla ovat käytössä, vaan ympäristö tulee huomioida ihan kaikessa päätöksenteossa, mitä me teemme.

No, Metso-rahoista on puhuttu jo paljon. Myöskin meidän ympäristövaliokuntamme on kiinnittänyt tähän huomiota, ja ehdotimme 3 miljoonan euron määrärahan lisäystä tähän tarkoitukseen. Se supistui sitten 2 miljoonaan euroon valtiovarainvaliokunnassa, mutta toki iloitsemme tästäkin lisäyksestä. Se tulee aivan ehdottomasti tarpeeseen ja hyvään käyttöön. Nyt kun meidän puunkäyttö lisääntyy, niin totta kai samalla meidän on kannettava huolta ja kiinnitettävä entistä enemmän huomiota metsiemme monimuotoisuuteen, etenkin juuri talousmetsien kohdalla.

Vähän tähän samaan asiaan liittyen haluankin nostaa mielenkiintoisen mahdollisuuden esille nimenomaan luonnon monimuotoisuuden suojelun osalta, nimittäin habitaattipankit. Tässä on sellainen ehdotus, jota minusta olisi hyvä selvittää ja miettiä, miten voisimme habitaattipankkeja Suomessa edistää nimenomaan tämän biotalouden vahvan nousun rinnalla.

Täällä ympäristöministeriön pääluokassa Pidä Saaristo Siistinä ry:lle osoitettu 500 000 euron määräraha alushankintaan, hyvin tarpeelliseen alusinvestointiin, on oikein positiivinen valopilkku tässä kokonaisuudessa. Tällähän on sellainen tausta, että ympäristövaliokunnassa ehdotin tätä asiaa jo viime vuoden budjettikäsittelyn yhteydessä ja meidän ympäristövaliokuntamme yksimielisesti, yhteisesti ehdotti tätä sitten eteenpäin. Silloin sitä määrärahaa ei tullut, mutta nyt todella hienosti jo valtiovarainministerin budjettiehdotukseen tämä määräraha sisältyi, ja oikein hyvä niin. Tällä päätöksellä turvataan saariston jätehuolto, joka tällä hetkellä nojaa hyvin vahvasti nimenomaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n tekemään työhön, ja nämä käytössä olevat alukset, ennen kaikkea tämä Roska-Roope, ovat ilman muuta elinkaarensa päässä, ja kriittinen tarve on tälle uudelle alukselle. Kaikkiaan pitääkin pohtia sellainen pitkän tähtäimen tulevaisuusnäkökulma, jolla voidaan turvata saariston jätehuolto ja tämä hyvä työ, mitä nyt Pidä Saaristo Siistinä ry:n vapaaehtoisin maksuihin pohjautuvalla työllä tehdään. Tämä on isomman pohdinnan paikka.

Järvilohi on erittäin uhanalainen, ja siitä haluan vielä erikseen mainita. Saimaannorpan uhanalaisuus on meille tuttu, mutta itse asiassa tämä uhanalainen järvilohi on vielä kriittisemmässä tilanteessa, ja meidän pitää siihen viimeistään nyt havahtua. Jokien patoaminen, vesivoima, on siellä isosti taustalla, mutta huolestuttaa myös kovasti yleistynyt salakalastus, joka todellakin uhkaa tätä hienoa lajia. Olen myös ehdottanut korvausarvon määrittämistä uhanalaiselle järvilohelle. Muilla uhanalaisilla eläimillä ja myös kasveillahan tällainen korvausarvo on, mutta uhanalaiselta järvilohelta se puuttuu.

18.09 Petri Honkonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aikaisemmassa keskustelussa edustaja Niinistö otti esille muutokset, joita eri maakunnissa nyt maakuntakaavoihin ollaan tekemässä suojelualuemerkintöjen osalta. Nythän on niin, että maakuntakaavassahan ei tarvitse ilmoittaa kaikkea. Maakuntakaavassa määritellään ne asiat, mitä maakunnan liitto milloinkin päättää ja mitkä maakunnan liitto milläkin hetkellä katsoo tarkoituksenmukaisiksi, ja nämä suojelualueet ovat sitten eri keskustelu.

Tässä täytyy myös nostaa esille ja huomioida se seikka, että useat näistä suojelualuemerkinnöistä maakuntakaavoissa ovat olleet siellä aika pitkään ilman, että on ollut valtiolla

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

riittäviä resursseja lunastaa näitä alueita maanomistajille. Tässä voidaan puhua jo jonkinasteisesta omaisuussuojakysymyksestä, jos resursseja ei kerran osoiteta näiden alueiden lunastamiseen. Tämä on keskustelu, joka ennen kaikkea liittyy varmasti yhä vahvemmin tulevaisuudessa maakuntakaavoitukseen, kun se toimivalta nyt sitten maakunnille on siirtynyt pysyvästi.

Täällä käytiin maankäytöstä muutenkin laajemmin keskustelua. Nythän hallitus osana normien purkua selkeyttää tiettyjen lupa-asoiden käsittelyä ely-keskusten ja kuntien välillä. Itse näen, kun nousi esille tämä haja-asutusalueiden rakentaminen, että meillä on suurempi ongelma se, että sinne ei rakenneta, ei ole rakennustoimintaa, kuin se, että siellä tapahtuisi hallitsematonta yhdyskuntakehitystä.

Mielestäni nämä muutokset, joita nyt on tehty ja mitä nyt eduskunta ja ympäristövaliokunta ensi keväänä käsittelevät tähän niin sanottuun karalusuun — kaavoituksen, rakentamiseen ja luvituksen sujuvoittamispakettiin — liittyen, ovat tärkeitä. Ne ennen kaikkea vahvistavat tämän lainsäädännön hyväksyttävyyttä ja varmasti osuvat ihmisten oikeustajuun. Se on sitten eri keskustelu, kuinka kunnissa jatkossa varmistetaan, että nämä kaikki tehdään niin sanotusti virkavastuulla, kuten ely-keskustenkin viranomaiset tekevät.

Arvoisa puhemies! Haluaisin tässä vielä nostaa esille biotalouden ja varsinkin muovin käytön. Taisi olla edustaja Juvonen, joka nosti muovin käytön ja merten vesistöjen roskaantumisen ongelmat esille. Tämä on itselleni erittäin tärkeä aihe, ja nythän meillä on aika hyviäkin mahdollisuuksia, laajoja mahdollisuuksia, korvata muovia kotimaisesta puukuiduista valmistetuilla materiaaleilla, tietenkin esimerkiksi muovin kierrätyksen ja muovin käytön yleisen vähentämisen ohella. Meillä on useita startup-yrityksiä, jotka biotalouden hengessä ovat kehittäneet uusia materiaaleja korvaamaan muovia. On liikkeellä useita hankkeita, joissa pyritään puukuitupohjaisia lankoja ja sitä kautta kankaita, kangasmateriaaleja, valmistamaan. Näille tietenkin toivomme kaikkea hyvää.

Mutta me tarvitsemme tämän muovin osalta myös lainsäädännöllistä valtiovallan ohjausta, jotta muovin käyttö, ikään kuin turhan muovin käyttö, voisi vähentyä. On tutkittu, että aika iso osa niin sanotuista mikromuoviongelmista tulee ensinnäkin jätevesien mukana. On tutkittu Suomen sisävesiä ja todettu, että isojen yhdyskuntien läheisyydessä olevissa järvisäkin on jo mikromuoviongelmia, kun se jätevedenpuhdistamoista sinne pääsee. Toisekseen muovisten ostokassien käyttöä tulisi vähentää tai pyrkiä korvaamaan ne biohajoavilla materiaaleilla, mutta tähän tarvitaan lainsäädännöllistä painetta. Olenkin sitä mieltä, että hallituksen tulisi nyt harkita, pitäisikö meidän yksi osa-alue kerrallaan nyt sitten puuttua muovin aiheuttamaan ympäristöongelmaan, joka on itse asiassa iso globaalikin haaste ja nousi esille myös tuolla Meksikossa olleessa kansainvälisessä kokouksessa, jonka ministeri Tiilikainen omassa puheenvuorossaan nosti esille.

18.14 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Täällä on paljon puhuttu Metso-hankkeesta, ja keskustelua on ollut erittäin mukava kuunnella, kaikki kun täällä tuntuvat kannattavan Metsoa. Metso on menestystarina. Ohjelman toteutuksessa on kyetty turvaamaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä tärkeimmillä ja herkimmillä alueilla metsien talouskäytön suuntautuessa muille alueille. Kiistaa Metsosta tuntuukin löytyvän lähinnä vain siitä, ovatko Metsoon ensi vuodelle tehtävät satsaukset riittäviä vai eivätkö. Minäkin toivoisin, että meillä olisi mahdollista kohdistaa Metsoon enemmän varoja, siksi vankasti kannatan tätä vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa suojelua. Mutta olen tyytyväinen siihen 2,5 miljoonan euron lisäykseen, minkä valtiovarainvaliokunta Metsolle teki. Uskon, etteivät

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tärkeitä kohteita jää Metson määrärahojen takia suojelematta, vaikka niiden suojeleminen vähän viivästyisikin. Se, että nämä alueet ylipäänsä ovat vielä suojelettavissa, osaltaan kertoo siitä, että nuo alueet on tunnustettu ja niitä on jo pitkälti vapaaehtoiselta pohjalta suojeltu, aivan kuten täällä ministeri Tiilikainenkin esimerkinomaisesti meille kertoi.

En muutenkaan näe tilannetta niin synkkänä kuin aiemmin esimerkiksi edustaja Emma Kari. En näe, että Suomen metsien lisääntyvä käyttö tuhoaisi luontomme. Tulevat kasvavat hakkuut kohdistuvat talousmetsiin ja niissä nyt käyttämättä olevaan potentiaaliin. Itse asiassa lisääntyvät hakkuut talousmetsissä voivat koitua Metsonkin tulevaisuuden turvaksi synnyttämällä lisääntyvän työn ja toimeliaisuuden kautta kasvavia verotulokertymiä, siis verovaroja, joilla Metsokin kustannetaan.

18.16 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Vielä palaan hieman tuohon keskustelun aiemmassa osassa olleeseen jätevesiasetukseen, mikä herätti aika merkittävästi täällä myöskin mielipiteitä. Haluan tässä kohtaa vielä korostaa ja muistuttaa, että nykyinen hallitus ministeri Tiilikaisen johdolla teki merkittäviä muutoksia jätevesiasetukseen ja sitä kautta helpotti maaseudulla asujien jatkoasumiskykyä ja sillä tavalla myöskin kevensi tarvittavia investointeja. Siitä olen aivan samaa mieltä kuin vihreitten edustaja Karimäki, että kyllähän asetukset ja lainsäädäntö suojelevat luontoa, mutta byrokratiaa keventämällä kuitenkin kyllä meidän pitää luoda myöskin mahdollisuuksia jatkossakin elää, asua, yrittää siellä maaseudulla.

Toki tässä keskustelussa tuli huolestuttavampikin piirre esille, kun SDP esitti, tai eivät suoraan esittäneet mutta osoittivat kyllä kovan ponnekkisuuden siihen, pitäisikö meidän kuitenkin palata siihen vanhaan jätevesiasetukseen, mikä oli aivan käsittämätön heitto, mutta toisaalta se varmaan oli debatin kiihkeyttä ja jääköön varmaan toiseen arvoon. (Välihuutoja) Mutta kyllähän meillä kuitenkin on se asia, että täytyy muistaa kaiken aikaa, että jos me teemme kevennyksiä sääntelyyn, byrokratiaan, niin ei kukaan ministeri, ei mikään ministeriön taho, varsinkaan ympäristöministeri, tee sitä luonnonarvoja tuhoten vaan arvokkaasti ajatellen sitä, millä tavalla voidaan toimia niin, että luonnonarvot säilyisivät.

Tähän jätevesiasetukseen vielä huomio: Me kaikki varmaan olemme siitä huolissamme, että vanhan muutosvaiheen aikana menttiin pitkään, tuli kovia kustannuksia pieniin yhden kahden hengen talouden asuinkiinteistöihin. Ne olivat aivan kohtuuttoman kalliita, ja vielä kaiken lisäksi ne eivät olleet toimivia järjestelmiä, eli tässä me pääsemme nyt huomattavasti parempaan suuntaan.

18.18 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on käyty tänään illansuussa hyvää keskustelua ympäristöministeriön hallinnonalan budjetista. Haluan myös omalta osaltani kiittää valtiovarainvaliokuntaa niistä lisäyksistä, joita he budjettiin tekivät. Eli ensinnäkin Metso-ohjelman toteuttamiseen tuli 2 miljoonaa euroa lisää. Se ohjelma on osoittanut toimivuutensa, sillä on saatu erittäin hyviä tuloksia, ja kaiken kaikkiaan on myöskin hienoa, että se on vapaaehtoinen ohjelma. Vapaaehtoisuudella saadaan paljon aikaa, ei pakolla. Tuolla Metso-ohjelmalla edistetään nimenomaan talousmetsien hoitoa. Tärkeä on myöskin tuo 250 000 euron lisäys Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin, sillä Luontopalveluilla on erittäin työllistävä vaikutus erityisesti harvaan asutuilla alueilla.

Tärkeä on myös Suomen Metsästäjäliitolle 50 000 euron lisämääräraha. Sen tekemä ympäristötyö on laajuudeltaan ja vaikuttavuudeltaan todella merkittävää monella tavalla, muun muassa vaikkapa kosteikkojen rakentamisessa. Ja tuohon kosteikkojen rakentami-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

seen haluan vielä erityisesti ottaa kantaa, sillä siitä on saatu erittäin hyviä kokemuksia vesistönsuojelussa muun muassa Pien-Saimaan alueella. Siellä on jo usean vuoden ajan vapaaehtoisen työn kautta, nimenomaan vapaaehtoisuuteen perustuen, rakennettu noin vähän yli 30 valmista kosteikkoa, ja siellä on myöskin rakenteilla tai suunnitteilla yli 20 kosteikkoa lisää semmoisten jokien ja ojien suihin, jotka laskevat suoraan vetensä Pien-Saimaalle. Tämä sai alkunsa siitä, kun siellä eräänä talvena havaittiin isot leväilmiöt ja sitä kautta lähdettiin pohtimaan, mitä voidaan tehdä Pien-Saimaan vesistön parantamiseksi. Tämä kosteikkojen rakentaminen on iso asia. Sen lisäksi siellä on myöskin eräs pumppaamo, joka on erittäin energiatehokas, ja siinä on myöskin uutta innovaatiota nimenomaan teknisen yliopiston avulla kehitetty. Samoin sillä alueella on suoritettu kalastonhoitoa, ja tulokset ovat erittäin hyviä ja lupaavia.

Arvoisa puhemies! Vain työllisyydellä turvaamme palvelut, ja rakennusala työllistää sekä suoraan että välillisesti erittäin paljon ihmisiä. Se on tärkeä asia, ja siksi myös sinne kannattaa kiinnittää huomiota. Huomionarvoista on se, että talon rakentamisen aloitukset kääntyivät kasvuun nimenomaan vuoden 2015 loppupuolella ja rakentamisen uudistuotannon volyymi kasvaa reipasta vauhtia tänä vuonna. Ennusteiden mukaan myönteinen kehitys jatkuu myös ensi vuonna, sillä tilastojen mukaan talon rakentamisen aloitustyöt ovat yhä lisääntyneet.

Asuinrakentamista on rahastojen lisäksi auttanut myös jonkin verran piristynyt kuluttajakysyntä, ja myös se on tärkeää, että nimenomaan kuluttajat ovat kiinnostuneet uusista asunnoista. Tähän myönteiseen kehitykseen on varmasti monia syitä, mutta tärkeitä asioita ovat nimenomaan hallituksen toimet, joita hallitus on jo tehnyt. Siellä muun muassa maakuntakaavojen vahvistaminen on siirretty maakuntiin; maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukset on solmittu ja valtion tukemaa asuntotuotantoa on lisätty — siellä oli se paljon puhuttu 10 vuoden välimalli, joka on, ja myöskin 40 vuoden mallia kehitetään — sitten yleishyödyllisyyttä koskevia rajoituksia on muutettu ja monia muitakin asioita. Samoin myöskin ensi vuodelle on tämä kaavoituksen, rakentamisen ja luvituksen sujuvoittamishanke täällä eduskunnassa, ja toivon, että se menee eteenpäin.

Täällä on kiinnitetty huomiota myöskin puurakentamisen edistämiseen. Itse kannatan sitä vilpittömästi myöskin, ja toivon, että myöskin opasmateriaali julkisen puurakentamisen edistämiseksi valmistuu keväällä ja että säädösten uudistaminen osana Suomen rakentamismääräyskokoelman kokonaisuudistusta valmistuu ensi vuonna. Toivon vilpittömästi näitä.

Arvoisa puhemies! Haluan tähän loppuun sanoa sen, että kaikkea rakentamista ei voida tehdä puusta ja siksi olen erittäin huolissani siitä, että viime aikoina on betonin laatuongelmia ilmennyt huomattavasti Suomessa. Niitä on jo useammassa kohteessa, ja taitaa olla noin viisi kohdetta, joita nyt selvitetään. Ja toivon, että ympäristöministeriö yhdessä Tukesin kanssa paneutuu tähän asiaan erittäin huolella yhdessä betoniteollisuuden ja rakentajien kanssa ja saadaan selvyys siitä, mistä nämä ongelmat johtuvat. Näin ei voi olla, ja nyt on saatu tietoa, että noin kolmen kuukauden päästä saataisiin ennakkotietoa, mistä nämä ongelmat johtuvat. Minusta se on liian myöhään. Toivon, että tähän asiaan paneudutaan erittäin huolella.

18.24 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tänään tässä ympäristöministeriön hallinnonalan kokonaisuudessa on keskusteltu ja tuotu esille hyvin paljon sitä, että määrärahat uusien suojelualueitten perustamiseen ovat vähentyneet. Tässä on nyt kuitenkin

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

muistettava yksi olennainen asia: Ne suojelualueet, mitkä on perustettu, ovat jo olemassa. Niitä ei kukaan ole viemässä pois. Eli meillä on tilanne se, että aina kun meille tulee yksikin hehtaari lisää suojelualueita, niin se on enemmän kuin aikaisemmin, eli minusta on ihan kohtuutonta vedota siihen, että meillä ei lisätä uusien suojelualueitten perustamista niin valtavasti.

Sitten haluan tuoda esille myöskin sen saman asian, mitä ministeri Tiilikainen toi hyvin esille, että me maanomistajat kaikki olemme ympäristösuojelijoita. Meillä jokaisella on omat suojelualueet. Minäkin omistan metsiä, ja siellä on tiettyjä alueita, mihin ei ikäkuuna päivänä tule varmasti kukaan koskemaan. (Keskustan ryhmästä: Juuri näin!) Varmasti myöskin salissa olevat muut maanomistajat tämän allekirjoittavat. Näitä ei ole laskettu mihinkään eikä huomioitu millään tavalla. Joskus olisi ihan hyvä, että huomioitaisiin tämä sama asia ja laskettaisiin, kuinka paljon meillä todellisuudessa Suomessa on suojelualueita. Niitä on paljon.

Toinen asia on se, että meillä on Suomessa myöskin hyvin paljon perikuntia, kaupunkimetsänomistajia, jotka eivät ikinä tule omiin metsiinsä koskemaan. Enemmänkin meidän tulisi nyt miettiä sitä, miten me nämä jakamattomat perikunnat saisimme siihen tilanteeseen, että niiden metsänhoitoasiat saataisiin järjestettyä, sillä aina ei ole etu se, että metsät ovat hoitamattomina siellä, vaan se, että tietyllä tavalla metsänhoidolla saamme paljon hyviä, myös ympäristöllisiä ja ilmastollisia tuloksia aikaiseksi.

Vuosi sitten tässä samassa yhteydessä puhuttiin melkein joka puheenvuorossa Hossasta. No, ainakin se puhe tuotti tuloksia, ja nyt sitten kesällä pääsemme juhlimaan uutta Hossan kansallispuistoa ja siitä varmasti ensi kesänä sitten saamme puhua lisää. Tämä oli hyvä esimerkki siitä, miten näitä suojelualueita tulee.

Tähän yhteyteen sitten sanon myöskin sen asian, että on todella hieno asia, että valtiovarainvaliokunta lisäsi Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoitamiseen 250 000 euroa. Tämä on määräraha, jolla pystytään saamaan näitä meidän kansallispuistojemme hoitotoimenpiteitä paremmalle tolalle. Elikkä muistetaan se, että kun me laitamme määrärahoja suojelualueitten perustamiseen, meidän on myöskin hoidettava ne. Niistä on pidettävä huolta. Emme me voi noin vain jättää alueita jättömaiksi, vaan meidän pitää suojelualueista huolehtia ja meidän pitää varata vuosittain määrärahoja niiden hoitamiseen. Nyt on hyvä asia, että myönnettiin näitten hoitamiseen 250 000 euroa määrärahoja lisää, entistä enemmän, tämän juhluvuoden kunniaksi.

Seuraavana asiana tässä salissa keskusteltiin tänään, miten ympäristöviranomaisten roolia ely-keskuksissa ja alueellisten ympäristöviranomaisten roolia nyten heikennettäisiin. Minä näen tämän asian kokonaan toisinpäin. Elikkä jatkossa me estämme päällekkäistä työtä. Me voimme käyttää ely-keskusten ympäristöviranomaisten roolia ja työtä myöskin siihen, että he auttavat kuntia tekemään entistä parempia päätöksiä. Emme me tarvitse valvojia valvojien päälle. Riittää, että meillä on yksi oikeuslaitos, joka hoitaa nämä oikeusprosessiasiat, ja myöskin ylempi ympäristöministeriön kokonaisuus, mikä hoitaa tarvittaessa valvonta-asioita, jokaisella kuntalaisella on valvontamahdollisuus. Tärkeintä on se, että me nyt voisimme auttaa viranomaisia tekemään hyviä päätöksiä, ja uskon, että tällä byrokratian purkamisella me pääsemme entistä parempiin tuloksiin.

Sitten muutenkin vielä tästä byrokratian purkamisesta. Ympäristöministeriö on tässä kokonaisuudessa ollut ehdoton esimerkinnäyttävä siinä, miten byrokratiaa puretaan järkevällä tavalla. Me olemme saaneet tuloksia aikaiseksi niin, että uskon, että ympäristökin nauttii tästä tilanteesta. Se ei ole todellakaan heikennys. Muun muassa maaseudulle raken-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

taminen helpottuu. Ei sinne, kuulkaa, mitään tungosta enää ole, ei todellakaan. Olemme onnellisia jokaisesta, joka alkaa sinne rakentamaan, jokaisesta, joka muuttaa sinne ja muuttaa elämäntapansa, koska ne ovat varmasti ympäristöystävällisiä ihmisiä, jotka sinne tulevat meidän kanssamme asumaan. Että tervetuloa vain! (Satu Hassin välihuuto)

18.29 Marisanna Jarva kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä onkin hienoa jatkaa edellisen puhujan puheenvuorosta siinä suhteessa, että kun on kuntapäättäjänä toimittu pitkään ja kun siellä erityisesti vapaa-ajan asukkaat kaupungeista ovat halunneet asua vapaa-ajanasunnoillaan, niin moni heistä on halunnut muuttaa asunnon ympärivuotisesti asuttavaksi ja erityisesti ranta-alueille sijoittua, ja vaikka me olisimme kuntapäättäjinä tätä halunneet edistää, niin meillä on ollut todella vaikeuksia tässä. Kuitenkin sitten samaan aikaan harmitellaan sitä, että maaseutu autioituu, ja tämä on ollut kestämatön yhtälö. Eli ihmisten valinnanvapautta ja tahtoa asua siellä, missä he haluavat, ei ole kunnioitettu. Nyt suunta muuttuu tältä osin ja tätä helpotetaan. Ympäristöstä silti pidetään huolta, ja niin kuin aikaisempikin puhuja puhui, niin todellakaan siellä sitä tungosta tuskin tulee olemaan edelleenkään meidän ranta-alueillamme ja maaseudulla niin, että se ympäristö siitä vahingoittuisi, vaan tästäkin tullaan huolehtimaan. Mehän itse asumme luonnon ääressä, metsien keskellä siellä, ja kukapa sitä haluaisi omaa elinympäristöään todellakaan pilata. Omille lapsillemme sen haluamme hyvässä kunnossa säilyttää, ja tämä on kestävä periaate.

No, sitten itse tähän asumiseen liittyen, mitä kaupunkeihin tulee, kestämatön yhtälö on myöskin se, että vuokratasot jatkuvasti nousevat, ja nyt kun eduskunnan hyvällä päätöksellä opiskelijat siirrettiin yleisen asumistuen piiriin ja pienituloisten opiskelijoitten tulotaso kasvaa tätä myöten, niin pelkona tietysti on se, että vuokranantajat edelleen nostavat vuokratasoa ja sinne sitten menee enemmän tätä valtion tukea. Tämä on sellainen asia, johon on syytä puuttua — tähän jatkuvaan vuokranantajayhtiöitten toimintaan, että he nostavat vuokratasojaan ja nämä tulot häviävät ties minne. Tämä on sellainen kehitys, johon meidän on puututtava. Ihmisille pitää tarjota kohtuuhintaisia asuntoja myös kaupungeissa.

Sitten näihin hyviin asioihin, mitä tässä budjetissa nyt esitetään. Ensi vuonna todellakin perustetaan Hossan kansallispuisto, ja tietenkin kainuulaisena edustajana olen tästä erityisen ylpeä, että Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kansallispuisto perustetaan Suomussalmen Hossaan, Moilasenvaaralle ja Kuusamon Julman-Ölkyn alueelle. Mikä tässä on erityisen hienoa, on tietysti se, että tällä kunnioitetaan meidän historiamme pitkää kaarta. Suomussalmeltahan lähti silloin reilu 100 vuotta sitten ensimmäisen kerran itsenäisyyden vaatimus, kansalaisadressi lähti Suomussalmelta liikkeelle. Sitten myöskin tiedämme, miten sotien aikana nämä ratkaisevat taistelut siellä päättyivät Raateen seudulla, estettiin Suomen jakautuminen ja todellakin itsenäisyys turvattiin. Tämä on todella merkittävä kunnianosoitus Suomelle, mutta tietenkin myös alueen ihmiset arvostavat tätä todella valtavasti. Tämä on myös näkynyt aluematkailun lisääntymisessä. Se näkyy jo vahvana kiinnostumisena. Lonely Planet ja muutamat muut tärkeät mediat matkailupuoella ovat jo nostaneet Hossan kiinnostavaksi matkailukohteeksi ensi vuonna, kun kesäkuussa sitten päästään tämä puisto avaamaan. Tässä on myös isoja odotuksia matkailuyrittäjyyden kehittämiseksi alueella. Tämä on todella, todella hyvä asia.

Vielä olisin halunnut nostaa esiin metsien ja luonnon suojelun, joka on todella tärkeä asia, vaikka puuntuotantoa nyt lisätään ja hyviä uusia tuotteita kehitetään ja biotuotetehtaita toivottavasti saadaan merkittävästi lisää ympäri maata. Myös Kainuuseen ollaan tällaista nyt kehittämässä, kehitysyhtiö siellä toimii aktiivisesti myös tämän hankkeen piirissä.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Toivotaan, että se reilu 2 miljoonaa kuutiota siellä pystytään käyttämään vuosikymmenen lopulta eteenpäin vuosittain uusiin biotuotteisiin.

Tähän liittyen on tosiaankin tärkeää, että edelleen kuitenkin monimuotoisuudesta pidetään huolta, ja toivottavasti jokaisessa maakunnassa tullaan nyt löytämään yksityisten mailta ja yritykset löytävät omista metsä- ja suo-omistuksistaan sopivia alueita, jotka lahjoitetaan Suomi 100 -hankkeen piirissä suojeluun, ja valtio sitten etsii vastaavasti omilta mailtaan suojelun piiriin sopivia kohteita. Tämä on toivottavasti myös ratkaisu tiettyihin kiistoihin, mitä alueilla on tämmöisistä herkistä, suojelun piiriin toivottavista kohteista. Tämä on hyvä hanke, ja toivotan sille menestystä.

18.35 Juha Pylväs kesk: Arvoisa rouva puhemies! Rakentamisessa pyritään tehostamaan energiankäyttöä. Uudisrakentamisessa halutaan siirtyä lähes nollaenergiarakentamiseen. Tämä on energia- ja ilmastostrategian kannalta tärkeää, mutta toivottavasti tässä huomioidaan kunnolla myös rakentamisen terveysvaikutukset. Mitä tiiviimmin rakennuksia on rakennettu, sitä enemmän meillä ilmenee sisäilmaongelmia ja sisäongelmista kärsiviä ihmisiä. Tiiviimpi rakentaminen ei ole automaattisesti järkevää, jos terveyden menetyksestä tulee kalliimmat seuraukset.

Budjetissa esitetään puurakentamista osana hallituksen "Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä" -kärkihanketta. Samalla puretaan rakentamisen normeja, jotka estävät puunkäyttöä. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota julkiseen puurakentamiseen ja sen terveysvaikutuksiin, joista on hyviä kokemuksia esimerkiksi Pudasjärveltä. Tätä auttaa linjaus, jolla valmistellaan toimia ympäristökuormituksen vähentämiseksi sekä materiaali- ja resurssitehokkuuden parantamiseksi. Samalla laaditaan myös ohjeistusmateriaalia ympäristövaikutusten huomioimiseen. Viestit Pudasjärveltä ovat olleet myös sisäilman kannalta varsin kannustavia. Rakennuksissa oleskelevat kiittävät kilvan hyvästä ja raikkaasta sisäilmasta, jossa on hyvä olla ja tehdä työtä.

Arvoisa puhemies! Ympäristölupaa ja arviointimenettelyn kokonaisuuden tehostamista ollaan myös jatkamassa. Tavoitteena tulee norminpurun hengessä olla yhden luukun palvelut. Samalla sujuvoitetaan menettelyiden etenemistä ja turvataan ympäristönsuojelua. Myös kansalaisten osallistumismahdollisuudet pitää turvata. Lupamenettelyissä pitää panostaa myös normien purkamiseen, jotta yhteiskunnastamme saadaan sujuvampi ja palveluista asiakaskeisimpiä.

18.37 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Kiuru ei ole enää salissa, mutta mielihyvin otan kyllä hänen tarjouksensa nokipannukahvista tuolla Julmassa-Ölkyssä vastaan ja toivotan kaikki muutkin tervetulleiksi sinne meidän selkosille kahvittelemaan. (Keskustan ryhmästä: Kiitos!) Tämä Hossan kansallispuisto -asia on erittäin hieno Suomen 100-vuotisjuhlalahja meille kaikille, ja täytyy todeta jo tässä vaiheessa, että hyvin tiiviillä aikataululla on tehty erittäin hyvä lakiesitys ja siinä on kuultu hyvin laajoja joukkoja — mutta tähän me ehdimme palata sitten, kun tämä lakiesitys on täällä lähete keskustelussa. (Eduskunnasta: Hossa on paras paikka!)

Kansallispuistot ovat nousseet yhä merkittävämmiksi paikoiksi ja merkittävämpään asemaan Suomen matkailukohteina. Mutta samalla siinä on myöskin se puoli, että puistojen kävijämäärät ovat lisääntyneet ja se taas tuottaa sen, että hoitotarve on yhä suurempi — reitistöt kuluvat, rakenteet heikkenevät — ja tämä rakenteitten heikkeneminen on nyt huolestuttava asia. Tuohon Mirja Vehkaperän listaan voisi lisätä myöskin Hyöteikön luonnonti-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

laisen suojelusuon yli menevät pitkospuut, jotka ovat nyt niin huonossa kunnossa, että se reitti on kokonaan suljettu, eli Närängän erämaatilalle ei ole pääsyä sen Hyöteikön suon kautta. Ja toinen sitten: esimerkiksi Posion Korouomalla on jouduttu purkamaan portaat niin, että sieltä yksi reitin osuus on kokonaan pois käytöstä. Eli olisi erittäin tärkeää, että nämä kohteet saataisiin kunnostettua ja tämä korjausvelka kumottua lähivuosien aikana. Se nimittäin ei anna kovin hyvää kuvaa siitä, miten me hoidamme omaisuuttamme, erityisesti silloin, kun ulkomaiset matkailijat ovat liikkumassa näillä alueilla. (Eduskunnasta: Vapaaehtoistyönä!) — Vapaaehtoistöitä tarjotaan, mutta esimerkiksi Hyöteikön pitkospuut ovat merkittävät jo ihan historiansa takia, ne on yli sata vuotta sitten rakennettu juuri työllisyystöinä silloisen suon yli.

18.39 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Olen menneinä vuosina vierailut miltei jokaisessa Suomen kansallispuistossa. On todella hienoa, että on sellaisia paikkoja. Takavuosina ne olivat myös erittäin hyvässä kunnossa, mutta tilanne on päässyt heikkenemään viime vuosina, ja siksi yhdyn kyllä siihen toiveeseen, että niihin pystytettäisiin panostamaan niin, että ne olisivat sellaisessa kunnossa kuin niiden pitäisi olla. Hossan osalta täytyy nyt sitten ottaa tuo kutsu vastaan ja panna mieleen, että siellä saa nokipannukahvit, kun sinne matkustaa jonakin aikana, (Ulla Parviainen: Tervetuloa!) ensi kesäkuun jälkeen ilmeisesti.

Arvoisa puhemies! Etelä-Konneveden kansallispuisto on varsin uusi. Siellä on tehty suunnitelma digitaalisen palvelualustan luomisesta, joka sitten palvelisi myös muualla, kun se kerran tehtäisiin. Olisi hyvin mielenkiintoista, jos pystytettäisiin rahoittamaan tällainen hanke — ei ensi vuonna, mutta vaikkapa seuraavana vuonna — ja näin edistämään kansallispuistojen nykyaikaista käyttöä.

Arvoisa puhemies! Nostan tässä toisena asiana esille asuntopolitiikan puolelta kysymyksen. Runsas vuosi sitten, kun Suomeen tuli runsas määrä maahantulijoita, yli 30 000, lähes yön yli pystyttiin järjestämään asuminen näille tulijoille. Se oli onnistunut ja hieno toimenpide, että näin onnistuttiin tekemään. Siksi ihmettelen, että Suomessa on yhä 7 000 asunnotonta ja heitä on ollut vuosikymmenestä toiseen, vuodesta toiseen. Hallitukset ovat vaihtuneet, mutta näille ihmisille ei ole asuntoa saatu aikaiseksi. Esitänkin, että juhlavuonna 2017 otettaisiin teemaksi "Asunto kaikille".

18.41 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva ympäristöministeriön pääluokka on erittäin paljon puheenvuoroja herättänyt pääluokka, mitä pidän erittäin hyvänä. Tässä asiassa on puhuttu valtava määrä suojeluasioista, ja minä kyllä oikeastaan vaadin nyt, että Suomessa on päästävä eurooppalaiseen luonnonsuojelumenetelyyn eikä tähän suomalaiseen. Eurooppalainen luonnonsuojeluhan tarkoittaa sitä, kun kerran olemme unionin jäseniä ja olemme implementoineet vinon pinon niitä direktiivejä, myös luontodirektiivin, että siellähän suojellaan joku pieni kohde, elämä sen ympärillä jatkuu normaalisti. Mutta mitä tehdään Suomessa? Jos sieltä löytyy vaikka joku liito-oravan pesä tai joku muu suojelukohde, niin 100 000 hehtaaria ympäriltä suojellaan ja sillä alueella ei saa sitten tehdä mitään. (Naurua keskustan ryhmästä) — Lappilaisia tämä tuskin naurattaa, koska Savukosken kunnasta 90 prosenttia on suojeltu jo. Mitä te sillä 10 prosentilla teette? (Naurua) — Minä en kyllä tuolle kovin paljon nauraisi, mutta toivon, että Lapissa selvittää. Se on suuri idolini aina ollut. Lapissa on sitkeitä ihmisiä. Se on hieno asia.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Tämä on suomalaisen suojelun ongelma. Me suojelemme kaiken totaalisesti kotimaassa, mutta sitä eurooppalaista suojelua minä kaipaan. Käytetään perusteluna esimerkiksi sitä, että on hienoa, että itsenäisyyden juhlapuistot, kansallispuistot nyt tulevat, sitä arvostan, mutta pitäähän meidän jossakin vaiheessa raja vetää tälle suojelulle. Eihän suomalainen metsätalous ole metsän tuhoamista. Tämä nyt pitäisi tehdä tälle talolle selväksi vihdoin ja viimein. Suomalainen metsätalous on erittäin osaavaa. Meillä on kaikissa käänteissä tekemässä ammattilaiset, jotka ovat suorittaneet asianmukaiset kurssit ja vaativat sertifikaatit. Jokainen metsä on sertifioitu, metsienkäsittelyohjeet ovat voimassa, ja lait ovat voimassa. Elikkä kaikki on kunnossa.

Ja sitten tämä lahopuu. Joka toisessa puheenvuorossa, joita ympäristöjärjestöt ja varsinkin vihervasemmisto tässä talossa puhuvat, pitäisi tehdä lahoa puuta lisää. Koskaan Suomen historiassa ei ole tehty metsiin niin paljon lahoa puuta kuin tänä päivänä tehdään, ei koskaan. Kun monitoimikone menee metsään, niin se lahmaa alleen muutaman kymmenen mottia per hehtaari eriasteista puuta, pienimittaista puuta, vesakkoa ynnä muuta. Se kaikki on siellä maanpintaa vasten lahopuuna. Ei sitä kannata ruveta valtion rahoilla tekemään. Se on siellä valmiina ja talo tarjoaa hintaan nolla euroa. Elikkä tämä asia on tässä maassa kunnossa. Nimenomaan se palvelee tätä pieneliöstön hyvinvointia, ja se on meillä jo kunnossa. Minkä takia me siihen sijoitamme enää rahaa, kun ei ole pakko eikä meillä sitä rahaa liikaa olekaan?

Sitten kun katsoo tätä suomalaista metsänomistajajärjestelmää, meillä on noin 300 000 metsänomistajaa tässä maassa, ja aika moni metsänomistaja — väitän, että 30 prosenttia metsänomistajista — ei ole viimeiseen 20 vuoteen metsässään tehnyt yhtään mitään. Elikkä meillä on itsessään tässä maassa valtava suojeluverkosto, jonka yksityiset metsänomistajat pitävät yllä hintaan nolla euroa. Minkä takia meidän pitää miljoonia työntää sinne asian hyväksi, jossa ei ole mitään järkeä? Sillä ei saavuteta mitään sellaista etua, joka palvelisi luonnonsuojelua, mutta suomalainen luonnonsuojelu on lähtenyt siitä, että siitä on tehty maaseudun elinkeinojen rajoittamisen keino.

Tänä päivänä käyty jätevesikeskustelu avasi minun silmäni lopullisesti. Tämähän on puhtaasti maaseudun elinkeinojen ja ihmisten hallitsemis- ja kaupunkeihin pakottamiskeino. Onhan aivan käsittämätöntä, että me hyväksymme kirkkain silmin, vihervasemmisto hyväksyy tässä talossa sen, että Itämereen saa laskea sitä ihteään niin paljon kuin sielu sietää, mutta se Naarvan mummon pissa, se on kamalaa myrkkyä.

Kyllä pitäisi nyt pikkuhiljaa tässä maassa ruveta silmien aukeamaan, mitä me tässä maassa haluamme oikeasti tehdä. Ei meillä ole varaa tällaiseen, ei kerta kaikkiaan, ja sama koskee muitakin suojeluhankkeita. Järjettömiä rahasummia käytetään asioihin, joista ei ole mitään hyötyä, muuta kuin että joidenkin ihmisten huonoa omaatuntoa hoidetaan, mutta ei taloudellista eikä varsinkaan luonnonsuojelullista hyötyä ole yhtään mitään.

Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi sitten se, että katsokaapa, meillä on, kuten olette lehdistä ja tiedotusvälineistä viime päivinä lukeneet, rajoillamme tällä hetkellä tämä lintuflunssa uhkaamassa. Mitä me teemme sitten, kun tässä maassa on jälleen tällä suojelulla saatu se aikaan, että kiljuhanhia, valkoposkiahania ja merimetsoja sun muita lintuja ei saa häiritä ollenkaan? Entäpä kun näihin lintuihin on tarttunut se kuuluisa H5N8-virus, muis-taakseni nimeltään? Se kun tulee meidän maarajoillemme ja sitten ei saa ollenkaan mistään pihoista sitä ajaa pois, se kun tartuttaa kotieläimiin sen kyseisen taudin, siipikarjaan ynnä muuhun, niin meillä on käsissämme jättimäinen, kansanterveyteen vaikuttava infektio, ja se on sitten totinen paikka. Olemme nähneet, mitä länsirannikolla on tapahtunut.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Siellä on merikotkia kuollut, siellä on monta, monta muuta lintulajia kuollut hyvin nopealla tahdilla, kun tämä virusflunssa on tullut sinne.

Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi se, olisikohan tässä talossa vihdoinkin ja viimein aika ruveta miettimään, mitä järkevä suojele oikeastaan on. Lopetetaan tämä jonninjoutava maaseudun autioittaminen suojelekeinoilla ja palataan niihin asioihin, mitkä ovat oikeita. (Välihuutoja)

18.47 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hoskonen ei jätä ketään kylmäksi, kun hän puhuu. Oikeastaan kun edustaja Hoskosen puhetta kuuntelee ja sitten kuunteli tässä aiemmassa keskustelussa esimerkiksi vihreitten edustajien, edustaja Hassin ja edustaja Karin, puheita, niin on havaittavissa, kuinka tässä maaseudun ja kaupungin toistensa ymmärtämisessä olisi kyllä suuresti parantamisen varaa. Minä ymmärrän hyvin tätä maaseudun väestön huolta siitä, kun ylhäältä alaspäin määrätään asioita. Se laittaa monta kertaa sen kupin nurin. Kun lähtökohta siellä on kestävästi käyttää luonnonvaroja hyväksi ja parantaa maan elinoloja, asua, elää, yrittää siellä maaseudulla, niin ei tästä pidetä. Huomasin aiemmassa keskustelussa myös sen, että kun ministeri Tiilikainen otti kantaa Helsingin keskuspuiston lintukantaan, niin johan se herätti tunteita myös vihreässä eduskuntaryhmässä.

Kun luonnonsuojelu perustuu vapaaehtoisuuteen, se on silloin kaikkein tehokkainta luonnonsuojelua. Edustaja Maijala otti oivallisella tavalla esiin sen, kuinka me maanomistajat, jotka omistamme erilaisia maatyyppejä, haluamme pitää alueita myös koskemattomina ja nauttia niistä virkistykseen lähteenä. Myös itse omistan sellaisen maa-alueen, missä on kaunis kalliomaisema, joka avautuu suolle, ja se on kyllä minulle oma henkireikä, oma virkistytymispaikka. Se on sitä ennen kaikkea siksi, että saan itse päättää, että minulla on semmoinen paikka, jonne voin mennä, eikä sitä kukaan ylhäältä alaspäin määrää, että minun on tämä alue suojeltava. Teen sen aivan vapaaehtoisesti ilman minkäänlaisia suojelelmääräyksiä.

Mitä tulee metsiin, metsissä on meidän taloutemme kasvun lähde. Tämä hallituksen kärkihanke biotaloudessa tähtää siihen, että me hyödynnämme paremmin metsiämme. Edelleenkin meillä metsät enemmän kasvavat, kun niitä hakataan, ja tämä kestävä linja tulee myöskin pitää. Kun me pystymme metsiämme hyödyntämään, pystymme esimerkiksi energiapuolella ajamaan sitä valtaisaan kivihiilen tuontia alas, pystymme ajamaan öljyn käyttöä alas ja pystymme meidän omaa kotimaista uusiutuvaa energiaa ja uusiutuvia luonnonvaroja käyttämään, niin se on sekä ympäristöteko että myöskin taloudellinen teko meille tässä maassa.

Rouva puhemies! Tuo soiden suojeleminen on semmoinen asia, mistä helposti saa kiistaa aikaa myöskin tässä salissa. Meillä on turvetuotannossa noin 0,6 prosenttia meidän soista. Eli kun annetaan ymmärtää, että kaikki olisivat turvenevoina ja energia- tai kuiviketurpeen noston alueina, niin sehän ei pidä paikkaansa. Turvetuotannossa on tehty menneinä vuosikymmeninä virheitä. Nyt kun meillä nevoja on, niissä on ympäristöasiat kunnossa. Itsekin olen läheltä seurannut turvetuotantoa, kuinka vesistönsuojeluratkaisut laitetaan kuntoon. Ratkaisu ei ole tässäkään asiassa se, että kielletään tuotanto, vaan ratkaisu on se, että laitetaan kestäväällä tavalla ympäristönsuojeluasiat kuntoon ja vesistönsuojeluasiat kuntoon. Se on sitä kestäväää politiikkaa tässäkin asiassa. Tässäkin yrittäjät turhautuvat, jos tulee turhia maksuja, turhia mittauksia, joista joutuu maksamaan ja joilla ei ole luonnonsuojelun eikä käytännön asioiden kanssa tekemistä. Se syö uskoa koko tähän meidän järjestelmääm-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

me, kun ylimääräisiä asioita joudutaan tekemään ja mittaamaan. Tässä tulee se paha pelko, mihinkä edustaja Hoskonenkin värikkäällä tavalla viittasi, että laitetaanko niin paljon erilaisia maksuja ja velvoitteita, että halutaan joku elinkeino ajaa alas. Se ei ole kestävä tapa toimia.

Rouva puhemies! Ehkä ottaisin tässä lopussa vielä kantaa metsästyksen ja meidän suurpetopolitiikkaan. Tämä on kanssa sellainen asia, johonka täytyy kestävästi suhtautua. Susi ei ole silloin luonnonvarainen eläin, kun se tulee pihaan, se syö koiran, se syö tuotantoeläimiä, tappaa niitä ja niin edelleen. Tällaiset yksilöt täytyy pystyä nopeasti poistamaan. Kaikkien lajien kestävyys kannalta metsästys on sitä parasta luonnonsuojelua, kun pidämme kannat tasapainossa niin suurpetojen, pienriistan kuin muunkin riistan suhteen.

Rouva puhemies! Tässä vaiheessa tämä. Kiitoksia ja kuulemiin. (Naurua)

18.52 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Näin loistavien puheenvuorojen jälkeen on enää vähän sanottavana, mutta taidanpa sanoa siltikin. (Naurua) Myös itse kiitelen kyllä sitä, että Suomen 100-vuotisjuhlavuoden luonnonsuojeluteko on tämä Hossan kansallispuisto. Se on erittäin positiivinen juttu monestakin syystä. Edustaja Marisanna Jarva hyvin kuvasti sitä symboliikkaa, mikä Hossaan liittyy. Myös itse haluan ottaa sen esille sen takia, että se on myös minulle läheinen. Kun myös omat sukujuureni ovat sieltä päin, niin vähän myös mieltä lämmittää. Ja varmasti se on osa sellaista luontoa, jota kannattaa markkinoida Suomeen saapuville turisteille.

Arvoisa puhemies! Pidän erittäin positiivisena sitä, että tällä vaalikaudella ollaan vihdoin ja viimein saatu sitä maalaisjärkeä, mitä on peräänkuulutettu jo pitkään, tähän surullisen kuuluisaan haja-asutusalueiden jätevesisäätelyyn, jonka edessä monet hallitukset ovat olleet. Siitä lämmin kiitos Juha Sipilän hallitukselle, oikeaan suuntaan mentiin.

Täällä on käytetty monia värikkäitä puheenvuoroja siitä, mikä olisi luonnontaloudellisesti kestävä yhteiskunta ja mitä on se todellinen luonnon ja ympäristön kanssa tasapainossa eläminen. Kieltämättä omat ajatukseni kulkevat vähän samaan suuntaan kuin tuolla edustaja Hoskosella. En ehkä käyttäisi niin värikästä ja voimakasta kieltä kuin Hoskonen, mutta kyllä hän on oikeassa siinä, että meillä on yhteiskunnassa semmoista viherpesua ilmennyt viime aikoina. On hienompaa tuoda toiselta puolelta maailmaa luomuhedelmiä ja syödä niitä kuin sitten hakea elintarvikkeita, jotka on tuotettu siellä lähitilalla, lähikylällä. Kyllä se kuitenkin, arvoisa puhemies, useimmiten on niin, että mitä lähempänä tuotettu tuote, sen eettisempi se on. Lähellä tehty valinta on eettinen valinta.

Tässä kohtaa haluan vielä, kun on kuitenkin ympäristöpolitiikasta kysymys, todeta sen, että vaikka viime päivinä on monenlaista keskustelua käyty ja joidenkin tavaraloketjujen johtajat ovat tehneet aika outoja liiketoimintavalintoja, niin minun mielestäni turkiselinkeino on erittäin hyvä (Puhemies koputtaa) ja tarpeellinen elinkeino Suomessa ja sitäkin voidaan toteuttaa ympäristön kanssa (Puhemies koputtaa) kestävästi ja eläimiä kunnioittaen.

18.55 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Näihin Hossaan liittyviin kiitoksiin ja positiivisiin kommentteihin on helppo yhtyä, ja varmasti itse kukin meistä jo odottaa innolla niitä kesäisiä nokipannukahveja siellä Hossan avajaisissa.

Mutta vielä muutama sana tästä asuntopolitiikan puolesta, joka myöskin tänne ympäristöministeriön sektorille hyvin vahvasti kuuluu. Mehän kaikki tiedostamme tämän suuren haasteen, mikä meillä kohtuuhintaisessa asumisessa on, ja siitä on kirjattu tavoitteet myö-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

skin hallitusohjelmaan. Asiahan on vain valitettavasti niin, että mitään yksittäisiä helppoja ratkaisuja ei kohtuuhintaisen asumisen lisäämiseksi ole olemassa. Jos olisi, niitä varmasti edistettäisiin. Mutta kysymys on monenlaisista, erilaisista, pienistä ja vähän suuremmista asioista, joita täytyy tahoillaan tehdä niin, että tätä kohtuuhintaista asumista saadaan edistettyä. Myös liikenne liittyy hyvin keskeisesti tähän, ja näitä pullonkauloja, joita löytyy sekä liikenteen että asumisen osalta, pitää lähteä avaamaan.

Tämä korkotukimalli, jota täälläkin on sivuttu ja ympäristövaliokunnassa vuoden mittaan käsitelty, ei varmastikaan kenenkään mielestä ole se teko, mikä yksinään ratkaisee, mutta kaikki ovat samaa mieltä myös siitä, että se on oikeansuuntainen ja tarpeellinen teko tässä kokonaisuudessa.

Haluan vielä nostaa esille tämän asuntorakentamisen kokonaispaketin, josta hallituksessa on sovittu tämän talousarvioesityksen yhteydessä. Sillä on konkreettiset tavoitteet, joihin halutaan päästä niin, että asuntotuotantoa saadaan lisättyä. Myös haluan nostaa esille vielä erityisryhmien asuntojen rakentamista ja korjaamista tukevat investointiavustukset ja korjausavustukset, jotka myöskin tulevat tarpeeseen. Useilla kymmenillä miljoonilla euroilla (Puhemies koputtaa) näitä tuetaan.

18.57 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Nyt vaihdan hieman sektoria ja puhun kalapuolen asioista ja järvistä. Elikkä meille kaikillehan on todella tärkeää se, että Suomen vesistön kunto, myös sisävesillä, on todella hyvä.

Nyt sitten puhunkin muutamasta kalastonhoitoasiasta. Elikkä nyt, kun meillä tuli tämän vuoden alusta voimaan uusi kalastuslaki, sen perusteella siinäkin kävikin niin, että kalastonhoitomaksuja on saatu 2 miljoonaa euroa vähemmän kuin laskelmien mukaan piti. Silläkin on suoraan vaikutusta siihen, että Suomen kalastonhoitomäärärahat sitten myöskin vähenevät. Tämä on todella vakava asia, sillä meidän pitäisi saada vesistöistä pois niin sanottua roskakalaa, vaikka pitäisikö sanoa toisinpäin, että se on huomattavasti hyödynnettyä kalaa toistaiseksi. Mutta se, että me saamme sitä kalaa sieltä pois, tarkoittaa sitä, että me saamme hyvin suuret määrät fosforia pois vesistä. Meidän pitäisi saada todellakin sieltä sitä pientä kalaa pois, jotta saisimme puhdistettua meidän vesistöjä.

Sitten toinen asia kalapuolen asioissa on myös tänään paljon esille tullut merimetso. Merimetso ei ole muuten Suomen alkuperäislinnustoa ollenkaan. Se ei ole meidän alkuperäislaji. Kyseinen merimetso, joka on meidän vesistöissä olemassa, ei ole suomalainen merimetso, vaan se on ihan eri lajiketta kokonaan. Tämä merimetso on muuttanut meidän ympäristön tilaa huomattavasti, ja se on saanut aikaiseksi sen, että monet kalastajat eivät pysty myöskään kalastamaan pintaverkoilla, ja monia muitakin ongelmia on tullut. Lisäksi merimetsot saavat omilla ulosteillaan monet luodot todella huonoon kuntoon. Meidän yhteinen vastuu olisi se, että me hoitaisimme merimetsoasian samalla tavalla kuin esimerkiksi Tanskassa se on hoidettu. Meidän täytyy kantaa vastuu ympäristöstä, ja vastuun kantamista on välillä sekin, että me tietyn lajin myöskin laitamme ojennukseen.

Vesillä on myöskin hyljeasiat. Tänään on puhuttu hyvin kiitettävästi, todella kiitettävästi, tuosta saimaannorppa-asiasta. Saimaannorppa on saatu pelastetua, mutta meidän täytyy huomata se, että itämerennorppa on kokonaan eri laji ja eri asia. Hylje- ja itämerennorppa-ongelma on todella paha. Suomessa olisi käytössä huomattavasti enemmän kotimaista kalaa meidän kaikkien syötäväksi, jos me saisimme hyljeongelmaa korjattua ja muutettua. Ongelma on se, että EU-säännösten mukaan hyljettä saa kyllä tappaa, mutta ne kieltävät sen, että sitä saisi kaupallisesti hyödyntää millään tavalla. Meillä on tilanne muutenkin se,

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

että ovat menneet todella vähäksi ihmiset, jotka osaavat hyljettä poistaa, ja meidän kaupalliset kalastajat tuolla merellä ovat valtavissa ongelmissa hylkeitten takia. Hylkeitä on kymmeniätuhansia, ja ne muuten syövät todella paljon kalaa.

Sitten kalastonhoitomaksusta vielä seuraava asia: Jos me saisimme kunnolla sitä kalastonhoitomaksua kerättyä, edes sen määrän, mitä aikaisemmin, niin me voisimme varmistaa, että me saisimme kalapuolen valvonta-asiat järjestykseen, valvontaa tarvittaessa muun muassa näitten uhanalaisten kalalajien säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Ja todellakin meidän kaikkien täytyy kantaa vastuu siitä, että meillä olisi näiden uhanalaisten kalalajien — muun muassa Saimaalla oleva järvilohi vaatii sen — valvontaan käytettävissä määrärahoja. Mutta ensi kesänä meillä ei todellakaan ole käytettävissä määrärahoja juuri ollenkaan valvontaan, ja tätä valvontaa meidän pitäisi saada kehitettyä eteenpäin.

Sitten kokonaisuudessaan puhun meidän todellisesta ympäristöpuolueesta, keskustasta. Tämän päivän keskustelu ja läsnäolo salissa on varmaan tuonut esille sen, että keskusta on todellakin ympäristöpuolue. (Antti Kurvinen: Keskusta on todellinen vihreä liike!) Keskusta on myöskin väriltänsä vihreä, ei se ole vahingossa vihreä väriltään, vaan se on meidän aatteen väri. Tähän salikeskusteluun on myöskin aktiivisesti osallistunut jo 16 keskustalaista toimijaa tässä salissa. Me nimittäin haluamme kantaa todellakin vastuun huomiosta. Me haluamme, että myöskin meidän lapset pystyvät elämään meidän luonnosta huomenna. Elikkä nämä ovat vakavia asioita, ja vaikka me olemme nauraneet, niin meillä on enemmänkin pelko siitä, että me emme pysty jatkamaan elämää oikealla tavalla ja me emme saa jatkaa omaa asiallista vastuun kantamistamme omasta ympäristöstämme.

19.02 Jari Leppä kesk: Rouva puhemies! Salissa tässä aikaisemmin keskustelussa esitettiin arvioita, että tämän hallituksen aikana tehdään kaikenlaisia kauheuksia ympäristön kustannuksella ja luonnonsuojelun kustannuksella. Asia on juuri päinvastoin. Sipilän hallitus, ministeri Tiilikainen vastuuministeriössä, on muuttamassa koko suomalaisen talouden rakennetta fossiilitaloudesta biotalouteen, kestävään biotalouteen, kestävään luonnonvaratalouteen, jossa korvataan uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä uusiutuvilla luonnonvaroilla, kierrätyksellä, materiaalitehokkuudella, uudella teknologialla ja kaikella siihen liittyvällä lainsäädännöllä ja säädösuudistuksilla. Tämä on käänteentekevä uudistus: ympäristön kannalta myönteinen, ilmaston kannalta myönteinen, ihan niin kuin täällä moni on sanonut, meidän kaikkien yhteisen tulevaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeä asia. (Marisanna Jarva: Juuri näin!)

Tästä muutama esimerkki: Pariisin sopimus, sen allekirjoittaminen ja se vahva vaikuttaminen, jota ministeri Tiilikainen siellä esikuntineen on tehnyt myöskin sen eteen, että kaikkialla Euroopassa ja maailmassa ymmärretään vaikkapa meidän metsiemme merkitys hiilinieluna, kestäväenä sellaisena, yhtä aikaa, kun sitä käytetään. Tämä ei ole ollenkaan itsestäänselvää muualla maailmassa, varsinkaan tuolla eteläisellä pallonpuoliskolla. Siksi meidän on vahvasti ja voimakkaasti pidettävä tätä esillä, jotta se luonnontieteellinen nielu siellä sitten loppujen lopuksi näissä maankäytön uudistuksissa tulee hyväksyttyä. EU:n talvipaketti on jo tästä hyvä esimerkki.

Sitten, puhemies, viimeisenä huomiona se, että täällä myöskin tuli esille, että maaseudulle oltaisiin nyt norminpurkujen myötä rakentamassa jotenkin liikaa. Se on juuri päinvastoin, niin kuin ministeri Tiilikainenkin täällä totesi: maaseudulle rakennetaan liian vähän. Jotta me pääsemme siihen aitoon ympäristöön, jossa luonnonvarataloutta pystytään edis-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

stämään, maaseudulla tarvitaan asukkaita, siellä tarvitaan tekijöitä, siellä tarvitaan (Puhemies koputtaa) yrittäjiä, jotta me pystymme fossiilitalouden korvaamaan biotaloudella.

19.04 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitokset minunkin puolestani edustaja Pauli Kiurulle tästä noki pannukahvilupauksesta Hossan kansallispuistossa. Tiedoksi niille, jotka eivät sitä vielä ehkä tiedä, että eduskunnan ympäristövaliokunta järjestää tämän Hossan kansallispuiston avajaisten yhteydessä seminaarin, jossa luodaan katsaus Suomen luonnonsuojelun satavuotiseen historiaan. Haluaisin kollegoille muistuttaa siitä, että ensimmäiset kansallispuistotahan perustettiin ei niinkään luonnonsuojelun takia vaan sitä varten, että kehitetään kansallistunnetta, isänmaanrakkautta tässä maassa.

Olen iloinen siitä, että edustaja Hoskonen ilmoitti kaipaavansa eurooppalaista luonnon- ja ympäristönsuojelua. Tämähän tarkoittaa sitä, että tuemme Natura-lainsäädäntöä, josta muuten EU:n komissio juuri äskettäin on todennut, että EU:n luontodirektiivi ja lintudirektiivi ovat ajan tasalla eli eivät kaipa uudistamista. Eurooppalaista suojelua on myöskin vesipuitedirektiivi, jonka toteuttamisessa Suomi on jonkun verran jäljessä. Tavoitehan oli, että viime vuonna kaikki vedet olisivat olleet hyvässä tai erinomaisessa tilassa. Meidän vesistöistämme kuitenkin järvistä vain vajaa 30 prosenttia on erinomaisessa tilassa ja joista noin 20 prosenttia ja joista korkeintaan tyydyttävässä tilassa on noin neljännes ja järvistä vajaa viidennes.

Lopuksi, arvoisa puhemies, tästä, rakennetaanko liikaa vai liian vähän. Siitähan oikeastaan kaavoituksessa ei ole kysymys vaan siitä, suunnitellaanko hyvää yhdyskuntarakennetta, sellaista asuin ympäristöä, missä ihmisten on hyvä (Puhemies koputtaa) elää ja myös muita arvoja kunnioitetaan.

19.07 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein, edustaja Hassi. Kun olisi se luontodirektiivi implementoitu, niin kuin se direktiivi vaati, mutta sitähan tähän maahan ei koskaan tehty, vaan korkein hallinto-oikeus Pekka Hallbergin johdolla esti sen direktiivin implementoinnin, vaikka kaikki korkeimpaan hallinto-oikeuteen valituksen asiasta tehneet sitä nimenomaan vaativat. Sillä jos olisi implementoitu, niin direktiivissä olisi ne valintaperusteet tehty oikein. Suomessahan valittiin Natura-alueet sillä perusteella, että kunhan vain joku sattui kohdalle ja joku virkamies oli sitä mieltä, että tuo alue on hyvä, niin se otettiin mukaan käymättä läpi sitä valintaperustetta, minkä direktiivi vaatii. Näinhän oli, edustaja Hassi. Minkä takia te puolustatte sellaista menettelyä, joka EU:ssa ei ole käytössä? Tämän takia olen vaatinut systemaattisesti koko ajan, että meidän on päästävä eurooppalaiseen luonnonsuojeluun. Teidän menettelyynne oli pakkosanelu. Ilomantsissakin kun esiteltiin Natura-alueet, niin heillä oli valkoiselle paperille käsin piirretyt kartat, joista ei saanut Erkkikään selvää, ja Erkki on kuitenkin viisas mies. (Naurua) Tämän takia ihmettelen teidän kantaanne tässä asiassa. Miksi te kaipaatte sellaiseen aikaan, että ylhäältä sanellaan eivätkä ihmiset tiedä omista asioistaan mitään? (Puhemies koputtaa) Karkein esimerkki, arvoisa puhemies, vielä... — Jatkan toisessa puheenvuorossa.

19.08 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minähän en omasta kannastani tässä äsken puhunut mitään. Ilmaisin vain iloni siitä, että edustaja Hoskonen ilmaisi kaipaavansa eurooppalaista luonnon- ja ympäristönsuojelua.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Mitä tulee sitten korkeimman hallinto-oikeuden Natura-käsittelyyn, niin siinähan käsiteltiin yli 10 000 sivua asiapapereita. Se oli kaiken kaikkiaan suurin asiakokonaisuus, mitä korkein hallinto-oikeus on koskaan käsitellyt. Ja kyllä se käsittely minun ymmärtääkseni oli erittäin perusteellinen ja huolellinen.

19.09 Lasse Hautala kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä aikaisemmin ympäristöministeriön pääluokan keskusteluosuudessa edustaja Juvonen peräänkuulutti Suomeen parempaa muovin kierrätysjärjestelmää ja hyödyntämistä. Tähän asiaan, joka tällä hetkellä vielä on täysin vaillinaisessa vaiheessa, on kuitenkin tulossa pelastus. Pelastus tulee Pohjanmaalta. Siellä ollaan rakentamassa Laihialle pyrolyysilaitosta, joka tulee hyödyntämään kierrätyskelvotonta muovia, ja siitä tehdään öljyä. Raaka-aine kerätään kaupoista, rakennuksilta ja teollisuudesta. Hyötysuhde tässä on varsin hyvä: noin 10 000 kilosta muovijätettä saadaan noin 10 000 litraa öljyä.

Toinen hyvä esimerkki löytyy niin ikään Pohjanmaalta, Keski-Pohjanmaalta Toholammilta, jossa Pramia-osakeyhtiön tytäryhtiö jalostaa kierrätysmuovipulloista sellaista muovigranulaa, jonka se sitten myy teollisuuden raaka-aineeksi.

Eli suurempi ongelma meillä yhteiskunnassa on tällä hetkellä oikeastaan se, että ihmiset eivät vielä kierrätä näitä muoviasiastoita eliikkä laitetaan ne poltettavaan jätteeseen eikä viedä niitä kauppojen pihoissa oleviin muovijätteen keräyspisteisiin. Sitten kun tähän päästään, niin kyetään vielä paremmin hyödyntämään käyttökelvottomaksi jääneet muoviasiastat.

19.10 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Mielenkiintoista seurata hyvää keskustelua täällä. Todellakin tämä vaalikausi on ollut ministeri Tiilikaisen johdolla aktiivisen ympäristöpolitiikan kautta. Ehkä erityisesti kannattaa mainita ministeri Tiilikaisen työ Pariisin ilmastokokouksessa yhtenä johtavana neuvottelijana, se sai merkittävästi tuloksia aikaan. Ei ole ehkä väärin kysyä, niin kuin joku kysyi, mihin me tarvitsemme vihreitä, kun meillä on ministeri Tiilikainen ja Suomen Keskusta. (Naurua)

Todellakin, toinen näkökulma on se, että täällä on sanottu, että normien sujuvoittaminen olisi vastoin ympäristöarvoja tai sitten hyvää rakentamista. Mielestäni näin ei ole. On totta, että ympäristöministeriön alalla on purettu tarpeetonta byrokratiaa, sujuvoitettu normeja merkittävästi, jotta on voitu rakentamista edistää. Kyllähän voidaan katsoa, että jätevesiasetuksen järkevöittäminenkin on ollut normien sujuvoittamista tai sitten vaikka liito-oravien alueiden merkinnän joustavoittaminen on sellaista ollut ja niin edelleen. Mutta erityisesti, kun Suomessa tarvitaan uusia, edullisia asuntoja, normien sujuvoittaminen tähän liittyen niin haja-asutusalueilla kuin täällä pääkaupunkiseudullakin on kyllä tärkeätä ja järkevää politiikkaa.

19.12 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Niihin kiitoksiin, jotka ministeri Tiilikaiselle osoitetaan, voi kyllä yhtyä lämpimästi. Hän on tehnyt kyllä todella hyvää työtä ja historiallista työtä Suomen eteen ja suomalaisen kestävä ympäristönsuojelun nimien. Tämä on sitä järkivihreyttä, mitä tässä maassa on pitkän aikaa kaivattu.

Mutta, rouva puhemies, muutama asia vielä ja lähinnä tähän vesistönsuojeluun liittyen.

Tämä jätevesiasetuksen järkiinnyttäminen, mikä nyt saatiin tehtyä, on kyllä merkittävä asia. Maaseudun ihmisillä meinasi uskoa loppua jo tässä välillä, kun valtavia, turhiakin investointeja jouduttiin tekemään. Nyt kun saadaan selkeät pelisäännöt siinä, mitkä oikeasti

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

auttavat myös vesistönsuojelua eivätkä ole turhaan rahaa vieviä, näitä tullaan myöskin toteuttamaan.

Itämeri on tietysti meidän kaikkien yhteinen tärkeä asia, ja sen suojeleminen on varmasti merkittävää. Tähän liittyen tämä maatalouden syyllistäminen, mikä usein tulee eteen, tuntuu jokseenkin kohtuuttomalta. Siellä on tehty hyvin paljon erilaisia tekoja, millä on pystytty ravinnekuormat estämään, mutta mielestäni hyvin erikoista on kuitenkin se, että kun katsoo, missä on suurimmat fosforipäästöt ja missä on suurimmat päästöt ylipäänsä, niin ne tuppaaavat olemaan suurien kaupunkien edustoilla, missä ei ole traktoria eikä lehmän lehmää nähtykään. Erityisesti Pietarissa vesistönsuojeluasiat ja jätevesiasiat ovat olleet todella huonolla tolalla. Eli näihin ongelmakohtiin pitäisi todellista puuttumista tehdä.

Sitten vielä yhtenä asiana tämä risteilyalusten jätevesien laskukielto, joka 1.6.2021 mennessä pitää saada voimaan. Onhan tämä nyt semmoinen konkreettinen asia, joka pitäisi saada voimaan välittömästi. Kuinka voi olla, että isot risteilijäalukset voivat jätteensä tuonne mereen laskea meidän kaikkien riesaksi?

19.14 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa puhemies! Ajattelin jonkun sanan sanoa myös rakentamispoliitikasta ja yhdyskuntarakenteen suunnittelusta. Tämän vaalikauden linja ja Sipilän hallituksen linjahan on se, että kaavoitusta ja yhdyskuntasuunnittelua vapautetaan, ja linja tulee nimenomaan olemaan alhaalta ylöspäin tapahtuva. On ihan selvä asia se, että me tarvitsemme edelleen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, me tarvitsemme valtakunnallista ohjausta. Isoissa luonnonkäyttö-, ympäristönkäyttöhankkeissa pitää varmasti olla maakunnallista, valtakunnallista kontrollia, mutta ei siinä ole mitään mieltä, että ely-keskus, maakunta, joku valtakunnallinen virasto katsoo jokaisen mökin paikan ja ilmoittaa yksittäiselle kunnalle, millä tavalla teidän täytyy yleiskaavanne tai asemakaavanne järjestää. Luotan siihen, että kun virkavastuulla päätöksiä tehdään kunnissa, niin siellä osataan poikkeusluvut myöntää maankäyttö- ja rakennuslain kanssa sopusoinnussa ja siellä osataan valita, millainen on se hyvä elinympäristö.

Hyviä elinympäristöjä voi olla erilaisia. Ei hyvä elinympäristö ja järkevä yhdyskuntasuunnittelu ole vain se mahdollisimman tiivis yhdyskuntarakenne. Se voi olla myös pieniä kyliä. Me tarvitsemme kyläkaavoja, pitää pystyä helpommin antamaan poikkeuslupia suunnittelutarvealueille. Tiiviskin yhdyskuntarakenne voi olla ihan hyvää vaikkapa maaseudulla. Meillä on Pohjanmaalla perinteisesti ollut nauhamaista kylärakennetta. Ei ollenkaan huono asia olisi, jos vaikkapa omassa kunnassani Kauhavalla me saisimme kuntakeskuksia vähän tiivistettyä ja viihtyisämmiksi. Tiivistämistäkin voi tehdä monella tavalla. Ei aina tarvita raiteita ja betonikolosseja siihen.

Mutta viherpesuhan on, arvoisa puhemies, sellainen päivän sana ympäristöpolitiikassa, valitettavasti. Turpeen kimppuun käydään, kivihiieltä poltetaan hyvällä halulla, halutaan estää rakentaminen kylille, samaan aikaan kun sitten kaadetaan viimeiset puistot kaupungista. Sitähän on paljon ilmassa.

Arvoisa puhemies! Tahdon tässä lopuksi vielä todeta sen, että kyllä meillä Suomessa pitää asumisen tukijärjestelmä (Puhemies koputtaa) perata ja käydä läpi. Nykyinen asumistukijärjestelmä ei ole järkevä.

19.16 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! On tietysti mielenkiintoista kuunnella, kun vihreät ja keskusta kiistelevät siitä, kumpi on vihreämpi, mutta tosiasia on se, että järkevään ja vastuulliseen ympäristöpolitiikkaan päästiin vasta sitten, kun perussuomalai-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

set tulivat hallitukseen vahvana voimana. (Naurua) Esimerkiksi rakennuslainsäädännön uudistus on täällä käsittelyssä ja ennen kaikkea jätevesiasetus, joka taidettiin kyllä keskustalaisen pääministerin aikana säätää, mutta vasta nyt se saatiin historian lehdille, ja tämä on tietysti erinomainen asia ja perussuomalaisten suuri voimannäyte. Arvostan tietysti kaikkien puolueitten tavoitteita, toimintaa ja tuloksia, mutta tosiasiat on hyvä myös muistaa ja tunnustaa.

Arvoisa puhemies! Kun Lauri Oinonen ei ole enää täällä eduskunnassa, on vuorotteluvapaalla, niin totean, että tämä suurpetokysymys on sellainen, johon myös pitää kiinnittää vakavasti huomiota. Toinen eläimiin liittyvä kysymys on peurat varsinkin tuolla lounaisessa Suomessa. Ne aiheuttavat hirvittävän paljon vahinkoa. Me panimme edustaja Ala-Nisilän esityksestä liikennejaostossa määrärahan Loimaan seudun hirvi- ja peura-aidalle, mutta siellä tarvittaisiin peurojen määrän voimakasta vähentämistä, niin kuin ystävämme Taito Ylhäinen aina muistuttaa sillä seudulla asuvana. Eli tällaisia toimenpiteitä tarvitaan.

Lopuksi vielä totean, että kyllä Metso-ohjelman toteuttaminen ja siihen rahan lisääminen ovat myös perussuomalaisten ympäristöpolitiikan hyvää toteuttamista.

19.18 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Varmaankaan ei ole tarkoituksenmukaista täällä kilvoitella sillä, kuka on vihrein tai mikä puolue on vihrein, vaan tämä ympäristöpolitiikka ja luonnonsuojelu on meidän yhteinen asiamme, ja toivottavasti ei aidosti ole ristiriitaa kollegoillani ja ystävilläni keskustassa näiden asioiden suhteen. Toivottavasti en kuullut oikein, kun sanottiin, että luonnonsuojelu ei hyödytä ketään. Sen sijaan painotan näitä kommentteja, joita keskustalaisilta ystäviltä on kuulunut siitä, miten tärkeää meidän on turvata luonto ja ympäristö myöskin tuleville sukupolville. Näiltä osin ympäristöpolitiikkaa ja luonnonsuojelua oikein mielellämme edistämme yhdessä tästä eteenkin päin.

Haluan kiinnittää huomiota myös Itämeren osalta nyt yhteen asiaan, mitä on vähän jo sivuttukin. On puhuttu paljon muoveista, muovin kierrätyksen tehostamisen tarpeesta. Tämä on erittäin hyvä näkökulma. Suomihan on jäänyt kierrätyksen osalta kaiken kaikkiaan vähän kehitysmaaksi, vaikka meillä monella on jotenkin sellainen mielikuva, että me olisimme kierrätyksessä pitkällä. Me olimme jossakin vaiheessa, mutta nyt meidän kierrätyskehitys on ollut hyvinkin pysähtynyttä. Meidän pitää tehdä enemmän. Itämeren osalta on äärimmäisen huolestuttavaa, miten paljon roskaantuminen on lisääntynyt ja myös mikromuovit meressä eli muoviroska, joka on hioutunut niin pieneksi, ettei sitä enää silmällä erota, jolloin ei myöskään ole mitään mahdollisuutta saada sitä sieltä merestä pois, vaikka se aiheuttaa äärimmäisen paljon ongelmia eliöstölle meressä. Tämä roskaantuminen ja mikromuovit alkavat olla jo yhtä iso ongelma kuin rehevöityminen mutta jääneet huomattavasti vähemmälle keskustelulle ja toimenpiteille, joten on todella hienoa, että eduskunnassa tähän nyt kiinnitetään huomiota jatkossa myös toimien osalta.

19.20 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Haluan vielä kiinnittää kolmeen erilliseen asiaan huomiota. Rakentamisessa haluan kiinnittää siihen huomiota, että monet, lähes kaikki, meistä haluavat asua mahdollisimman kauan kotona. Siksi on tärkeää, että nyt budjetissa on näihin korjausavustuksiin ja hissikorjausavustuksiin riittävästi, kohtuullisesti määrärahoja huomioiden, että ihmiset ikääntyvät.

Toinen asia, mihinkä haluan kiinnittää huomiota: Täällä on monissa puheenvuoroissa otettu esille saimaannorppa. Tosiasia on, että norppakanta Saimaalla on kasvanut viime vuosina huomattavasti ja jatkuvasti. Nyt siellä on noin 360 yksilöä viimeisten tietojen muka-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

an, kun 1980-luvulla yksilöitä oli noin 120—150 kappaletta, elikkä norppakanta on näinä vuosina jo tuplaantunut. Norppakannan kasvamisesta johtuen rajoitukset, mitä siellä on nyt tehty kalastukseen, ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Tässäkin asiassa se vapaaehtoisuus on tärkeä asia. Toivon, että myöskin jatkossa, jos sinne joitain rajoituksia tehdään, ne perustuvat vapaaehtoisuuteen. Nyt ei tarvita enää lisärajoituksia omasta mielestäni ollenkaan. Saimaalle mahtuvat sekä norpat, kalastajat että myös vapaa-ajan asukkaat. Ei tarvita lisää verkkokalastuskieltoja, kuten vihreät ovat täälläkin tänään omissa puheenvuoroissaan jollain tavalla esittäneet. Siis ei lisää rajoituksia.

Lopuksi, arvoisa puhemies, haluan todeta, että Suomi täyttää ensi vuonna 100 vuotta. Siis uusi kansallispuisto Hossa on hieno ja tärkeä lahja 100-vuotiaalle itsenäiselle Suomelle. Pelkkä sen kansallispuiston perustaminen ei kuitenkaan riitä tulevaisuudessa, vaan tulevaisuudessa tarvitaan lisäresursseja myös toimintojen kunnossapitoon, kuten myös edustaja Parviainen omassa puheenvuorossaan toi hyvin esille.

19.22 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Maijala otti kaksi asiaa esille, vieraslajit ja kalakannat. Itse asiassa vieraslaji kanadanmajava on niin nopeasti leviämässä pohjoiseen päin, että se on hyvin nopeasti Oulangan kansallispuiston lajistossa, ja näinhän ei pitäisi käydä, että sinne tulee vieraslaji. Riittävästi työtä on ollut jo niitten vieraskasvis-tojen torjumisessa, mitä sinne meinaa tulla.

Mutta sitten yksi huoli on kyllä noitten arvokkaitten uhanalaisten taimenten kantojen säilyttäminen. Kun Luonnonvarakeskus päätti lakkauttaa Käylän kalaviljelylaitoksen ja siirtää geenipankkien ylläpitämisen ihan toiseen vesistöön, niin täytyy toivoa nyt, ettei sattuisi mitään kohtalokasta riskiä ja tapahtuisi näille meidän harvinaisille, uhanalaisille kaloille korvaamaton vahinko. Olisimme mielellämme halunneet säilyttää näitten kasvattamisen tässä omassa vesistössä, joka vielä on tautivapaa vesistö.

19.24 Petri Honkonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! En malta nyt olla jatkamatta keskustelua näistä muovin aiheuttamista ympäristöhaitoista edustajien Hautala ja Sirén innoittamana tässä. Nythän tilanne on se, että meillä Suomessakin tulisi harkita erilaisten lainsäädännöllisten toimenpiteiden käyttöönottoa varsinkin kertakäyttöisen muovin osalta. Esimerkiksi Ranskassahan kertakäyttöisten ostosmuovikassien ja myöskin kertakäyttöisten muovisten ruokailuvälineiden käyttö ollaan todellakin nyt kieltämässä. Tässä parhaiten voitaisiinkin edetä puuttamalla nimenomaan näiden, sanotaanko nyt, tiettyjen tavallan turhien muovikäyttötavaroiden, kuten esimerkiksi näiden ostoskassien, osalta kieltämällä niiden käyttö, ja kun meillä, kuten tiedetään — aikaisemminkin jo tuli mainittua — on esimerkiksi kotimaisesta puukuidusta mahdollista valmistaa muovia korvaavia tuotteita, niin tällä päästäisiin myöskin kansantaloudellisesti ihan positiivisiin ratkaisuihin.

Tosiaankin näitä esimerkkejä maailmalta löytyy ja myöskin toivon mukaan pikkuhiljaa lisää sitä tutkimustietoa siitä, minkälaisia ne mikromuovin aiheuttamat ongelmat tuolla meidän vesistöissämme ovat.

19.25 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi tämän pääluokan osalta haluan sanoa vielä sen, että kun katsoo suomalaista maaseutua ja sen mahdollisuuksia, niin kansantalouden kehittämisen ja tervehdyttämisen kannalta investointien liikkeelle saanti-han on asia numero yksi. Tällä tiellä hallitus on toiminut määrätietoisesti tekemällä byrokratian purkua, jolloin kaavoitus on saatu selkeytettyä ja virtaviivaistettua.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Valitusoikeuksia pitää vielä karsia pois. Ne miljardi-investoinnit, jotka siellä odottavat, ovat aidosti oikeita investointeja, jotka luovat uutta kasvua, kansantaloutta ja ennen kaikkea vähentävät työttömyyttä. Siis yli 7 miljardia, minkä työttömyydestä maksamme, on ihan oikeasti meidän omista käsissämme, haluammeko sen pois. Kymmeniä vuosia on rakennettu valtavaa byrokratiaa rakentamisen ympärille ja kaavoituksen ympärille. Minkä tautta me emme sitä purkaisi, kun eihän siinä ole mistään luonto-osaamisesta kysymys? Jokainen kunta osaa asiansa hoitaa, ja jos tarvitaan asiantuntijoita, ne on ihan selkeästi ostettavissa. Tämän päivän maailmalta löytyy huipputason palvelua. Ihan voi tehdä vaikka kohde kohteelta kaupan ja tilata sieltä suunnitelman ja on huipputason osaamista, eikä ole mikään ongelma. Saavutettavuus on 100 prosenttia ja heti.

Toinen asia, arvoisa rouva puhemies, vielä on se, että kun katsotaan kaavoituksen uusia keinoja, mitä ympäristöministeriö ajaa, nimenomaan tätä viherryttämistä ja viheryhteyksiä, monia muita pieniä jippoja, niin nyt on pidettävä huoli siitä, että tällaisilla uusilla määräyksillä ei palata siihen aikaan, jolloin byrokratiaa lisättiin. Eli meidän on pidettävä huoli siitä, että järjestelmiä yksinkertaistetaan. Jos joku kuvittelee, että tämän maan talous nostetaan sillä, että me luomme byrokratiaa lisää ja lisää kustannuksia ja jarrutamme investointeja, niin siitä ei kyllä mitään hyvää seuraa.

Lopuksi vielä, rouva puhemies, haluan toivottaa tämän pääluokan kohdalla kaikille oikein hyvää joulunaikaa ja virkistävää vapaata, ja sitten kun palaamme töihin uusin voimin, niin on uudet puheet ja uudet haasteet.

19.27 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa puhemies! Edustaja Ala-Nissilä, joka jo ehti lähteä pois, iloitsi siitä, että Pariisin ilmastopopimus on saatu ja että nyt ei ole enää mitään tarvetta työlle. Mutta minä olen todella huolissani, sillä toimeenpanon aikahan on nyt, eikä meillä ole aikaa hukattavaksi. Maiden ilmastolupaukset ja -toimet eivät tällä hetkellä vastaa sitä, ettei maailma lämpenisi kahta astetta, saati sitä puoltatoista, mitä tavoitellaan. On kriittiset hetket toimia, etteivät jäätiköt sula, merenpinta nouse metreillä ja laajoja alueita aavikoidu.

Pariisin ilmastopopimuksessa on keskeistä myös se, että maankäyttösektorin päästöt otetaan huomioon vuodesta 2020 lähtien ja kannustetaan kestäväan metsätalouteen ja biotalouteen. Metsäkato vähentää hiilinielua, ja näin ollen on loogista, että päästöt huomioidaan maankäyttösektorilla. Mutta hallituksen kantahan on, että tämän maankäyttösektorin eli LULUCF-sektorin joustot tulisi hyödyntää täysimääräisesti, ja käytännössä tämä tarkoittaa kokonaispäästötavoitteen alentamista. Päästötavoitteesta tinkiminen on kestäväntöntä tilanteessa, jossa EU:n tavoitteet eivät vastaa Pariisin ilmastopopimusta.

Hiilinieluihin tarvitaan tieteeseen ja faktoihin perustuvat läpinäkyvät laskentasäännöt, ja niiden tulee kannustaa kestäväan metsä- ja biotalouteen, jossa metsän hiilinielut eivät vähene vaan pikemminkin globaalisti kasvavat. Nielujen vertailutaso ei voi olla kansallisesti mielivaltaisesti asetettavissa, mikä on se, mitä Suomen hallitus ajaa, vaan sen tulee perustua päästöjen todelliseen kehitykseen, sillä nielujen pieneminen on itse asiassa sama asia kuin ilmastopäästö, ja se ei vain tässä tilanteessa enää voi tulla kysymykseen.

19.29 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Luonnon monimuotoisuus ja se, että se saadaan säilytettyä entisellään, on meidän kaikkien tavoite. Petoasiat ovat kokonaisuus, josta minut tunnetaan aika hyvin. Tulinhan aikoinaan eduskuntaankin sillä, että minun ensimmäinen poliittinen puheeni alkoi sillä tavalla, että olen se akka, jolta karhu

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

tappoi viime kesänä 75 lammasta, mutta eivätpä karhut tienneet, että väärään aikaan lampaat muuten tappoivat.

Näistä petoasioista tuon tässä ympäristöministeriön hallinnonalan kohdalla esille ahman. Ahma aiheuttaa porotaloudelle todella suuret vahingot, mutta se on tähän asti ollut täysin rauhoitettu eläin. Ahmakannan hoitosuunnitelma tehtiin vuonna 2014 ja sinne kirjoitettiin, että ahmoja voidaan alkaa poistamaan. Poromiehet ovat todella odottaneet tätä ahmojen poistohommaa, koska siihen päästäisiin niin, että ne erityistä vahinkoa aiheuttavat eläimet voitaisiin poistaa. Eiväthän kaikki ahmat todellakaan aiheuta vahinkoja, mutta on yksittäisiä ahmoja, jotka ovat todella pahoja petoja. Siis yksittäinen ahma saattaa 30:tä poroakin vain vahingoittaa, ei välttämättä edes tappaa, yhteen paikkaan. On muuten aika-moinen näky ja paikka nähdä se tilanne, mikä se on.

Poromiehet odottavat sitä, että saataisiin tämä ahmakannan hoitosuunnitelman täytän-töönpanoa edellyttävä asetus aikaiseksi. Tämä asetus toivon mukaan saadaan nyt sitten tehtyä. Erityinen peruste tälle asetuksen saamiselle on se, että nyt on havaittu, että eteläisessä Suomessa poronhoitoalueen eteläpuolella on todella huomattava määrä ahmoja. Tunnetteko te muuten, minkälaiset jäljet on ahmalla? Suosittelen etelämpänä asuvia ihmisiä opiskelemaan ahmojen jälkien tunnistamisen, voitte yllättyä.

19.31 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Savola otti esille tämän jätevesiasetuksen, ja täytyy sanoa, aivan kuten edustaja Kankaanniemi tässä esitti, että tämä järje-stäminen jätevesiasetuksessa aloitettiin perussuomalaisten toimesta. (Välihuuto)

Suomi on Euroopan ainoa maa, missä asunnottomuus on vähentynyt viimeisten vuosien aikana. Asunnottomuutta silti esiintyy maassamme, ja sen ennaltaehkäisyn parissa on jat-kettava määrätietoista työtä. Ympäristöministeriöllä on muun muassa käynnissä huoneis-toturvakakuutukseen liittyvä pilottihanke, jossa vuokranantaja ottaa huoneistoturvakuu-tuksen, kun vuokralaiselle ei kotivakuutusta myönnetä. Tämänkaltaisia hankkeita todella tarvitaan, ja olen hyvin tyytyväinen, että hallituksen hyväksymää asunnottomuuden ennal-taehkäisyn toimenpideohjelmaa viedään eteenpäin. Myös edustaja Louhelainen ja edusta-ja Kankaanniemi ottivat tämän asunnottomuuden esille hyvin puheenvuoroissaan.

Sähköautot ovat tulevaisuutta. Uudenkaupungin autotehdas aloitti, muistan sen, 1969, ja ensimmäinen auto, mikä meillekin silloin hankittiin, kun asuimme aika lähellä sitä autoteh-dasta, oli Saab, tietenkin. Tämä sähköautoasia on nostettu esille moneen kertaan täällä sa-lissa, myös tänään, ja se on tulevaisuutta. Sähköautotuotanto on hyvin todennäköistä myös Uudenkaupungin autotehtaan tulevaisuudesta puhuttaessa. Autotehdas on toiminut mel-kein 50 vuotta. Siinä on ollut todella vaikeita aikoja välillä. Autotuotanto ja autotehtaan mahdollisuudet jatkaa ovat hiipuneet, mutta kuitenkin autotehdas on pyristellyt ja nyt mee-nee paljon paremmin ja aika hyvältä näyttää tulevaisuus.

Myös toivoisin, että täällä salissa kaupunkilaiset ja maaseudun väki, johon itsekin kuu-lun, lähentyisivät ja rakentaisivat Suomea eikä riideltäisi.

19.33 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Honkonen tuossa ansiokkaas-ti listasi hyviä esimerkkejä siitä, millä tavalla tähän muovin aiheuttamaan ympäristöongel-maan voitaisiin tarttua. Siihen listaan haluan vielä lisätä esimerkiksi kosmetiikan si-sältämät hienot mikroroskat, joissa myöskin on osaltaan muovivaikuttajia mukana. Tämä on esi-merkki erittäin turhasta sisällöstä kosmetiikassa, joka aiheuttaa vielä ympäristölle ongel-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

mia, kun se siitä huuhtoutuu vesien mukana meidän vesistöihimme. Tämä siis lisäyksenä siihen hyvien esimerkkien listaan.

Asuntopolitiikan puolella haluan vielä nostaa esille normienpurun hengessä yhden näkökulman, mikä koskee erityisesti opiskelijoille suunnattua asuntotuotantoa. Nimittäin hirvittävän monella opiskelijalla ei ole käytössään autoa. Niinpä onkin aika epätarkoituksenmukaista, että näiden opiskelijoille suunnattavien uudisrakennusten yhteydessä myöskin autopaikkoja tehdään. Ne eivät ole välttämättömiä. Opiskelijat yleensä sijoittuvat lähelle korkeakouluja ja myöskin käyttävät fillareita ja joukkoliikennettä, jota monessa kunnassa on myös kovasti kehitetty. Näinpä opiskelija-asuntojen osalta autopaikat eivät ole tarpeellisia, ja niitä vähentämällä voitaisiin myöskin näitä kustannuksia saada karsittua, kun tämä kohtuuhintainen asuminen meidän kaikkien yhteinen huolestamme on.

19.35 Jari Leppä kesk: Rouva puhemies! Täällä joku aika sitten virheellisesti kerrottiin, että Suomi olisi tinkimässä omista ilmastoveloitteistaan. Ei ole, vaan Suomi Sipilän hallituksen johdolla on hakemassa oikeudenmukaisia ja luonnontieteeseen perustuvia laskentamalleja, joilla näitä mekanismeja rakennetaan. Se on se ainoa kestävä tie, jolla me voimme tässä asiassa edetä. Se kohtelee myös kaikkia maita samalla tavalla, niin kuin sen pitääkin. Sen pitää perustua luonnontieteeseen ihan ehdottomasti.

Puhemies! Norppa-asia on myös keskusteluttanut erittäin paljon. Saimaannorppakantahan on kasvanut ja kehittynyt myönteisesti jo pitkän aikaa. Mikä sai kannan kehityksen kääntymään? Se, että paikallisten kanssa istuttiin samaan pöytään, etsittiin ne mekanismit, joihin kaikki sitoutuivat. Se oli se tae, jolla tämä kannan kasvu aikaansaatiin. Näin pitää myöskin jatkaa. Se ei toimi niin, että jostakin ylhäältä määritellään tapoja, joilla pitää toimia, eikä kuunnella paikallisia asukkaita, jotka siellä Saimaalla ovat aina liikkuneet sukupolvesta toiseen, tietävät, miten norppa käyttäytyy, miten norppa lisääntyy, mitä se vaatii, mitä se sietää. Sitä kautta on pystytty lisäämään sitä luottamusta. Se on ihan selvä, näin pitää toimia. Enempää rajoitteita ei missään nimessä tarvita kuin siellä tällä hetkellä on, koska kanta kasvaa hyvällä tavalla.

Puhemies! Lopuksi: Meillä on tällä hetkellä iso joukko sellaisia eläinlajeja tuolla tiukasti suojeltavien listalla, jotka eivät enää tuollaista suojelua tarvitsisi. Monet niistä ovat tulleet täällä esille: valkuposkikihant, naakat, merimetsot ja niin edelleen. Täytyy olla EU:ssa myöskin mekanismi, jolla näitä listoja tarkastellaan sen mukaan, miten kannat kehittyvät, eikä kategorisesti pidetä forever näitä voimassa, jotka joskus ovat olleet. (Puhemies koputtaa) Kun kanta kehittyy, niin silloin suojelutasonkin pitää muuttua.

19.37 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Jo vuosisatoja maassamme on valjastettu virtaavia vesistöjä. Sähköntuotannolla on ollut suuri yhteiskunnallinen painoarvo ja merkitys. Vaeltavien kalakantojen arvo on taannoin jäänyt kokonaisarvioinnissa selvästi toiseksi. Vaeltavien kalojen ja virtavesien ekosysteemien muutoksiin on nyt kuitenkin herätty. Vaellusreittien ennallistaminen kalateitä rakentamalla onkin yksi Sipilän hallituksen kärkihankkeista.

Esimerkiksi Karjaanjoen kalatiehanketta on viety eteenpäin vuosien varrella monien ihmisten toimesta. Nyt sitkeä työ on kantamassa hedelmää ministeri Tiilikaisen myönnettyä valtion osarahoituksen hankkeen toteuttamiseen. Valtion sitoutumisen myötä myös voimalaitosyhtiöt, lukuisat yksityiset toimijat ja alueen kunnat ovat sitoutuneet hankkeeseen. Alueen yhteinen näkemys, hyvä suunnittelu ja sitoutuminen ovat tuottamassa hienon lop-

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

putuloksen. Uskallan sanoa, että Länsi-Uudenmaan kalatiehankkeen toimintamallista on oppimista moneen muuhunkin hankkeeseen muillekin alueille Suomessa. Meillä Karjaanjoen vesistössä sähköntuotantoon rakennetut voimalat estävät vaelluskalojen nousun vesistössä, joka täydessä mitassaan ylittää mereltä Raaseporin, Lohjan, Vihdin ja Karkkilan kautta aina Lopen latvavesille saakka. Nyt hankkeen avulla päästään parantamaan vaelluskalakantojen olosuhteita. Samalla suunnitellaan kokonaisvaltaisesti vesistöjen käyttöä ja hyvää hoitoa. Vesistöjen kunto paranee samoin kuin eri lajien elinympäristö ja elinvoima. Hankkeella on merkitystä ympäristöarvojen lisäksi myös vapaa-ajankalastajille, ja se varmasti hyödyttää myös alueen matkailutoimintaa ja vahvistaa kala- ja raakkukantojen lisäksi sitä kautta myös työllisyyttä.

19.39 Marisanna Jarva kesk: Arvoisa puhemies! On ehkä syytä palauttaa mieleen muutama fakta tästä jätevesikysymyksestä. Nämä kummalliset määräyksethän, mitkä tosiaan aikoinaan tehtiin, ovat RKP:n ympäristöministerin Enestamin ajoilta, eikä niitä riittävän hyvin tuloksin saatu höllennettyä myöhemmin, vaan nyt sitten Sipilän hallituksen myötä saatiin todellakin tämä järkipäätös aikaiseksi. On hyvä, että vanhempi ikäpolvi, vanhemmat asukkaat, maaseudullakin on tästä nyt vapautettu, ja myöskin sitten ranta-alueilla tämä asia pitää laittaa kuntoon, mutta nimenomaan jos ei ranta-alueella ole tämä kiinteistö, niin on hyvä, että siellä ei pakoteta myöskään sitten tietäntyyppiin puhdistusjärjestelmiin. Tässä on monta hyvää muutosta, ja tätä päätöstä on kyllä kiitetty.

Sitten toiseen aiheeseen. Metsien käytöstä: On erittäin hyvä, että Suomi on edistysellinen nyt tässä uusiutuvaan energiaan siirtymisessä, biotalouteen siirtymisessä. Meidän metsäthän kasvavat koko ajan nopeammin, ja kun saadaan tuo metsien hoito erityisesti nuorten metsien osalta kuntoon — tällä hetkellä liian suuri osuus varsinkin meidän nuorista metsistä on hyvinkin tyydyttävällä tasolla, jopa huonolla tasolla, kaupungistumisen takia metsän hoitoa harrastavia ja ammatikseen tekeviä on liian vähän suhteessa metsien määrään — ja kun myöskin metsäyrittäjyyttä saadaan ammattimaistettua, niin metsät tulevat kasvamaan enemmän tämän hyvän hoidon myötä. On erittäin tärkeää, että puulle saadaan myös käyttöä, mutta kyllä tästäkin tullaan huolehtimaan, ja Suomi tulee olemaan kärkimaita siinä, että meidän metsistä pidetään huolta ja myös ilmastosta tätä myöten.

19.41 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Haja-asutusalueiden jätevesien käsittelystä varmaan voitaisiin toinen neljätuntinen sessio erikseen järjestää. Onneksi siihen ei enää ole tarvetta.

Haluan vielä nostaa esille erään yksityiskohdan, jota olen yrittänyt tässä valmistelun ja käsittelyn aikana pitää esillä. Nimittäin on lopulta täysin semantiikkaa, mitä me sovimme näistä yksityiskohdista tai vaadittavista puhdistustasoista, elleivät ne laitteet, jotka asennetaan, todellisuudessa toimi. Tällä hetkellä meillä ole mahdollisuutta juurikaan todentaa niiden toimivuutta eikä resursoida niitten valvontaa. Mutta meidän pitää kiinnittää huomiota siihen, että oikealle paikalle asennetaan juuri sinne parhaalla mahdollisella tavalla soveltuva laite, joka myös tämän meidän nyt yhteisesti sopiman haja-asutusalueiden jätevesiasetuksen tavoitteita edistää. Lopultahan tällä kiistanalaisella kokonaisuudella ei ole juurikaan merkitystä, elleivät ne vesistöt puhdistu ja hyödy siitä paitsi ympäristön näkökulmasta myös hygieniasyistä, jotka ovat ehkä hieman vähäisemmällä huomiolla olleet.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Joten todellakin kannan huolta siitä, että me pystymme varmistamaan, että laitteet, joita puhdistustarkoituksessa asennetaan sinne haja-asutusalueille ja jotka tämä lainsäädäntö edellyttää asentamaan, myöskin toteuttavat sen työn, mitä varten niitä sinne asetetaan.

19.43 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Ympäristöministeriön hallinnonalan toimilla on todella suuri merkitys Lapin elinkeinotoiminnalle ja erityisesti matkailuosa-alueelle. Tässä yksi olennainen asia on kalatie- ja vaelluskala-asia ja siihen myönnettävät määrärahat. Tästä merkinnästä hallitusohjelmassa ja nyt sitten myöskin talousarviossa varatuista rahoista olen todella tyytyväinen, kuten on Kalatalouden Keskusliittokin. Me tämän avulla saamme eri puolilla Suomea parannettua kalatieasioita, vaelluskalojen tilannetta saadaan huomattavasti paremmaksi. Tämä on pitkä projekti, eikä sitä tällä hallituskaudella saada todellakaan vielä valmiiksi, mutta jokainen askel on eteenpäin tässä pitkässä projektissa. Kun vesistömme on rakennettu, niin millä tavalla me saamme pelastettua takaisin kalojen vaeltamisen ylös lisääntymisalueilleen? Itse olen Kemijoen vesistöalueelta, ja meille lappilaisille matkailussa on todella huikea asia, jos ja kun me saamme sen lohen taas nousemaan myöskin Kemijoessa ylöspäin.

Ensimmäiset hankkeet ovat nytten jo työn alla, ja sen näkee sitten, kuinka kauan siinä menee, mutta nyt sitten tällä kalatiehankkeella — kalaporrasasiat, erinäköiset kuviot, mitä siellä on — saamme varmasti tuloksia aikaiseksi. Ja kyllä minun haaveenani on, että vielä joku päivä me siellä Kemijoen latvoilla, Tenniön varressa, kotirannassa voisimme pyytää lohta, joka on itse noussut ylös.

19.44 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Jätevesiasetuksen järjeistäminen tällä hallituskaudella on hyvä asia. Mutta yksi asia mietityttää todella. Nimittäin moni mökinmummo ja moni muukin sijoitti jopa kymppitonniin tähän asetuksen mukaiseen systeemiin. Nyt onkin kysymys siitä, kun eivät laitteet toimi, pitäisikö heille jotenkin korvata tämä. Se on aivan järkyttävää, että moni tosi vähävarainen oli kuuliainen ja heti hoiti asiat kuntoon mutta kuitenkin nämä laitteet, mitä on laitettu, eivät toimi ollenkaan ja tämä sijoitus on ollut turha. Pitäisi nyt harkita, voisiko tämän jotenkin korvata heille. (Jukka Gustafsson: No edustaja on hallituspuolueen jäsen, hommiin vaan!)

19.45 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Vielä näistä vaelluskaloista ja vesivoimasta, jotka tässä keskustelun loppupuolella nousivat esiin. Meillähan on Suomessa energiayhtiöt velvoitettu korvaamaan patoamisesta aiheutuvia haittoja kustantamalla kalaistuksen kuluja, mutta tässä on parannettavaa edelleen, niin kuin tässä aikaisemminkin kuultiin.

Toinen asia on se, minkälaisia ongelmia nämä padot kaiken kaikkiaan aiheuttavat suhteessa siihen, minkälainen merkitys vesivoimalla näiden patojen kautta on Suomen energiatuotannossa. Itse asiassa energiatuotannosta vain pieni osa, oliko se nyt 3 vai 4 prosenttia, tulee vesivoimasta, ja Suomessa on paljon sellaisia patoja, jotka eivät juurikaan tätä energiaa tai sähköä tuota. Olisikin hyvä pohtia, voitaisiinko näitä turhia patoja purkaa ja panostaa sitten niihin, joiden osalta on suurempi hyöty suhteessa tähän energiatuotantoon, ettei ole niin, että meillä on patoja, jotka aiheuttavat haittaa kalakannoille ja ympäristölle mutta eivät juuri sitten hyödytä tätä meidän energiantuotantoamme.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Haluan vielä lopuksi toivottaa kaikille keskustelijoille oikein mukavaa ja rauhallista joulua, ja toivottavasti meillä kaikilla on mahdollisuus nauttia Suomen upeasta luonnosta tämän pienen hengähdystaukomme aikana.

19.47 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Edustajat Maijala ja Sirén ottivat esille nämä kalatiet ja voimalaitospadot. Myös minä olen sitä mieltä, että Suomessa olisi nyt korkea aika siirtyä seuraavaan vaiheeseen siitä sodanjälkeisestä vaiheesta, jolloin kovalla kiireellä rakennettiin vesivoimaa, kun siihenastista vesivoimaa oli jäänyt uuden itärajan taa aikamoinen määrä. On ymmärrettävää, että silloin ei ajateltu kalateitä, mutta kyllä nyt pitäisi ajatella. Maailmalla on esimerkkejä toimivista kalateistä, ja kyllä meidän nyt pitäisi saada lainsäädäntö sellaiselle tolalle — vesivoimayhtiöt, jotka ovat vuosikymmeniä toimineet vähän niin kuin valtio valtiossa, ovat pystyneet estämään sellaiset lakimuutokset, joista tällainen kalatievelvoite tulisi — että se asia saataisiin nyt pikkuhiljaa kuntoon. Aivan kuten edustaja Maijala kyllä minäkin toivon, että tulee aika, jolloin lohi nousee omin avuin muun muassa Kemijoen latvavesille.

Mutta sitten tästä, kun edustaja Elomaa otti esille ne ihmiset, jotka ovat ensimmäisten joukoissa aikoinaan hankkineet näitä jätevedenpuhdistuslaitteita. Silloin, kun kysymys on laitteista, jotka eivät toimi, ymmärtääkseni normaalin kuluttajasuojalainsäädännön pitäisi auttaa näitä ihmisiä. Eli jos on myyty harhaanjohtavin lupauksin ja jos on myyty laitteita, jotka eivät toimi siinä tarkoituksessa, johon ne on myyty, silloin kuluttajaa on huijattu ja kuluttajasuojalainsäädännön, kuluttajaviranomaisten pitäisi toimia.

19.49 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Näitä aggressiivisten myyntimiehien kautta tapahtuneita hukkainvestointeja varmasti tuli jätevesipuhdistamoitten kohdalla, ja juuri näin: jos nämä laitteet eivät toimi, niin silloin korvauksia pitää sieltä hakea.

Mutta mitä itse byrokratian purkuun tulee vielä tältäkin osin, koska se tällainen kantava teema on ollut, sen lisäksi, että nyt tätä jätevesiasetusta saatiin kohtuullistettua, on tärkeää, että ollaan pystytty myös muihin asioihin puuttumaan ja puututaan edelleen. Esimerkiksi kun meillä on niin yleinen luonnossa liikkuva eläin kuin liito-orava, joka on aiemmin ollut hyvinkin rajoittava tekijä muun muassa kaavoituksen ja rakentamisen suhteen, niin on hyvä, että sitä koskevista rajoituksista pystytään luopumaan ja näitä suojelualueitten merkintöjä keventämään myöskin siltä osin.

Haluan myös nostaa tässä esiin kemikaalilakiin liittyvät asiat. Kun maanviljelijät jatkosakin kasvinsuojelututkimuksen tekevät, niin siinä on tärkeää kyllä kiinnittää huomiota, että ei synny liian voimallisia velvoitteita tämän kemikaalilain seurauksena, jos esimerkiksi tuholaistorjujan pätevyyttä, täysin tähän kasvinsuojeluun kuulumatonta tekijää, tai muuta jouduttaisiin suorittamaan, mikä taas tekisi lisää kustannuksia jo muutenkin vaikeuksissa oleville viljelijöille. Kun kasvinsuojelusta puhutaan maataloudessakin, niin kyllä tällaiset aivan käytännön kokemukset ja tekijät ovat sitä parasta oppia siinäkin, eikä tietysti silvikään paha ole, vaikka myöskin koulutusta tähän liittyen annetaan.

19.51 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa puhemies! On hienoa, että niin moni edustaja täällä on ottanut kantaa uhanalaisten vaelluskalakantojen elvyttämisen puolesta. Edustaja Viljanen puhui tästä Karjaanjoen vesistön kalatiehankkeesta, mikä onkin todella kannatettava, kuin myös kaikki Lohjan seudun elvyttävät kalatiet. Kemijoella olisi loistavaa nähdä kalannousuja. Kymijoellakin on elvytetty hankkeita.

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

Tämä kansallinen kalatiestrategiahan hyväksyttiin hallituksessa maaliskuussa 2012 uhanalaisten vaelluskalojen suojelemiseksi ja niiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Kun täällä niin moni edustaja on kalojen ystävä ja hallituksella on kärkihanke, niin voisitte yksissä tuumin viedä eteenpäin sitä viestiä, että näitä kalatiestrategian hankkeita voisi vieläkin hyvin kiihdyttää, sillä hallitushan on itse asiassa leikannut momentilta Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen miljoona euroa, jonka se on sitten siirtänyt Biotalous ja puhtaat ratkaisut -kärkihankkeelle. Elikkä summa summarum: perusrahoitus on nimetty uudelleen kärkihankerahoitukseksi.

Kaiken kaikkiaan se, mitä tarvitaan myös, olisi se, että näihin vanhoihin, ikiaikaisiin vesilupiin voitaisiin puuttua, että voitaisiin velvoittaa kalatie myös niille vesivoimaloille, joilla on olemassa oleva, vanha vesilupa. Tähän toivon tätä samaa yksituumaisuutta ja halua suojella meidän arvokkaita vaelluskalakantojamme jatkossakin.

19.53 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Lyhyesti totean vain, että todellakin haja-asutusalueiden jätevesiasetus syntyi vuonna 2003 eli noin 13 vuotta sitten ja silloin ympäristöministerinä oli Jan-Erik Enestam RKP:stä. Tuota asetusta yritettiin sen jälkeen korjata ja tehdä kohtuulliseksi, mutta se ei onnistunut. Vasta nyt tämän hallituksen toimesta tämä on saatu korjattua ja asianmukaiseen muotoon.

Tämä on ikävä tosiasia, minkä edustaja Elomaa otti esille, että monet iäkkäät ihmiset joutuivat paineen alla teettämään kalliin remontin, joka ei nyt sitten olisikaan tarpeen. Se on ikävää, mutta ei siihen varmaan voida enää palata, että sitä mitenkään korvattaisiin. Mutta pahoittelut, että näin on päässyt käymään.

19.54 Katri Kulmuni kesk: Arvoisa puhemies! Ajattelin vielä huomioida tämän kalatiehankekysymyksen, kun se nousi tässä keskustelussa vielä esille. Kyllä se on sikäli historiallista, että ensimmäistä kertaa näin massiivisesti on otettu myös kalatiet yhdeksi kärkihankkeeksi ja tehdään erittäin mittavaa työtä, että saataisiin myös niitä menneitä, valjastettuja jokia sitten palautettua jälleen lohikannan osalta. Ensi vuoden aikana olisi tärkeää myös, että ministeri selvittäisi tämän Tornionjoen lohiregale-kysymyksen, joka on jo vuosia, vuosisatoja itse asiassa, vellonut tietämättömänä. Tällä hetkellä ministeriö jo hakee siihen uutta selvitystä, vertailevaa tutkimusta, mutta se asia kyllä pitäisi saada kuntoon. Onkin hienoa, että ministeri on asiaan perehtynyt myös ruotsalaisen kollegansa kanssa. On nimittäin tosiasia, että jos ajattelee sitä luontomatkailua, mille Pohjois-Suomessa erittäin iso osa elinkeinorakenteesta jo alkaa nojautumaan ja jonka kasvuprosentit ovat aivan hurjia monin seuduin, jopa 20:tä prosenttia, niin kyllä myös kalastukseen liittyvä matkailu on erittäin suuressa osassa tulevina vuosikymmeninä. Huomaamme varmasti myös sen, että ensi vuonna, kun Hossan kansallispuisto perustetaan, kyllä Suomussalmella veroeurokerätyä tulee olemaan mittava. Niissä Lapin suurissa kansallispuistoissa käy vuosittain satojatuhansia vierailijoita, pienimmissä ainoastaan kymmeniätuhansia, mutta siitä huomataan jo, että se matkailupotentiaali on varsin hurja.

19.55 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Tässä on useampi puheenvuoro käytetty nimenomaan haja-asutusaluetta koskevasta jätevesilaista ja sen tarpeellisuudesta, että onko sitä nyt tarpeellista muuttaa. Omasta mielestäni lakiesitys on tarpeellinen siitä syystä, että se nykyisin voimassa oleva asetus on epäselvä ja epämääräinen ja siihen tarvitaan tarkennuksia. Monet ihmiset ovat aikanaan jo tehneet parannuksia niihin jätevesijärjestelmiin,

Underpunkt i budgeten PR 138/2016 rd

mitkä heillä ovat olleet. Miksi he ovat tehneet niitä kalliita ratkaisuja? Osa on ollut tarpeellisia, osa ei ole ollut tarpeellisia, ja se on johtunut hyvin paljon siitä, että ei ole ollut tarkkaa tietoa, mitä vaaditaan ja millaisia laitteita vaaditaan. Tiedottaminen on ollut puutteellista myöskin kunnissa. Kuntien ympäristöviranomaiset eivät ole itsekään tienneet, mikä on se vaatimustaso, mitä vaaditaan.

Nyt tämä laki, kun se astuu voimaan, selkeyttää huomattavasti nykyistä asetusta. Siinä määritellään nimenomaan se metrimäärä, mikä on vesistöä, 100 metriä. Jos on 100:aa metriä kauempana vesistöä oleva rakennus, niin silloin ei tarvitse tehdä muutoksia ennen kuin vasta sitten, kun tulee uudisrakentamiseen verrattava rakennuslupatoimenpide. Silloin tulee tehdä niitä muutoksia, jos tarvitaan, ja, mikä on olennaista, ainoastaan perustason vaativat toimenpiteet. Se on olennaista, että ei tarvitse tehdä parempia kuin mitä perustaso vaatii. Itse näen, että nyt tämän jälkeen, kun tämä jätevesilaki astuu voimaan, myöskin tiedottamiseen tarvitaan panostusta ja että kuntien viranomaiset myöskin tietävät, mikä on se taso, mitä nyt tarvitsee tehdä, ja tiedottaminen on avainasemassa myöskin tästä eteenpäin.

19.58 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Karimäki otti esille sen, että hallitus leikkasi miljoonan kalastonhoitupuolen rahoista. Se miljoona oltaisiin todellakin tarvittu myöskin ensi vuonna, mutta kyse ei ole siitä, että hallitus leikkasi tämän miljoonan, vaan kyse on siitä, että tämän vuoden alusta tuli voimaan uusi kalastuslaki ja uusi kalastuslaki määrittelee sen, paljonko näitä kalastonhoitomaksuja ja varoja on käytettävissä kalastonhoitoon.

Me yritimme kyllä sitä, että tämä olisi mennyt niin, että raha olisi riittänyt, mutta kun tämä laki on edellisen hallituksen päättämä laki, niin nyt sitten ilmeisesti me joudumme sitä miettimään ensi vuonna uudelleen. Nimittäin valtiovarainvaliokunta on omassa mietinnössään kirjoittanut seuraavalla tavalla: "Kalatalouden edistäminen. Momentille esitetään 8,7 miljoonan euron määrärahaa, joka on 1,85 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Syynä tähän on kalastonhoitomaksujen kertymän pieneminen, mikä johtuu lähinnä 65 vuotta täyttäneiden henkilöiden maksuvapautuksesta. Valiokunta toteaa, että kalatalouden edistämisen kannalta on kestäväntä, ettei kasvava senioriväestö osallistu lainkaan sen rahoitukseen." Ensi vuonna varmasti joudumme miettimään tätä asiaa kokonaisuudessaan, ja nyt todennäköistä onkin, että seuraavaksi käsiteltävissä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan määrärahoissa puhutaan tästä kalastuslaista sitten lisää.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av huvudtiteln.